

www.e-rara.ch

**Notitia orbis antiqui, sive, geographia plenior, ab ortu rerumpublicarum
ad Constantinorum tempora orbis terrarum faciem declarans**

Cellarius, Christoph

Lipsiae, 1773

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 1019

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-13466>

Caput III. De Asiae cis Taurum antiquo statu in partibus maritimis.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

ASIAE CIS TAVRVM ANTIQVO
STATV IN PARTIBVS MARITIMIS.

A Siam cis Taurum etiam Asiam intra Halyn adpellari, supra cap. I libri huius III, Strabone auctore, demonstratum est. Quanta illa fuerit, & quot complexa prouincias ac regiones, idem Strabo lib. II pag. 89 declarat. ἡ ἐν τῷ ἁλυος χώρῃ λεγομένη, quae intra Halyn regio vocatur, eam περιέχειν, continere dicit ad Pontum & Propontidem sitos Paphlagonas, Bithynos, Mysos, καὶ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ λεγομένην Φρυγίαν, ἧς ἐστὶ καὶ ἡ Τρωάς. Et Hellepontiacam Phrygiam, cuius pars est Troas est: ad Aegæum mare Aeolidem, Ioniam, Cariam, Lyciam: in mediterraneis autem Phrygiam magnam, cuius pars sit Gallogræcorum Galatia, & Epictetos; & Lycaones, & Lydi. Nos, quæ sub Ponto sunt, ad aliud caput referuamus, a Propontide incipientes oram legere: inde ad Hellespontum & Aegæum progressuri, vt ad interiora tandem veniamus siue mediterranea. Primi igitur Mysi sunt Strabonis ordine, a septentrione progredientis in austrum.

MYSIA VTRAQVE.

Geminam esse MYSIAM, clare demonstrat Strabo lib. XII pag. 393. Bithynis, inquit, contermini ab austro sunt, qui circa Mysium Olympum incolunt, cognomine Mysi et Phryges. Harum gentium vtraque duplex est (ἐκάτερον τὸ ἔθνος διττὸν ἐστὶ) Postquam de Maiore & Minore Phrygia deinde differuit, addit: Μυσία τε ὁμοίως, ἥ τε Ὀλυμπιὴν συνεχὴς ἔσται τῇ Βιθυνίᾳ, καὶ τῇ Ἐπικτήτῳ· καὶ ἡ περὶ τὸν Καϊκὸν καὶ τὴν Περγαμηνὴν μέχρι Τευθρανίας καὶ τῶν ἐκβολῶν τῆς ποταμῆς, Mysia itidem similiter: alia Olympena, Bithynia contigua et [Phrygia] Epicteto: alia est circa flumen Caicum et Pergamenen, usque Teuthraniam et Caici ostia. Non dicit clare aliam Maiorem Mysiam esse, aliam Minorem: nec vox ὁμοίως id certo & indubitate, persuadet; cui satis est τὸ διττὸν, dupliciter hoc loco significare: nec facile apud alium veterum distinctionem illam inuenies. Ptolemaeus autem lib. V cap. II Minoris mentionem habet: πόλεις εἰςὶ μεσόγιστοι,

μεσότητες, Μυσίας μὲν μικρῆς τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ, *urbes mediterranea sunt*, Mysiae quidem Minoris, qua supra Hellespontum est, reliqua. Ergo datur etiam Mysia Maior, & quia Minor ad Hellespontum est, Maior erit illa, quam Strabo dixit circa Caicum esse & Pergamum. Hæc est, de qua Pomponius Mela lib. I cap. XVIII *Proxima regio, ex quo ab Aeolis incolæ cæpit, Aeolis facta, ante Mysia.* Et Plinius Melam sequutus lib. V cap. XXX *Aeolis proxima est, quondam Mysia adpellata.* Vterque hoc dicit, amplissimam olim hanc Mysiam ante Aeoliorum coloniam fuisse: postea accedentibus his ex Græcia, in arcum hæc Mysia contracta, eos limites accepit, quos Strabo supra delineavit, circa Caicum fluuium & Hellespontum: quum reliqua pars deinde Aeolis siue Aeolia fuerit nominata.

Meminit Strabo quoque Mysiae Combustæ lib. XIII pag. 431, ubi Scepsium dicit putasse, ἐν τῇ κατακαυμένη τῆς Μυσίας τοῦς Λεῖμους τίθεντας, in Combusta [regione] Mysiae esse Arimos ponendos. Sed post paullo, prope finem libri, dubitat, Mysiæ an Lydiæ sit regiuncula illa contribuenda. Longam quum dixit 10 stadiorum, latam 6000, adiicit, ἢτε Μυσίαν ἢτε καλεῖν, ἢτε Μηονίαν· λέγεται γὰρ ἀμφοτέρως, siue Mysiam decet vocare, siue Meoniam (Maoniam) quæ Lydia est. Ipse vero aliquoties ad Mysiam reduxit. Ibidem hoc ordine scripsit: μετὰ Λυδοὺς εἰσι οἱ Μυσοὶ καὶ πόλις φιλαδέλφεια, post Lydos sunt Mysi & urbs Philadelphia: Philadelphia autem vicina Sardibus, & vtrique ad Tmoli montis radices sita est. Quod vero ipse Strabo dicit lib. XII pag. 388 διορίσαι τὰς ἑξῆς χαλεπὸν, τὰς τε Βιθυνῶν, καὶ Μυσῶν, καὶ Φρυγῶν καὶ ἐτι Δολιόνων τῶν περὶ Κύζικον, καὶ Μυγδόνων, καὶ Τρώων, difficile est terminos definire Bithynorum, Mysarum, & Phrygum & Dolionum circa Cyzicum, & Mygdonum, & Troum; vtcumque poterimus, inter harum gentium fines verfabimur, ut cuilibet, quæ certiora sunt, tribuamus, cetera lectoris arbitrio permittentes, quo velit, referre, aut cui populo adiudicare.

MYSIA illa iuxta Olympum, quæ inde *Olympena* cognominatur, & olim Minor fuit censa, ac etiamnum ab eruditis Minor adpellatur; sita est ad Propontidem, inde in mediterranea procurrens. Ptolemæus quidem non ad hanc partem adscriptum nomen μικρῆς, minoris in Græco habet: adposuit vero interpres

Latinus, neque male. Vrbes eius partis recenset *Cyzicum*, *Parium*, *Lampsacum*: fluminum ostia, *Aesepi* (Αἰσέπῳ) & *Granici*. Vrbs prima *Cyzicus*, vel *Cyzicum*, in Asia ciuitatibus nobilissima. In insula Propontidis eodem nomine sita fuit, sed continenti duobus pontibus iuncta, vt Strabo lib. XII pag. 396 refert: Plinius lib. V cap. XXXII & originem & iuncturam cum continente his verbis significat: *Vltra insula, quam continenti iunxit Alexander, in qua oppidum Milesiorum Cyzicum, antea vocitatum Arctonesos, & Dolionis, & Dindymis, cuius a vertice mons Dindymus.* Nomen *Dolionis*, Δολιονίς, explicare potest, quod supra Strabo scripserat, Δολίονας περὶ Κύζικον, *Doliones circa Cyzicum habitare*: & eodem libro XII haud longe a fine, regiunculam circa Aesepum & Cyzicum Δολιονίδα, *Dolionidem* vocauit. Clarius *Cyzicus* facta, quum Mithridatis obsidionem sustinuit, liberata deinde a Lucullo. Vide Ciceron. pro Lege Manil. & Appiani Mithridaticum. De laudibus & ornamentis eius præclare Florus lib. III cap. V tradidit. *Cyzicum*, inquit, *nobilis ciuitas, arce, mœnibus, portu, turribusque marmoreis Asiatica plage ora illustrat.*

Modo recitatis Plinii verbis mentio erat montis *Dindymi*. Hic mons *Dindymus*, Δίνδυμον ἔχει, imminet vrbi Cyzico, & templum Δινδυμῆνης μητρὸς τῶν θεῶν, ἱδρυμα τῶν Ἀργοναυτῶν, *Dindymene Matris deum* habet, ab *Argonautis* conditum, vt Strabo refert lib. XII pag. 396. Et Apollonii scholiastes ad lib. I vers. 985 Δίνδυμος ἔχει Κυζίκου, ἰερόν τῆς Ρέας, *Dindymus mons Cyzici, sacer Rhea*. Non autem commiscendus est cum altero huius nominis atque sacrorum in Phrygia, seu potius in Gallogræcia, qui, eodem Strabone auctore pag. 391, imminet vrbi Pessinunti. Hoc tractu etiam Plinii *Etheleum* flumen est, quod lib. V cap. XXXII dicit *antiquum Troadis finem, & Mysie initium*: distinxitque ab Aesepo, qui Homero fuit terminus Troiani regni. Ortelio videtur Strabonis χεῖμαρρος Αἰθαλοῦς, *torrens Aethaloës* esse, lib. X pag. 326: at hic circa Hamaxitum in parte Troadis australi est, vt ibidem exposuit.

Post *Cyzicum* Ptolemæus amnem Αἰσέπῳ; *Aesepum* in Propontidem deducit: in quo Strabonem lib. XII consentientem habet. Homero sæpe nominatus est, v. gr. Iliad. Δ vers. 91

Λαῶν, οἳ οἱ ἔποντο ἅπ' Αἰσέπῳιο ῥοαῶν,
Populorum, qui ipsum sequuti sunt ab Aesepi fluentis.

In hoc flumine videtur Myſos Homerus finire, & Troianam incipere regionem. Strabo lib. xii pag. 389 καὶ τὸν Αἰσῆπον τῶν Μυσῶν ὅριον παραδίδωσιν αὐτὸς ὁ ποιητὴς, *Aesepum Mysorum terminum ponit ipse Homerus.* Et paullo ante, probabile esse dicit, τῆς Βιθυνίας μέσσην καὶ τῆς ἐκβολῆς τῆς Αἰσῆπου τὴν Μυσίαν, ἀπτομένην τῆς θαλάττης καὶ διήκεσαν μέχρι τῆς Ὀλύμπου, *Myſiam medio loco poni inter Bithyniam & Aesepi ostia, a mari ad Olympum:* post excidium Troiæ Myſos & Phryges ea loca occupasse.

Deinde Ptolemæus *Parium* oppidum ponit: & ultra hoc *Granici* ostia: Strabo autem alio ordine *Granicum* ponit supra *Parium*, quem, ut huius regionis peritiorem, sequemur. Lib. xiii pag. 404 ait: τοῦ Αἰσῆπου καὶ τοῦ Πελάγους μεταξύ ὁ Γρανικὸς ῥεῖ, *inter Aesepum & Priapum fluit Granicus.* Post *Priapum*, ἐφεξῆς ὁμοῦς [χώρος] ἦτε τῶν Παλαιῶν καὶ ἡ τῶν Λαμψακηνῶν, *deinde regio est & Parianorum & Lampſacenorum.* Ab *Aesepo* ergo primum *Granici* ostia ponit, deinde *Priapum*, postea *Parium*, denique *Lampſacum*. Et *Plinius* quoque in oppidorum ordine consentit lib. v cap. xxxii ab austro in septemtrionem versus enumerans: *Percote oppidum: & Lampſacum: Parium colonia: oppidum Priapos, amnis Aesepus.* nam flumen *Granicum* mox separatim exposuit. *Oppidum autem Priapos* maritimum erat, nomen habens, ut *Strabo* quoque adnotavit, ab impurissimo monstro, quod ibi colebatur. Regio vocabatur *Ἀδραστία* καὶ *Ἀδραστίας πεδίον*, *Adraſtea* siue *Adraſtea campus*, ab vrbe eius nominis, quæ olim sita fuerat inter *Priapum* & *Parium*, eodem *Strabone* auctore: nisi ipsum fuit *Parium*, ut iam dicemus.

Parium nobilius erat oppidum, etiam portu, sed meliore, quam *Priapos*, instructum. Attalicis temporibus auctum *Priapenis* opibus. Vide *Strabonem*. *Plinius* prædicto loco: *Parium colonia, quam Homerus Adraſtiam appellavit.* Iam vero vidimus a *Strabone* distingui ab *Adraſtia* *Parium*. Nihil certum, quia si fuit *Adraſtia*, antiquissimis tum temporibus occidit: nisi in alia vrbe aut sub alio nomine seruata fuit. *Coloniam* fuisse *Parium*, *Italicis* iuris, *Paullus* lege viii de Censibus testatur: *In prouincia, inquit, Asia due sunt iuris Italici, Troas & Parium.* Et vetus inscriptio apud *Sponium* pag. 173 COL. IVL. PARIANA. Eadem in nummo imperatoris *Marci* leguntur: COL. PARIA.

17 L. AVG. Vnde etiam auctorem coloniae cognoscimus. Inter Lampfacum & Parium fuit Παισὸς πόλις, *Pasus vrbs*, qua diruta Pæfani Lampfacum migrauerunt. Homerus & Παισὸν *Pasum*, Ἑ Απαισέν, *Apasum* adpellauit. Verba eius Strabo refert.

Lampfacus quoque vrbs ἀξιόλογος, memorabilis, secundum Strabonem, ἐπὶ θαλάττῃ ἐστὶν εὐλίμενος, *mari imminet*, ἔσ bonitate portus gaudet, sita e regione Callipolis in Chersoneso Thraciae. Vitifera regio, ideo Lampfacus Themistocli ab Artaxerxe donata, *ut inde vinum sumeret*, quod Nepos in Vita refert. Diodorus de eadem re lib. XI cap. LVII, regem donasse dicit Λάμφακον, ἀμπελόφυτον ἔχουσαν χώραν πολλήν, εἰς οἶνον, *Lampfacum vineis prædiuitem, ad vinum*. Obscenissimum Priapum colebat. Ouidius Trist. lib. I eleg. XI

Et te ruricola Lampface tuta deo.

In hac vrbe finit Ptolemæus maritima Mysiae Minoris, quæ florente Troia, vt Strabo coniecit, breuiora fuerunt, vt supra de Aesepo flumine prædiximus. Interiora seu mediterranea minus sunt cognita. Cadunt inter Rhyndacum amnem & montem Idam: rigantur Aesepo, & Granico & Paso fluminibus, nam & hoc, Strabone auctore, cum oppido Paso commune nomen habet; sed paruum fortasse, quia minus notum. Strabo ponit in Pario agro Πιτύειαν, *Pityeam*, sitam sub pinifero monte, vnde nomen: in Lampfaceno, Κολώνας, *Colonas*, sed diuerfas a Colonis, quæ prope Ilium sunt. Milesiorum opus αἱ Κολῶναι, *Colona*. Fuit in Lampfaceno agro etiam τόπος εὐάμπελος Γεργήθιον, *locus vitibus bene consitus, Gergethium nomine*. ἦν καὶ πόλις Γεργήθα. *erat etiam oppidum Gergetha*: quod τὴν Γεργήθα, *Gergithem* Xenophon Rer. Græc. lib. III post principium vocat: an eodem loco, infra dispiciemus.

Hæc Strabo ex interiore Mysia. *Apolloniam* addit Stephanus *super Rhyndacum* sitam. Nona enim eius nominis ipsi est πόλις Μυσίας ἐπὶ Ρυνδάκῃ ποταμῷ, *vrbs Mysiae ad Rhyndacum amnem*. At Ptolemæus lib. V cap. II in Phrygia Minore Απολλωνίαν πρὸς Ρυνδάκῃ ποταμῷ, *Apolloniam ad Rhyndacum flumen* posuit. Sed quia Pergamum & Traianopolim in eadem ponit, videtur Mysiae, quam Phrygiae, ille tractus verius dicendus esse. Stephano igitur, quam Ptolemæo, malim hoc loco accedere, Strabo lib. XII pag. 396, &

Plinius

Plinius lib. VI cap. XXXIV *Apolloniam supra Rhyndacum* memorant, cui autem genti, Mysorum, an Phrygum adscribenda sit, non adiciunt. Claram autem ciuitatem fuisse, nummi testantur, L. Veri, inscriptus ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΑΝ ΠΡΟΣ ΡΥΝΔΑΚΩ: & alius M. Aurelii, ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΑΝ ΡΥΝΔΑΚΟΣ. id est, *Apolloniatarum ad Ryndacum*: item, *Apolloniatarum Ryndacus*. Sita est ad lacum, quem inde λίμνην Απολλωνιάτιν, *Apolloniatem paludem* Strabo vocitauit.

Haud longe ab illo tractu fuit etiam Μιλητόπολις, *Miletopolis*, quam Stephanus describit πόλιν μεταξύ Κυζίκου καὶ Βιθυνίας, περὶ τὸν Ρυνδακόν, *urbem inter Cyzicum & Bithyniam circa Rhyndacum*. Strabo prædicto loco dicit sitam esse ad paludem, quæ inde Μιλητοπολίτις, *Miletopolitis* vocetur: Plinius lib. V cap. XXXII proprio nomine paludem designat, eiusque situm, quem magis australem ostendit, dum caput Rhyndaci amnis adpellauit. *Rhyndacus*, inquit, ante *Lycus* vocatus. Oritur in stagno *Artynia* iuxta *Miletopolim*. Nummus Commodi apud Tristandum diphthongo scriptum habet ΜΕΙΛΗΤΟΠΟΛΙΤΩΝ.

Ptolemæus lib. V cap. I I addit duas vrbes: πόλεις, inquit, εἰς τὸ μεσόγειον, Μυσίας μὲν μικρὰς, τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντου, Σκήψις, Ἱέρα Γέρμη, *Oppida mediterranea, Minoris quidem Mysia, quæ supra Hellespontum est, sunt Scepsis & Hiera Germe*. Stephanus *Scepsin* vocat πόλιν Τρωϊκὴν, *Troianam urbem*, de qua in Troade, & antea in Mysia ad *Palæscepsin* acturi sumus.

De *Germa* autem siue *Hiera Germa* sic Stephanus: Γέρμη, πόλις Ἑλλησποντία, πλησίον Κυζίκου, *Germa, vrbs Hellespontia, prope Cyzicum*. Hellespontia, id est prouinciæ Hellespontii. nec enim ad Hellespontum Cyzicus sita est, sed ad Propontidem: prouinciæ vero Hellespontii, quæ in medii æui Geographia est, prima vrbs est & præcipua tam in Hieroclis Notitia, quam alia Ecclesiastica ex regia bibliotheca Galliæ. In eadem prouincia est *Germa*, quæ Hierocli scripta est Γέρμα, *Germa*, pluraliter: ceteris singulare est. Socrates lib. IV Hist. eccles. cap. XI sub imperatore Valente; καὶ Γέρμης τῆς Ἑλλησπόντου τὰ πολλὰ μέρη ὑπὸ τῶν ἐτέρων σεισμοῦ κατηνέχθη, & alio terra motu magna pars *Germa* in prouincia Hellesponto corruit. Sed satis de oppidis: de fluminibus huius Mysiæ aliquid addendum restat.

De *Rhyndaco*, qui inter *Cyzicum* & *Myrleam Apameam* in Propontidem defertur, abunde iam est dictum: de *Granico* superest vt dicamus, quæ ab antiquis scriptoribus sunt tradita. *Homerus* pro dialecto sua *Γρήνικος*, *Grenicus*, porrecta media, scripsit, quem in iis fluminibus, quæ ab *Idæis* montibus decurrunt, numeravit *Iliad. M. vers. 21*,

Γρήνικός τε, καὶ Αἰσέπος, δίος τε Σκάμανδρος,
Grenicus, & Aesepus, & diuinus Scamander.

Ceteri *Γρανικόν*, *Granicum* vocant prima vocali. Hunc *Alexandri* victoria prima de *Persis* nobilitauit. *Diodorus Siculus lib. xvii cap. xviii* κατεστρατοπέδευσαν παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν, castra [Persæ] ad flumen *Granicum* posuerunt, transitu prohibitori *Alexandrum*. Et mox cap. xix ita *Alexander* hostibus exercitum opposuit, ὥς τε ἀνὰ μέσον ῥεῖν τῶν παρεμβολῶν τὸν Γρανικόν, vt medius *Granicus* castra interflueret. *Plutarchus* in *Alexandro* de eodem prælio: *Darii duces aciem instruxerunt ἐπὶ τῇ διαβάσει τῆς Γρανικοῦ, supra traiectum Granici*. Et *Arrianus lib. i pag. 37* *Alexander* πρὸς ἡώρῃ ἐπὶ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν, processit ad *Granicum fluuium*. Ad hunc amnem etiam *Lucullus*, quum *Cyzicum* obsidione liberaret, fugientis *Mithridatis* exercitum cecidit. *Plutarchus* in *Vita Luculli pag. 498* περὶ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν, ad *Granicum fluuium*, multis captis, cæsi viginti millia regionum.

Alterā *MYRIA*, quam circa *Caicum* & *Pergamum* *Strabo* lib. xii locauit, quæ, si recte se habuit *Minoris* apud *Ptolemæum* adpellatio, vtique *Maiores* est dicenda, licet magnitudinis rationes non satis sint perspectæ, quia, vt *Pomponius* tradit ac *Plinius*, *Aeoles* in locum illum inuasērunt. Contenti ergo iis debemus esse, quæ circa *Caicum* sunt & *Pergamum*, *Strabonē* præeunte. *Henricus Valesius* Adnotat. in *Eusebii Hist. eccl. lib. v cap. xv* de vtraque *Mysia* ita censet: *Duplex olim fuit Mysia, testante Strabone lib. xii Alia Maior, quam Olympenen vocat Strabo: alia Minor, quam Hellespontiam vocat Ptolemæus*. Non puto, *Strabonis* verbis, quæ supra sub initium capituli iii attulimus, *Olympenen Hellespontia* *Ptolemæi* opponendam esse. Sic enim *Hellespontia* eadem foret, quæ *Strabonis* est altera ad *Pergamum* ad *Caicum*. At longe abfunt *Hellespontia* *Ptolemæi* oppida, *Cyzicus*, *Parium*, *Lampsacus*, a *Pergameno* agro & *Caico*, vt eadem potius *Strabonis* *Olym-*

Olympena & Ptolemæi Hellespontia sit, quam diuersæ & separatæ. Oppida nunc Caici inquirenda sunt.

Pergamum, ab ipso Strabone nominatum in hac altera Mysia primum occurrit. Strabo lib. XIII pag. 429 παραρῆναι ὁ Κόϊκος καὶ τὸ Πέργαμον, præterfluit Caicus etiam Pergamum. Plinius propiores fluuios addit lib. v cap. xxx. Longe, inquit, clarissimum Asia Pergamum, quod intermeat Selinus, præfluit Cetus, profusus Pindaso monte. Regia fuit Attalorum & Eumenis. Liuius lib. xxxix cap. xi legati Pergamum ad regem [Attalum] venerunt, qui Magnæ deæ simulacrum peterent. Et lib. xxxv cap. xiii legati Romani iussi prius Eumenem adire, Eleam venire; inde Pergamum (ibi regia Eumenis fuit) adscenderunt. Aesculapii antiquum delubrum ibi fuit. Tacitus ann. iii cap. lxiii Consules, apud Pergamum Aesculapii compertum asylum, retulerunt. Ornamentum Pergami bibliotheca fuit regia, Alexandrinæ comparanda. Plinius lib. xxxv cap. ii Alexandria & Pergami reges bibliothecas magno certamine instituere cæperunt. Strabo lib. XIII pag. 429 id Eumeni regi tribuit. Plutarchus in Antonio pag. 943 ducenta millia librorum numerauit. Ibi etiam membranas, quæ Pergamena dicuntur, in usum librorum inuentas fuisse, auctore Varrone refert Plinius lib. xiii cap. xi.

Succedit περπερήνη, Perperene, quam Plinius quidem lib. v cap. xxx in Aeolide scribit, sed ad Mysiam, Strabonis finitione, reduci potest. Hic lib. XIII pag. 417 ἐν τῇ μεσογείᾳ in mediterraneis ponit, inter Adramyttium & Mytilenensem in continente agrum. In nummo æneo Harduini: ΗΓΕΜΟΝΙΑ ΠΕΡΠΕΡΗΝΩΝ, præfectura Perperenorum. Longius a mari afuit, ideoque Ptolemæus, corrupto quamuis vocabulo, vestigia tamen, saltem in Palatino MS. retinente, in principio Mœoniæ siue Lydiæ collocauit. Quo tractu, orientem versus, & altera Germa fuit, Antonini itinerario pag. 76 inter Pergamum & Thyatira in medio posita, cuius hic ordo est:

Pergamum

- - -

Germa

M. P. XXV

Thyatira

M. P. XXXIII.

Atque ita aliam oportet esse ab ea, quam supra in Mysia altera,
LIBER III. (F) quæ

quæ sub Propontide est, descripsimus, dictam Hieran Germaniam a Ptolemæo.

Ad mare *Adramyttium*, siue *Adramyttæum*, seu *Adramyttæos*, nobilis vrbs, laudata pluribus. Strabo, Scylax, Ptolemæus *Ἀδραμύττιον*, *Adramyttium* scripsere: Herodotus & Stephanus diphthongo *Ἀδραμύττειον*, *Adramytteium*: Latini itidem e porrecto *Adramytteum* vel *Adramytteos*. Strabo lib. XIII pag. 417 *πλησίον εὐθὺς τὸ Ἀδραμύττιον, Ἀθηναίων ἀποικος πόλις, ἔχουσα καὶ λιμένα καὶ ναῦσταθμον*, *Statim post* [ea, quæ iuxta Antandrum sunt] *est Adramyttium, Atheniensium colonia, portum habens ἔσ' ναυαλε*. Herodotus lib. VII cap. XLII *διὰ Θήβης πεδὶς ἐπορεύετο [στρατὸς] Ἀδραμύττειόν τε πόλιν καὶ Ἀντανδρον τὴν Πελαγονίδα παραμαίβομενος*, *exercitus per Thebes campum iter faciebat tam Adramytteon urbem, quam Pelasgorum Antandrum prætergrediens*. Stephanus: *Ἀδραμύττειον πόλις τῆς κατὰ Καίκον Μυσίας, Adramytteum vrbs est Mysie illius, quæ iuxta Caicum sita est*. Et Liuius lib. XXXVII cap. XIX *Antiochus, pace nequidquam tentata, vastatis Eleensium primum, deinde Pergamenorum agris, relicto ibi Seleuco filio, Adramytteum, hostiliter itinere facto, petit: agrum opulentum, quem vocant Thebes campum, carmine Homeri nobilitatum*. - - - Eodem *Adramytteum*, ut vrbi presidio essent, *navibus circumuecti, Aemilius ἔ' Eumenes venerunt*. Et Plinius lib. V cap. XXX *Et in ora, quæ sinum cognominavit ἔ' conuentum, Adramytteos, olim Pedasus dicta*. Mela autem scripsit *Adramyttion*, ut Vossius & Gronovius ediderunt, lib. I cap. XVIII. *Gremio, inquit, interiore Campus, Thebe nomine, Adramyttion, Aslyram, Chrysam oppida continet. Gentile Adramyttenus*. Nummo Caracallæ Mediceo: *ΑΔΡΑΜΥΤΤΗΝΩΝ, Adramyttenorum*: & Act. Apost. XXVII, *2 ἐπιβάντες πλοῖω Ἀδραμυτηνῶ, conscendentes naucm Adramyttenam*.

Ex his intelligitur etiam, qui dictus fuerit *Thebes campus*, vel etiam *Thebe campus*. nam ipsum vrbs nomen & campo hæsisse, auctor est Strabo lib. XIII pag. 404 in *Adrasia*: *ἔδος τι ἔτω λεγόντων τὸ αὐτὸ χωρὶν διττῶς ὡς καὶ Θήβην καὶ Θήβης πεδίον, consuetudo fert, ut duo vni loco nomina sint, sicut Thebe ἔ' Thebes campus*. Cetera iam dicta ab Herodoto, Liuiio & Mela: & huius lectionem Strabo verbis iam prolatis egregie tuetur. Nomen ab antiquo oppido *Thebe*, postea euerso, quod Homerus memorauit Iliad B vers. 691

Λύρνησον διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης,

Lyrnessum evertens & mœnia Thebæ.

Stephani hæc est quarta Thebe, sita ἐν Κιλικίᾳ ὑποπλακίᾳ πλησίον τῆς Τροίας, in Cilicia Hypoplacia, prope Troiam. Cilices enim & Leleges Homerus in illo tractu posuit, Mysorum portiones, quibus postea Aeolii successerunt. Auctori Etymologici Thebe hæc est Adramyttium: Straboni autem sunt distincta oppida: Plinio Adramytteos est Homeri Πήδαςος, *Pedasus*: at in Notitia Hieroclis, in Asia proconsulari, Lyrnessus est Adramyttion. Sic enim scriptum est: Ἀδραμύντιον, ἢ ποτε Λύρνησος, *Adramyntium, quæ olim Lyrnesus dicebatur*. Adeo difficilis interpretationis sunt vetusta illa ex Troiano bello nomina! Minus audiendus Hesychius est, cui Λύρνησος ἢ Τένεδος, *Lyrnesus est Tenedus*. Non in insula, sed continente Strabo posuit xiii pag. 421, urbem Mynetis principis ex Homeri Iliad. τ vers. 295 interpretans: & τὴν Θήβην λέγοι ἂν, αὕτη γὰρ Ηετίωνος· ἀλλὰ τὴν Λυρνησσόν· ἀμφότεραι ἦσαν ἐν τῷ κληθέντι μετὰ ταῦτα Θήβης πεδίῳ, non intelligit Theben [Homerus;] hæc enim Ectionis erat: sed Lyrnesson. Ambæ vero sitæ erant in illo, qui deinde Thebes campus dictus fuit.

An etiam Ἄσσος, *Affus* huc referenda sit, non omnino certum est. Plinius lib. ii cap. xcvi circa *Affon Troadis*. At idem lib. v cap. xxx *Affos, eadem Apollonia*. De Apollonia autem illa, distincta ab altera supra Rhyndacum, Stephanus in hac voce: ἡ, Μυσίας, θ, πόλις Μυσίας ἐπὶ Ρυνδάκῳ ποταμῷ, octava Mysia: nona urbs Mysia supra Ryndacum fluvium. Quæ autem octava illa Mysia alia est, nisi Plinii est *Apollonia*, eademque *Affos*? Ptolemæο Ἄσσον, *Affum* est neutro genere: ceteris femineo ἡ Ἄσσος vel Ἄσσος, *Affos*. Strabo lib. xiii pag. 420 ἐστὶ δὲ ἡ Ἄσσος ἐρυμνὴ καὶ εὐτειχὴς ἀπὸ θαλάσσης καὶ τῷ λιμένος, ὁξείαν καὶ μακρὰν ἀνάβασιν ἔχουσα, natura & arte munita est *Affos*, a mari & portu rectam & longam adscensionem habens. S. Lucas Act. xx, 13 ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον, ferebamur *Affum*: & comm. 14 συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον.

Si itaque *Affos* fuit Mysia, etiam *Antandrus* fuit, posita inter illam & Adramyttion. Strabo xiii pag. 417 ἐντὸς δὲ ἡ Ἀντανδρός ἐστιν, ὑπερκείμενον ἔχουσα ὅρας, ὁ καλεῖσιν Ἀλεξάνδρειαν, ὅπερ τὰς θεὰς κελεύθει Φασὶν ὑπὸ τῇ Πάριδος, *Intus sita Antandrus est sub monte, cui nomen est Alexandra, ubi dicunt deas a Paride fuisse indicatas.*

Ptolemæus autem in maritimis locavit, vt ἐν τῷ, *intus*, Strabonis sit fortassis *in interiore sinu*. Fuit vrbs Lelegum populi, vt idem Strabo adnotauit. Plinius lib. v cap. xxx *Intus mons Gargara, eodemque nomine oppidum*. Rursus in litore *Antandros*, *Edonis prius vocata, deinde Cimmeris: & Affos, eadem Apollonia*. Antiqua illa nomina, Ἠδωνίς & Κιμμερίς, a Stephano explicantur, auctore Aristotele: de ipsa autem vrbe ait Byzantius: Ἀντάνδρος, πόλις ὑπὸ τὴν Ἰδην, πρὸς τῇ Μυσίᾳ τῆς Αἰολίδος, ἀπὸ Ἀντάνδρου στρατηγοῦ Αἰολέων, *Antandros, oppidum sub Ida iuxta Mysiam Aeolidis, dictum ab Antandro Aeoliorum duce*. Sub Ida monte sita, quia mons Strabonis *Alexandrea*, in quo Alexander Paris de formis dearum iudicasse fertur, pars montis Idæ est, eo vsque procurentis. Ouidius Epistola Paridis de eadem fabula vers. 53

Est locus in media nemorosis vallibus Ida, cetera.

Seruata Antandrus etiam posteriori æuo. Antonini, vt dicitur, Itinerario, itinere a Thracia in Asiam p. 76

Abydo

Dardanum

M. P. IX

Ilium

M. P. XII

Troadem

M. P. XVI

Antandrum

M. P. XXXV

Adramyttium

M. P. XXXI.

Fuerunt præterea plura in eo tractu oppida, quæ ad Mysiam positionis ergo referre possis; *Cisthena, Astyra, Chrysa, Gargara*. Pomponius Mela lib. i cap. xviii de sinu Adramytteno: *Is primoparius vrbus adspersus est, quarum clarissima est Cisthena*. Gremio interiore *Campus, Thebe* nomine; *Adramyttion, Astyra, Chrysa*, oppida eodem, quo dicta sunt, ordine adiacentia continet: in altero latere *Antandrum*. - - Sequens tractus tangit *Gargara & Affon, Aeoliorum colonias*. Ab austro adsurgit: nos a septemtrione descendemus, primum de *Gargaris* acturi. Strabo lib. xiii pag. 417 dicit sita τὰ Γάργαρα, oppidum *Gargara*, in promontorio, quod sinum *Adramyttenum idios*, proprie dictum a septemtrione, sicut aliud *Pyrrhæ* ab austro, includit. Plinius lib. v cap. xxx *Intus mons Gargara, eodemque nomine oppidum*. Hesychius: Γάργαρα, ἀκρωτήριον ὅσος Ἰδὴς, καὶ πόλις Τηγίας, πρὸς τὸν Ἀντάνδρον, *Gargaron vertex montis Idæ, & vrbs Troia, prope Antandrum*. Sed omnium clarissime de his

Macro-

Macrobius lib. v Saturn. cap. xx, qui etiam Mysiæ, non Troiano agro adscribit. *Gargara*, inquit, *sunt in Mysia, qua est Hellesponti prouincia. Sed significatio nominis & loci duplex est. nam & cacumen montis Ida & oppidum sub eodem monte hoc nomine vocantur.* De monte Homerus Iliad. ☉ vers. 47

Ἰδην δ' ἵκανεν, πολυπίδακα, μητέρα θεῶν

Γάργαρον,

Hoc est: *in montem Idam venit, abundantem fontibus matrem ferarum, [in] Gargarum.* De subiacente oppido eiusque agro fertilissimo Virgilius Georg. lib. i vers. 102

- - - - nullo tantum se Mysia cultu

Iactat, & ipsa suas mirantur Gargara messes.

Et Seneca Tragicus in Phoenissis act. iv vers. 608

Hinc grata Cereri Gargara, & diues solum,

Quod Xanthus ambit niuib. Idæis tumens.

Chrysa in eodem tractu. Strabo XIII pag. 421 ἐν τῇ Ἀδραμυττηνῇ ἐστὶ καὶ ἡ Χρύσα, καὶ ἡ Κίλλα, in Adramyttena regione est quoque *Chrysa*, & *Cilla*. Plinius dicto loco: *Intercidere Cane, Atarneæ, Carene, Cisthene, Cilla, Thebe, Aftyre, Chrysa, Palascepsis, Gergithos.* Et Strabo ibidem: ἡ Χρύσα ἐπὶ θαλάττῃ πολίχνιον, *Chrysa* fuit oppidulum ad mare. Templum habuit Apollinis Sminthei, vt Strabo refert lib. XIII pag. 416. Iliados A vers. 37 etiam *Chrysa* oppidum memoratur, & v. 38 *Cilla*. Quam vero *Aftyren* Pomponius dixit & Plinius, Strabo XIII pag. 417 κώμην, pagum dicit, ad quam lucus sit Dianæ, inde *Aftyrenæ* cognominatæ. Ἄστυρα, inquit, κώμη καὶ ἄλσος τῆς Ἀστυρηνῆς Ἀρτέμιδος ἁγίον, *Astyra* pagus & lucus *Astyrenæ* Dianæ sacer. Hæc vero ab *Astyra* oppido prope Abydum, quod auri fodinam habuit, distingui debet eodem monente pag. 407: nostra autem est prope Adramyttium. *Cisthenen*, Κισθήνην, Strabo desertam dicit, portum autem habere lib. XIII pag. 417.

Plinius addit *Palascepsin* & *Gergithon*. Strabo *Palascepsin* dicit iuxta cellissimam Idæ partem fuisse: inde LX stadiis κατωτέρω deorsum translata, quæ simpliciter *Scepsis* vocatur. Ptolemæus *Scepsin* in mediterraneis Mysiæ Minoris, quæ ad Hellespontum sit, posuit cum *Hiera Germa*: at maritimas Mysiæ, Cyzicum, Parium Lampfacum, omnes Propontidis vrbes, nominavit. Stephanus etiam *German* πωλησίον Κυζίκου, prope *Cyzicum*,

locavit: Scepsin autem Strabo & Plinius sinum versus Adramytenum deduxerunt, quos duces præstat sequi, quam Ptolemæum, qui quod nullius *maioris Mysiæ* mentionem fecit, de *minore* etiam dubitare possis, an forsan respectu *Μυσίας*, *Mysiæ* (sic Græci *Mœsiæ* am vocant) in Europa ita adpellauerit eam, quæ Eusebio lib. III Hist. eccl. ἡ κατὰ Φρυγίαν Μυσία, *Mysiæ*, quæ iuxta *Phrygiæ* est, quam eodem respectu *Mœsiæ* opponi Henricus Valesius ibidem adnotavit. *Gergitibos* Plinii trans Scamandrum flumen in Troiano agro fuit, ut ex Herodoti lib. VII cap. XLIII manifestum est. Addo *Andëra*, τὰ Ἀνδᾶρα. Strabo XIII pag. 419 μετὰ δὲ Σκῆψιν Ἀνδᾶρα καὶ Πιονία, καὶ ἡ Γαργαρίς. Post *Scepsin* sunt *Andira*, & *Pionia*, & *Gargaris*. Neque hæc satis certa, quo loco, in litore an intus.

Agathodæmonis tabula habet inter Antandrum & Adramytion, propius tamen Antandro, intus paullo, & non longe reductam a mari *Traianopolim*, quæ sit Ptolemæi *Τραιανόπολις*, seu potius *Τραϊανούπολις*: quo loco nemo *Traianopolim* memoravit. Quod vero ex Ptolemæi longitudinis numero aliquid excidisse constat, quum proxima oppida habeant gradus 37, 57; *Traianopolis* tantum 37, 50, qui numerus in Europam recideret: non est quod dubitemus, 37, 58 aut vicinum eius fuisse numerum, ut in *Phrygiæ* cadat maiorem. An vero *Tranopolis* Notitiarum sit, in *Phrygiæ* disputabimus.

In litore post Adramyttium, Ptolemæus *Poroselenen* ponit, de quo loco aliquid in *Lesbo* prædiximus. Non autem continentis oppidum, sed insula freti cum oppido inter Lesbum & continentem, huic vicina admodum, ideoque a Ptolemæo continentis oppidis adnumerata. Hesychius: Πορδοσελήνη μεταξύ Λέσβου καὶ Μυσίας νῆσος, *Pordoselene insula est inter Lesbum & Mysiam*. Sic enim olim vocabatur, etiam a Scylace in Lesbo, qui itidem νῆσον, *insulam*, quæ oppidum habeat, vocitavit. Post, obsceno nomine in auspiciatius mutato, *Poroselenen* dixerunt, quod Strabo explicavit. Et sic postea Plinius lib. V cap. XXXI de insulis Asiæ: *Poroselene cum oppido*. Plinii *Atarnea* est Ἀταρνεὺς, *Atarneus* Strabonis lib. XIII ineunte, quam urbem hic inter Adramyttium & Pitane enarrat hoc ordine: *A Lecto ad Caicum sunt Assos, Adramyttium, Atarneus, Pitane*.

Tandem ergo *Pitane*, correpta media, oppidum prope Caicum,

cum, a cuius ostiis triginta stadiis abesse Strabo lib. XIII pag. 423 tradit: ipsam *Euenus*, Εὐηνος, præfluit, ex quo per aquæductus *Adramytteni* aquam petunt, quod Strabo narrat lib. XIII pag. 422. Laertius Vita Arcesilai: Πιτανῶος τῆς Αἰολίδος, *Pitaneus* fuit ex *Aeolide*. Et Stephanus: Πιτάνη πόλις Αἰολίδος, *Pitane*, oppidum *Aeolidis*. In ora sita *Aeolidis*, & forte etiam ab *Aeolibus* condita: tractum vero illum bene iam *Hesychius* in *Pordoselene Mysiam* vocauit. *Ptolemæus* inter *Poro elenen* & *Caici* ostia constituit. Meminit & *Vitruuius* lib. II cap. III in *Asia Pitane*: id est in provincia proconsulari *Asia*. Refert, ibi lateres coqui, qui in aqua natent. quod Strabo etiam iam dicto loco confirmat. Accentum docet *Ouidius* lib. VII *Metamorph.* vers. 357

Aeoliam Pitane a laua parte relinquit.

Ipsæ amnis *Caicus*, ut *Plinius* ait lib. V cap. XXX, ex *Mysia* venit. Non longe a fontibus *Mysiam* amnem accipit ex *Temno* monte, profluentem. De utroque *Aeschylus* in *Myrmidonum* prologo, referente *Strabone* p. 424

Ἰὼ Κάϊκε, Μύσιαί τ' ἐπιρροαί,

Io Caice, & Mysia fluentia.

Et *Virgilius* *Georgic.* lib. IV vers. 370

Saxosumque sonans Hypanis, Mysusque Caicus.

Et *Ouidius* lib. II *Metamorphos.* vers. 243

- - - *Teuthranteusque Caicus.*

Teuthranteus cognominatur a *Teuthrania* oppido & regione, in qua oriri *Caicum* refert *Plinius* lib. V cap. XXX: oppidum, a quo nomen regioni amplius LXX stadiis abest ab *Pitana* & *Elæa*, *Pergamum* versus, ut *Strabo* XIII pag. 423 notauit. *Stephanus* a *Teuthrante* rege ducit, quem *Mysis* & *Cilicibus* imperasse etiam *Strabo* ibidem tradit, addens fabulam ex *Euripide*, quam legas, si vacat. Populi præter *Cilices*, *Leleges* hoc loco memorantur etiam *Mysomacedones*, uti vocantur, ex *Ptolemæi* positione. Meminit & *Plinius* lib. V cap. XXIX extr. Quod vero *Mysium* flumen sub fontibus suis in *Caicum* influere *Strabo* dixit, alii pro vno amne diuersis nominibus habent. *Ouidius* lib. XV *Metamorph.* vers. 277

*Et Mysium capitisque sui ripeque prioris
Pœnituisse ferunt, alia nunc ire, Caicum.*

Populi

Populi in hac ora præter *Cilices*, *Leleges* Strabonis, sunt etiam *Trimenothii* Ptolemæi: & huius ac Plinii *Myfomacedones*, id est *Macedones Mysis* immixti, secundum Ptolemæum: alii alio illos deducunt. vide Plinium lib. v cap. xxix extremo.

Sunt & aliæ diuisiones *Mysia* præter illam maioris minorisque. Pars enim *Abrettene* dicta fuit, pars alia *Morena*. Strabo lib. xii pag. 395 sic de vtraque: Cleon, antea prædonum dux, primum ab Antonio, deinde a Cæsare possessionibus auctus, *δυναστὴς περὶ θητο ἡμίμα·* *ἱερεὺς μὲν ὦν τοῦ Ἀβρεττηνοῦ Διὸς Μυσίας Θεοῦ. μέγας δ' ἔχων ὑπήκοον τῆς Μωρηνῆς·* *Μυσία δὲ ἐστὶ καὶ αὕτη, καθάπερ ἡ Ἀβρεττηνή:* *is dynastæ habitum induit: pontifex quidem factus Abrettini Iouis, Mysiorum dei; partem vero Morena sibi subiectam possedit. Illa autem aque est Mysia, ut Abrettene.* Et insequenti pag. 396 situm *Abrettene* regionis ita descripsit: *Per hunc tractum Rhyndacus labitur fluvius, ortus in Azanitide: περὶ σλαβῶν δὲ καὶ ἐκ τῆς Ἀβρεττηνῆς Μυσίας ἄλλως τε καὶ Μάκεδον ἀπ' Ἀγκύρας τῆς Ἀβασιτίδος ἐκδίδωσιν εἰς τὴν Περποντίδα,* *recipiens autem ex Abrettene Mysia cum alios tum Macestum fluvium, ab Ancyra Abasitidis fluentem, in Propontidem exit.* Ex quibus cognoscitur, *Abrettene* inter Ancyram Phrygiæ & amnem Rhyndacum, eique adpositam Apolloniam coluisse: eoque ducere *Macestum* fluvium. Plinius lib. v cap. xxx *In Mysia Abrettini.* Ut vero sæpe pars pro toto dici solet; ita *Abrettene* aliquando pro tota est *Mysia*. Suidas in hac voce: *Ἀβρεττάνη χώρα ἡ λεγομένη Μυσία, Abrettane* (lege *Abrettene*, η pro α) *regio est, quæ dicitur Mysia. Συνοδοχικῶς.* nam ut Stephanus tradit, *Ἀβρεττίνη χώρα Μυσίας, Abrettine Mysia regio est, non tota Mysia.*

TROAS ET TROIANVM

REGNUM.

TROAS propria ab vtraque *Mysia*, adhuc explicata, tamquam conclusa continebatur, ideoque distincta ab regno Troiano & Priamicis possessionibus. Si enim Homero credimus, fere omnia vtriusque *Mysia*, adhuc a nobis exposita, sub Troianorum imperio fuere. Strabo sub initium libri xiii, ὁ μὲν ποιητῆς ἀπὸ τῶν περὶ Αἰῶηπον, καὶ τῶν περὶ τὴν νῦν Κυζικηνῶν χώραν ὑπαγορεύει μάλιστα τοὺς Τρώας ἄρξαι, καὶ μέχρι τῆς Καίικου ποταμοῦ, Poeta dicit, *Troianos ab Aesepo vicinis locis & Cyzicena, quæ nunc est, regioni Troas imperasse*

imperasse usque ad Caicum fluium. Nos quæ Mysiæ tribuuntur ab aliis, separamus, vt *Troas propria*, seu regio circa Troiam & Ilium ad explicandum nobis relinquatur.

In Lampfaci finiuius Mysiam illam, quæ ad Propontidem & Hellesponti oram ex parte fuit. Proxima fuit *Περκώτη*, *Percote*, de qua Homerus *Iliad. B* sub finem:

Οἱ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφεμένοντο,

Qui item Percoten & Præctium circumcolebant.

Ordinem & situm ostendit Alexandri iter apud Arrianum lib. I pag. 34. nam ἐξ Ἰλίου ἐς Ἀρίσβην ἦκεν, ex Ilio Arisben venit: καὶ τῇ ὑστεροῦν ἐς Περκώτην τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμψακον παραμείψας πρὸς τὴν Περσακτίαν ποταμῷ ἐσθροπέδευσεν, & postera die in Percoten: deinde Lampfacum pratergressus ad Præctium flumen (sic legendum est cum Homero & Strabone XIII pag. 460, qui inter Abydum ponit & Lampfacum) consedit. Eundem ordinem seruauit Plinius lib. V cap. XXXII Impetum deinde sumit Hellespontus. - - Promontorium id adpellauimus Trapezam: ab eo decem M. passuum Abydum oppidum, ubi angustia septem stadiorum: deinde Percote oppidum: & Lampfacum, antea Pitysa dictum: Parium colonia, cetera. Dubium ad mare fuerit, an nonnihil remotum. Stephanus addit olim *Περκώπην*, *Percopen* fuisse dictam, sicut etiam libri nostri *Iliad. A* vers. 229 scriptum habent: præter dictos vero etiam Strabo *Περκώτην* dixit, siue *Percoten*: Gentile *Περκώσιος*. Homerus *Iliad. B* sub finem οἱ δὲ δύο μέγιστος Περκωσίς, duo filii Meropis Pericosii. Deinde *Abydus*, Ἀβύδος, ad fretum, ubi angustissime coarctatur, a Milesiis condita, e regione Sesti ad idem fretum oppositæ in Europa, medio loco inter Lampfacum & Ilium. Vide Strabonem, & Eustathium ad Dionysii versum 516

Σητὸς ὅπη καὶ Ἀβύδος ἐναντίον ὄρμον ἔθεντο,

Sestus ubi & Abydus ex aduerso stationem posuerunt.

Ouidius Tristium lib. I elegia IX vers. 28

Seston Abydena separat urbe fretum.

Inter has vrbes pons Xerxis supra Hellespontum stratus fuit, quia angustia septem tantum stadiorum est, vt ante paullo in *Percote* ex Plinio obseruauimus. Et Herodotus lib. VII cap. XXXIV ἐστὶ δὲ ἐπὶ τὰ ἑτάδια ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπαντίον, est autem ex Abydo in ulteriorem continentem septem stadiorum traiectus. Et ibidem: ἐξ Ἀβύδου

ἐρμεῶμενοι ἐγεφύεον, ab Abydo incipientes pontem fecerunt. Et Lucanus lib. II Pharsal. vers. 672

*Tales fama canit tumidum super aquora Xerxem
Construxisse vias, multum quum pontibus ausus,
Europamque Asia, Sesonque admouit Abydo.*

Famofa etiam est amoribus Leandri & Herûs, a Musæo & aliis descriptis, quia Leander Abydenus fuit. Eos etiam nummus Harduini indicat, inscriptus, ΗΡΩ. ΔΗΑΝΔΡΟΣ. ΑΒΥΔΗΝΩΝ. *Abydenus* enim gentile ab Abydo est,

Intus paullo fuit Αἰσβη, *Arisba*, oppidum, vt in *Percote* ex Arriani narratione monstrauius. Ibi enim exercitum Alexander, quum traiecisset Hellespontum, congregari iusserat. Plinius lib. V cap. XXX *Extra sinum sunt Rhætea litora, Rhæteo & Dardanio & Arisbe oppidis habitata.* Stephanus πόλιν τῆς Τρωάδος, Μιτυληναίων ἄπεικον vocat, id est *Troadis oppidum, coloniam Mityleneorum*: & Homerius *Iliad. B vers. 836* διὰν Αἰσβην. Propius mare *Dardanium & Rhætium* sequuntur, vt Plinius modo memorauit. Ordinem Herodotus lib. VII cap. XLIII tradit: a *Priami Pergamo*, id est *Troiae ruderibus, profecti, a leua strinxerunt Ροίτειον πόλιν καὶ Οφρύνειον, καὶ Δάρδανον, ἥπερ δὴ Αβύδω ὁμοῦς ἐστὶ, Rhætium oppidum, & Ophryneum, & Dardanium, finitimam Abydo.* Hic *Dardanus*, ἡ Δάρδανος, formauit; & Strabo quoque pag. 409 ἡ πόλις ἡ Δάρδανος, vrbs *Dardanus*, quam LXX stadiis ab Abydo distare dicit: at Ptolemæus scripsit Δάρδανον, *Dardanium*, neutro genere: & Plinius *Dardanium*, oppidum subaudiens. Sita vrbs ad promontorium, quod *Dardanium* vocatur, Straboni Δαρδανὸς ἄκρη: regiuncula eidem Δαρδανία, *Dardania* dicta. Iuxta *Dardanium Ophrynium* erat cum *Hectoris luco*, Strabone referente p. 409, quod & Herodotus lib. VII cap. XLIII, vt modo vidimus, memorauit.

Rhætium, Ροίτειον, in litore excipit, de quo Strabo lib. XIII pag. 409 Εἰτὰ Ροίτειον πόλις ἐπὶ λόφῳ κειμένη, καὶ τῷ Ροιτείῳ συνεχὴς ἡνὼν Ὀλίπενης Αἰάντειον, ἐφ' ἣ μνημεῖα καὶ ἱερὸν Αἰαντος, Deinde *Rhætium*, vrbs in colle sita: eique contiguus litoreæ arene tumulus *Aeanteium*, vbi sepulcrum est *Aiacis*. Thucydides lib. IV sine diphthongo scripsit pag. 286 αἰεῖσι Ροίτιον, *Rhætium* capiunt: & lib. VII pag. 617 prætereuntes *Leclum, & Larissam, & Hamaxitum, & alia circum loca,*
ἀφικνῶν-

ἀφικνέσθαι ἐς Ροίτιον, *veniunt in Rhætium*. Adiecti modo *Rhætens* saepe usurpatur. Virgilius Aeneid. III vers. 108

Teucus Rhæteas primum est aduectus in oras.

Et lib. VI Aeneid. vers. 505

*Tunc egomet tumulum Rhæteo in litore inanem
Constitui.*

Scribitur etiam quatuor syllabis *Rhæteius*, quod poetis interdum pro *Romanus* est, propter originem ex Troia. Silius Italicus lib. II vers. 51

- - - - - *Rhæteius immo*

Imperet sternum - - - - -

Rhæteius, id est *Romanus*. Adde lib. VII vers. 431.

Hinc in *Sigeum* venit, promontorium, oppidum & portum. Strabo iam dicto loco: μετὰ τὸ Ροίτειόν ἐστι τὸ Σίγειον, κατεσπασμένη πόλις, καὶ τὸ ναυσάθμιον, *post Rhæteum est Sigæum, dirutum oppidum, & nauale*. Plinius v cap. xxx *In promontorio quondam Sigæum oppidum*. Ptolemæus, Σίγειον ἄκρον, *Sigæum promontorium*. Strabo eodem loco vocat Σιγιάδα ἄκρον. Stephanus Σίγειον πόλις Τρωάδος, *Sigæum oppidum Troia*. LX stadiis abest a Rhæteo per litus, ut Strabo notauit. Inde mare & alia cognominantur. Virgilius Aeneid. lib. II vers. 312

- - - *Sigæa igni freta lata relucet.*

Ad urbem vel in promontorio, aut iuxta illud Ἀχιλλέως μνημα, *Achillis monumentum* fuit, ut Strabo nominauit. Cicero pro Archia cap. x *Quum in Sigæo [Alexander] ad Achillis tumulum adstitisset, O fortunate, inquit, adolescens, qui tue virtutis Homerum præconem inueneris!* Sunt qui etiam oppidum *Achilleum* memorent. Plinius lib. v cap. xxx *Fuit & Achilleon, oppidum iuxta tumulum Achillis, conditum a Mytilenæis, & mox Atheniensibus, ubi classis eius steterat in Sigæo*. Stephanus pariter: ἐστὶ καὶ πόλις ἐν τῷ Σιγείῳ Ἀχιλλεῖον, *est quoque oppidum in Sigæo Achilleum*. Dubium, an diuersum sit ab oppido Sigæo: nisi forsan ex ruinis in proximo natum loco est.

A litore introrsus recessit *Troia* vetus & *Ilium*, nomina nobilissima. Stephano Τροία, χώρα Ἀσίας ἢ πρὸς τὴν Ἰδαία, *Troia, regio Asiae, quæ prius Idea dicta*. Sic quoque Seruius in principium Aeneidos: *Troia regio est Asia: Ilium ciuitas est Troia*. Eualuit tamen consuetudo scribentium, ut *Troia* perinde urbem ac *Ilium*.

significet, immo sapius hæc *Troia*, raro *Ilium*, vetus puta, adpelletur. Superuacaneum est, exemplis rem notam probare. Quoties legitur *Troia capta*, vt apud Liuium principio Operis, & Horatium lib. II sat. III vers. 191? Nec vero *Ilium*, quamlibet vsu rariore, est incognitum. Personat Maronis illud ex principio Aeneidos:

Ilium in Italiam portans:

& Horatii lib. III oda III

- - - - - *Ilion, Ilion*

Fatalis incestusque index

Et mulier peregrina vertit.

Quod vero postea *Ilium* dicebatur, triginta stadiis a veteri sede, reductum ad mare versus fuit, & *Ilium* vetus, siue *Troia*, creditum in eo loco fuisse, vbi Strabo lib. XIII pag. 411 τῶν ἰλίων κώμην, *Iliensium pagum* (sic dicebatur) obseruauit. Et nouum *Ilium* olim pagus erat cum Mineræ fano, quo quum Alexander post prælium ad Granicum sacrificandi causa profectus esset, donariis locum ornauit, & πόλιν, urbem nominauit, vtque amplificaretur, in mandatis dedit. Auxit post mortem illius Lysimachus, & muro XL stadiorum circumdedit. Vide Strab. XIII pag. 408. Fanum illud & posterius reuigiose coluerunt. Liuius lib. XXXV cap. XLIII de rege Antiocho: *Ilium a mari adscendit, vt Mineræ sacrificaret.* Et lib. XXVII cap. IX de Romano duce: *Inde [exportu Achæorum] Ilium adscendit, sacrificioque Mineræ factò, legationes finitimas ab Eleunte & Dardano & Rhæteo, tradentes in fidem ciuitates suas, benigne audiuit.* Iustinus eodem Antiochi bello lib. XXXI cap. VIII *Quum ingressi Asiam Romani Ilium venissent, mutua gratulatio Iliensium ac Romanorum fuit.* Amissatum erant ornamenta ab Lysimacho accepta, & pago quam vrbi erat similis. Strabo XIII pag. 408 Ἴλιον, ὃ νῦν ἐστὶ, κωμόπολις τις ἦν, ὅτε πρῶτον Ῥωμαῖοι τῆς Ἀσίας ἐπέβησαν. *Ilium nouum, quum primum Romani in Asiam venissent, oppidum instar pagi fuit.* Ornarunt rursus Romani, reddideruntque, immunitatem. Plinius V cap. XXX *Ilium immune.* Vnde plures nummi ΙΑΙΕΩΝ, *Iliensium* præ se ferunt. Tacitus annal. IV cap. LV *Ilienses antiquitatis gloria pollebant.*

Circumiacent multa, quorum positionem vetustas obscuravit. Thucydides lib. V III pag. 617 scribens ex Lesbo cursum in Rhæteum, ait præteriri Λέκτον, καὶ Λάεσσον, καὶ Ἀμαξινόν, *Lectum, & Larissam;*

Larissam, & Hamaxitum. Plinius dicto loco: *Troadis primus locus Hamaxitus: dein Cebrenia: ipsaque Troas, Antigoniam dicta, nunc Alexandria.* Stephanus: Ἀμαξιτὸς πολίχνιον τῆς Τρωάδος, *Hamaxitus Troadis oppidulum.* Et quia in itinere fuit a Lecto in Rhœteum, inter Ilium & mare fuisse vero simile est. Primum autem Troadis locum a Lecto dixit Plinius, quia hic Lectum promontorium inter Troadem Aeolidemque terminum constituit. Plinius lib. v cap. xxx *Lecton determinans Aeolida & Troada.* quid? clare Strabo: ἡ Ἀμαξιτὸς ἢ τῷ Λέκτῳ ὑποκειμένη συνεχὴς *Hamaxitus continenter Lecto subiaceret.* Regiuncula circumiacens ἡ Ἀμαξιτία, *Hamaxitia*, apud eundem lib. x pag. 326.

Quam vero *Larissam* modo Thucydides dixit, Homero quoque est memorabilis sub finem libri i i,

Τῶν οἱ Λάρισσαν ἐμβώλακα ναιετάασκον,

Eorum qui Larissam fertilem habitabant.

Chorographo quarta huius nominis est τῆς τρωάδος, in Troade. Strabo xiii pag. 415 ἦν δὲ τῷ Ἀχαιῶν συνεχὴς ἢ τε Λάρισα καὶ Κολῶναι, *Erat autem Achæio contigua Larissa, & Colona:* Achæium autem ibidem dicit Alexandrea συνεχῇ, *continuat* esse: & paullo ante, Ἀχαιῶν τῆς Τενεδίων περὶ ἡμῶν, *Achæium in continente Tenedo* opposita. Scribitur his locis diuerse, Ἀχαιὸν & Ἀχάϊον & Ἀχαιῶν: Casaubonus probat postremum. *Colona* ibidem iuxta insulam Tenedon sita. Pausanias Phoc. cap. xiv de Cycno Neptuni filio: βασιλεύειν Φασὶν ἐν Κολώναις, αἱ δὲ ἀκούντο ἐν τῇ γῇ Τρωάδι: αἱ Κολῶναι κατὰ νῆσον κείμεναι Λεύκοφρον, *Assunt Colonis regnasse, quod oppidum in Troade est ad insulam Leucophryn*, quam mox dicit, a Tenne *Tenedon* deinde adpelatam esse. Thucydides lib. i pag. 86 Κολῶνας τὰς Τρωάδας vocat. Nepos in Pausania cap. iii *Colonas*, qui locus in agro Troade est, se contulerat. Est & alius locus xl stadiis ab Ilio, λέφες τις, collis quidam, Καλλικολῶνη, *Callicolona*, siue ἡ καλὴ Κολῶνη, *pulchra Colona*, de qua Homerus Iliad. γ vers. 51. Strabo xiii p. 411.

Plinius supra cum Hamaxito coniungebat *Cebreniam*: at Scyllax in Αἰολίδι χώρα, in Aeolide regione extra Troadem constituit. Αἰολίδες, inquit, πόλεις ἐν αὐτῇ εἰσὶν ἐπὶ θαλάττῃ αὐτῇ: Κεβρήνη, Σκυθήσις, Νεάνδρεια, Πιτύεια, *Cebrene, Scepsis, Neandrea, Pityea*, quem tractum supra Mysiæ parti, quæ ad Caicum est, contribuimus. Est autem inter Lectum & Antandrum. Strabo p. 410 *Cebreniam* regio-

nem distinguit a *Cebrene* vrbe, Addit Cebreniam Scamandro distingui ab agro Scephio. *Polichna* prope Palæscepsin, quæ in cellissimo Idæ fuit vertice, vt Strabo tradit lib. xiii pag. 417. Incolas Plinius *Polichneos* dixit. Memoratur etiam in Notitia Episcopatum Πόλιχνα, *Polichna*.

His *Marpeffus* potest addi, vnde Sibylla Erythræa aliquando cognominatur, quia ipsa carmine apud Pausaniam Phoc. cap. xii dixit, *Marpeffum* matri suæ patriam esse. Tibullus lib. ii eleg. v vers. 67

Quidquid Amalthea, quidquid Marpesia dixit.

Hanc ibidem Pausanias πόλιν ἐν τῇ Ἰδῇ τῇ Τρωϊκῇ, oppidum in Troico monte Ida situm dixit, quod cccxl stadiis distet a Troade Alexandria. Suidas, & Lactantii codices lib. i cap. vi legunt *Marpeffus*, quod & Salmasio in Solin. p. 55 placet. Iidem (Suidas & Lactantius) circa *Gergitium* ponunt, quod Plinii lib. v cap. xxx *Gergithos* est, Plutarchi Γέργηθος, *Gergethos*: Herodotus lib. vii cap. xliii vel oppidum vel incolas τοὺς Γέργηθας *Gergithas* adpellat. Sed de hoc supra in Mysia actum fuit.

Hæc de Troia & quæ proxime ad eam: ad mare rursus revertimur. Post Sigeum, Ἀχαιῶν λιμὴν, *Achæorum portus*, cuius Strabo meminit pag. 410. Plenior Plinius lib. v cap. xxx In promontorio quondam Sigeum oppidum: dein portus Achæorum, in quem influit *Xanthus Simoënti iunctus*, stagnumque prius faciens *Palæscamander*. De fluminibus infra dispiciemus. Diximus supra etiam de *Colonis*, loco vel oppido, quæ inter Portum Achæorum & Alexandream videntur fuisse, quod tum auctores, qui mentionem fecere, cum aliis, quæ tractabamus, commemorarent.

Alexandrea, siue *Alexandria*, restat perlustranda in hoc litore, vrbs clarissima, quæ inter xviii, quæ ab Alexandro nomen habuerunt, post Aegyptiacam, fuit præcipua, ideoque secundo loco a Stephano Byzantium chorographo numerata: sæpe regionis vocabulo, discriminis causa, Ἀλεξάνδρεια ἡ Τρωάς, *Alexandrea Troas*, cognominata. Sic plene Ptolemæus vocauit, in litore constituens inter Sigeum & Lectum promontoria. Et Strabo lib. xiii incunte: ἀπὸ δὲ Ἀβύδου μέχρι Λεκτοῦ τὰ περὶ Ἴλιον καὶ Τένεδον καὶ Ἀλεξάνδρειαν τὴν Τρωάδα, ab Abydo vsque ad Lectum, quæ circa Ilium, & Tenedum, & Alexandream Troadem sunt; vbi perpe-

ram

ram Xylandri & Casauboni editione *Alexandrea ac Troas* Latine conuersum est: verius antiquiore Guarini Veronensis siue aliorum, *Troiana Alexandria*. Et Liuius lib. xxxv cap. xlii *Tres eum* [Antiochum] ciuitates tenebant, *Smyrna, & Alexandria Troas, & Lampsacus*, quas neque vi expugnare ad eam diem poterat, neque conditionibus in amicitiam perlicere. Aliis vero locis, vt sæpe sine cognomine *Alexandrea* siue *Alexandria* vocatur, (vide Strabonem in sequentibus) ita sæpius etiam *Troas* dicitur simpliciter, sine *Alexandrea* commemoratione. Plinius lib. v cap. xxx *Troadis primus locus Hamaxitus: dein Cebrenia: ipsaque Troas, Antigoniam dicta, nunc Alexandria*. Priori loco regionis, posteriori vrbs nomen est. Et sic in Apostolorum historia & epistolis *Troas* ipsa vrbs est, non regio: nec cum Grotio facimus, qui Actor. xvi regionem, seu *Phrygiæ partem maritimam* interpretatur; ipse vero cap. xx dubitare cœpit, num vrbs eo nomine, an regio notetur. Gaius iurisconsultus lege vii Dig. de Cens. *Iuris Italici sunt Τρωάς, Βήεντος, Δυβέρχαιον*. Ibidem lege viii Paullus: *In prouincia Asia due sunt iuris Italici, Troas & Parium*. Auctor Itinerarii, quod Antonino tribuitur, itinere per Asiam, pag. 76

Abydo

Dardanum

M. P. IX

Ilium

M. P. XII

Troadem

M. P. XVI

Antandrum

M. P. XXXV.

Origo nominis *Alexandrea* ab Alexandro est, vt liquet: an a conditore sit, dabitur. Ait quidem auctor Chronici Alexandrini pag. 398, in duodecim vrbibus, quas Alexander condiderit, numerans etiam *Αλεξάνδρειαν τὴν ἐπὶ Τρωάδος, Alexandriam in Troade*: verum ab Antigono fuisse conditam & *Antigoneam* adpellatam; a Lysimacho deinde in honorem Alexandri vocitatam *Alexandream*, Strabo, grauiissimus auctor, lib. xiii pag. 408 prodidit. Confirmat Plinius paullo ante citatis verbis: *ipsa Troas, Antigoniam dicta, nunc Alexandria*. Et nummus Titi apud Golzium: COL. TROAS, ANTIGONIA. ALEXANDR. Vtrobique *Antigonia* nomen, tamquam prius, præponitur alteri *Alexandriae*. Et hæc Alexandria, plerisque aliis deletis, quod Strabo addit, *συνέμεινε καὶ αὐξήσῃ ἐλαβε, permansit & incrementum cepit*, præsertim quum Romanam accepisset

pisset coloniam, cuius auctor haud dubie Augustus Cæsar fuit, quia iam Plinius scripserat, *Troas*, *Antigonia dicta*, nunc *Alexandria*, *colonia Romana*: & plures nummi AVG. adpositum habent, vt Antonini Pii COL. AVG. TROAD. & Iuliæ Domnæ, ac Alexandri Severi, COL. ALEX. AVG. TRO. Adi Patinum. Et ex Harduini museo nummus COL. AVG. TROAS.

Tandem ad *Lectum* siue *Lecton* promontorium venimus, Lesbi insulæ parti septemtrionali obuersum, situmque in angulo, quem curuatura maris facit. Hinc est, quod Strabo XII pag. 416 dixit, κάμψαντι δὲ τὸ Λέκτον, ὅθι *Lectum* circumflexeris. Adde Liuii verba mox e lib. XXXVII cap. XXXVII proferenda. Eo loco etiam posuit Ptolemæus Λεκτὸν ἄκρον, *Lectum promontorium*. Homerus Iliados 3 vers. 283 de Iunone & Somno:

Ἰδὴν δ' ἐκέοθην πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν
Λεκτὸν, ὅθι πρῶτον λιπέτην ἄλα,

In *Idam* venerunt fontibus abundantem, matrem ferarum *Lecton*, ὅθι primum reliquerunt mare. Ad quæ verba Strabo post initium libri XIII hæc adnotauit: οἰκίως τῇ ποιητῇ Φεράζοντος τὸ Λεκτὸν, καὶ γὰρ ὅτι τῆς Ἰδῆς ἐστὶ τὸ Λεκτὸν, καὶ διότι πρῶτη ἀπόβασις ἐκ θαλάττης αὐτῇ τοῖς ἐπὶ τὴν Ἰδὴν ἀνίσσιν, proprie poeta *Lectum* describit, tum quod *Idæ* pars est, tum quod e mari in *Idam* ituris ibi prima est exscensio. Et paullo ante idem sub initium libri, ἡ Ἰδὴ τὸ ὅσος μέγας Λεκτῷ καθήκοντα, *Ida* mons ad *Lectum* vsque pertinet. Liuius lib. XXXVII *Eumenes* rex, conatus primo ab *Helleponto* reducere classem in biberna *Eleam*, aduersis deinde ventis quum aliquot diebus superare *Lecton* promontorium non potuisset, in terram egressus, ne deesset principiis rerum, quæ proximum fuit, in castra Romana cum parua manu contendit. Felicior ventus sequutus eos fuit, de quibus Thucydides lib. V pag. 617 παρὰ πλέυσαντες Λεκτὸν, ἀφικνούντο ἐς πόλιν, prateruecti *Lecton*, venerunt *Rhætium*. Plinii verba supra ex lib. V cap. XXX protulimus: *Promontorium Lecton* determinans *Aeolida* & *Troada*: etiam qualis sit *Aeolis* illa, aliis *Myfia*, indicatum fuit.

Hactenus de ora *Troadis*, & quæ prope oram. *Mediterranea* leuiter circa *Ilium* tacta: remotiora parum cognita, aut, si quæ sunt, incertum est, *Phrygiæ Mysiæne*, an *Troadi* propriæ adnumeranda sint. *Troianæ* tamen regionis fuit vrbs *Ζέλεα*, *Ze-leia*,

leia, siue Zelia, cuius situm Homerus & Strabo non sinunt nos ignorare. Ille Iliad. B vers. 824

Οὐ δὲ Ζελεῖαν ἔναϊον ὑπὸ πόδα νείατον Ἰδῆς,
 Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσῆποιο,
Qui dehinc Zeleam habitabant sub pedem inum Ide,
Diuites, bibentes aquam nigram Aesepi.

Ibi ergo sita fuit Zelea, vbi Ida in septemtrionem ad Aesepum vergit. Clarius id exponit Strabo post initium libri XIII. Idam dicit multos habere *προποδας*, *prominentes pedes*, quorum duo maxime procurrant, alter in Aegeum, quod *Lection* promontorium dicatur; alter εἰς τὴν μεσόγαλιαν, μικρὸν ὑπὲρ τῆς Κυζικηνῆς καὶ δὴ καὶ ἐστὶ νῦν ἡ Ζέλεια τῶν Κυζικηνῶν, alter, inquit, in mediterraneam regionem, paullo supra Cyzicenum agrum, vbi Zelea sita est, quæ hodie est Cyzicorum. Et Plinius lib. V cap. XXXII amnem Aesepum & Zeliā coniungit. Stephanus: Ζέλεια πόλις Τρωάδος, Zelia oppidum Troadis. Gentile Ζελείτης. Arrianus lib. I Exped. Alex. pag. 49. Ζελείτας δὲ ἀφῆκε τῆς αἰτίας, Zelitis culpam remisit.

Fuerunt & Colona aliæ, præter supra memoratas, sitas contra Tenedon. Diximus supra aliquid in *Lampsaco* ex Strabonis XIII de Colonis illis: nunc addimus Arrianum lib. I pag. 35 de Alexandro dicentem, postquam ab Arisba Percoten & Lampsacum prætergressus fuerat, ἐνθεν εἰς Ἑρμῶτον ἀφίκετο, Κολῶνας πόλιν παρὰ μέγας, inde *Hermotum* venit, *Colonas urbem transgressus*. Tum deum ad Granicum perrexit. Supra in Mysiam illas, quæ ad Cyzicum fuerunt, transcripsimus, quia dubii limites sunt Troadis, & nonnullis ultra Aesepum proferuntur; aliis, etiam Scylaci, ab Abydo incipiunt. *Hermotum* autem Arriani ceteris inexplicatum est. *Astyra* Troadis, diuersa a pago Mysiæ, prope Abydum, τὰ Ἀστυρῶ, Strabonis αὐτοῦ diruta, quæ olim auri fodinam habuisse dicebantur. Vide lib. XIII pag. 407. Et *Gergithos*, itinere Xerxis inter Scamandrum flumen & Abydum apud Herodotum VII cap. XLIII, qui Γεργίθας vocat incolas, supra est exposita. Ad Scamandrum Plinii *Scamandria* fuit. Inter Ilium & Lection promontorium *Neandria*, supra Hamaxitum, secundum Strabonem pag. 417, qui & XL stadiis a Lection *Polymedium χωρίον* ponit, quæ Plinii *Polymedia ciuitas* est, dubium, Ilium versus an Asson, uti videtur, atque sic in Mysia.

Mons Troadis vnus nomine, sed multiplex iugo & connectione, *Ida* est, ἡ Ἰδῆ, femineo genere. Virgilius Aen. II extr.

Iamque iugis summa surgebat Lucifer Ida.

Plura autem iuga habere, non simplicem montem esse, ex eo adparet, quia sæpius plurali numero Homerus dixit ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων, a montibus *Idæis*, Iliad. ☉ vers. 170, M vers. 19 & 153, & κατ' Ἰδαίων ὄρεων Iliad. Λ vers. 196, O vers. 79, & alibi. Et Virgilius Aeneid. III vers. 6

- - - - - classemque sub ipsa

Antandro, & Phrygia molimur montibus Idæ.

Strabo post initium lib. XIII πολλὰς δ' ἔχουσα πρὸ ποδᾶς ἡ Ἰδῆ, καὶ σκολοπενδρώδης οὖσα, multos prominentes pedes *Ida* habet, & forma scolopendram refert. Et paullo ante, eodem auctore, demonstrauimus, *Idam* a *Zeleia*, quæ sub agro *Cyziceno* est, ad *Lectum*, extremum *Troadis* promontorium, extendi.

Flumina pæne multa ex *Idæis* montibus decurrunt. Strabo lib. XIII pag. 414 auctore *Demetrio ἐπιχωρίῳ*, ibidem nato, refert, collem quemdam *Idæ* supra *Scepsin* cxx stadiis esse, *Cotylum* nomine, ex quo tria nobiliora flumina, *Scamander*, *Granicus* & *Aesepus*, fontibus vicinis & intra xx stadia comprehensis, oriantur. *Aesepi* exitum plurimum distare a capite, 15 circiter stadiis. Et *Præctium* flumen, de quo supra dictum, *Arrianus* Exped. Alex. lib. I pag. 34, corrupto quamuis vocabulo, etiam ab *Ida* deriuat, ὃς ῥέων ἐκ ὄρεων τῶν Ἰδαίων, qui ex *Idæis* montibus decurrit. quod procul dubio etiam de obscuris illis, ab Homero Iliad. M vers. 20 nominatis, intelligendum est, qui sunt

Ῥῆτος θ', Ἑπταπόρος τε, Καρησός τε, Ῥοδῖός τε,

Rhesus, & Heptaporus, Carethusque ac Rhodius.

Strabo *Andrium* addit, qui *Scamandro* adfundatur, e *Caresena* regione, quam *Carethus* rigat, decurrentem. *Careseniam* autem describit montanam regiunculam, *Dardaniæ* adiacentem, vsque ad loca *Zeleiæ* & *Pityeæ* vicina. *Rhodium* ait inter *Abydum* & *Dardanum* in mare exire. Sed & *Xanthus* memorabilis fluuius est. Virgilius Aen. I vers. 473

Pabula gustassent Troia, Xanthumque bibissent.

Et *Simois*, Σιμόεις, non minus clarus. Ibidem vers. 618

Alma Venus Phrygii genuit Simoentis ad undam.

Plinius

Plinius lib. v cap. xxx *Scamander amnis nauigabilis, & in promontorio quondam Sigeum oppidum.* Deinde portus Achaorum, in quem influit *Xanthus Simoenti iunctus: stagnumque prius faciens Palaſcamander.* Ceteri Homero celebrati, *Rheſus, Heptaporus, Careſus, Rhodius* ſtigia non habent. *Granicus diuerſo tractu in Propontida fluit.* Hic *Xanthum & Simoënta* corriuat: *Scamandrum* ſeorſum in mare deducit. Contra Strabo XIII pag. 410 *συμπεσόντες ὅτε Σιμόεντος καὶ ὁ Σκάμανδρος ἐν τῷ πεδίῳ, confluunt in campo Simois & Scamander.* Et pago inſequenti refert, vtrumque fluuium campos denominare, per quos ferantur; ille per *Simoifſum*, hic per *Scamandrium*: & *Simoënta* quidem Rhæteo adpropinquare, *Scamandrum* Sigeo, ſed paullo ante Ilium nouum confluere, atque inde ad Sigeum in mare exire, quum prius limoſas paludes & cæcum oſtium effecerint.

Quid vero de *Xantho* Plinii? Eſt *Xanthus* flumen Troadis, vt Virgilius dixit, & Strabo pag. 406 *Ξάνθος ποταμὸς ἐν Τροίᾳ, Xanthus fluuius in Troia*; id eſt, in regione Troiana. Plures autem dicunt ipſum *Scamandrum* eſſe, in quo ducem Homerum habent *Iliad. r verſ. 74*

Ὅν Ξανθὸν καλέσσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον,

Quem Xanthum vocant dii, homines autem Scamandrum.

Repetit Maximus Tyrius Serm. XII. Aelianus autem lib. VII de Animal. cap. XXI, miſſa fabula, ad naturam Fluminis nouum & ſuperadditum nomen refert. Qui ad Troiam, inquit, *Scamander* eſt, oues inde bibentes *fuluas* (*ξανθὰς*) efficit. Hinc τῷ Σκάμανδρῳ ἐξ ἀρχῆς, ἄλλο ὄνομα ἢ τῶν περὶβάτων ἐπικτήτος χεῖρα ἔδετο, fluuiio *Scamandro* antea dicto aliud nomen adſciticius ouium color impoſuit. Vibius Sequeſter de Fluminibus: *Xanthus Troia Ilio proximus, ex Ida monte deſluens, Simoenti iunctus in Propontidem funditur. Hunc Scamandrum incolæ vocauerunt.* Lapſus eſt, Propontidem vocans, qui Hellespontus eſt, excipiens hæc cuncta flumina.

Strabo dicto loco addit duos amnes *Selleentem & Præctium*. De *Præctio* notat, quod ῥᾶ μεταξὺ Αβύδου καὶ Λαμψάκης, ſuat inter *Abydum & Lampſacum*: de quo Homerus *Iliad. B* ſub finem,

- - - καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,

& [qui] Præction accoluerunt:

cuius originem ex Ida monte supra ex Arriani lib. 1 monstra-
uimus.

Alter, Σελλήεις, *Sellëis*, iuxta Arisbam est, itidem Homero
indicante sub finem Iliados B,

- - - ὃν Ἀρίσβηθεν Φέρον ἵπποι
Αἰθῶνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος,

quem ex *Arisba* ferebant equi feruentes, magni, a fluuio *Selleente*.
quos versus repetiit Iliados M. 96, 97. Alius eiusdem nominis in
Græcia fluuius est, nec ipse ignotus Homero, vt ibi memorauim-
us. De Troiano autem plura non habemus.

Hæc de Troade, in cuius explicatione quod *Phrygum* sæpe
est facta mentio, & *Phryges* ipsi Troiani sæpenumero Maroni di-
cti sunt; de Phrygiæ illa parte, quæ Troianos vel tangit vel com-
prehendit, aliquid adiiciemus, cetera ad contemplationem Phry-
giæ Magnæ, quæ in mediterraneis est, reseruaturi. Strabo illam
Magnam a μικρᾷ, *Parua*, & ἐπικτήτω, *Epicteto*, & *Hellepontiacæ*, si-
ue ὑφ' Ἑλλησπόντῳ *supra Hellespontum* sita, pluribus locis distinguit. De
Epicteto, quanta sit & quibus finibus contineatur, quam Strabo
nunc distinguit ab Hellespontiacæ, nunc eandem esse non obscu-
re significauit, iam nolumus disputare: sed tantum de *Hellepon-
tiacæ*, seu in ora Hellesponti sita, dicimus, vel eandem esse, quæ
Troas est seu regio *Troianorum*; vel Troadem partem illius Phrygiæ,
quod Strabo etiam lib. 11 pag. 89 videtur indicasse. Quum
enim regiones Asiæ intra Halyn enumerat, & ad Phrygiam illam
maritimam venit, distincte & clare dicit, καὶ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ
λεγομένην φρυγίαν, ἥς ἐστὶ καὶ Τρωὰς, ἢ *Phrygiam Hellespontiacam*,
vt vocant, cuius etiam *Troas* est. Vtrum vero ante Troiana tem-
pora ibi Phryges habitauerint, an eversa Troia eas sedes occu-
pauerint, explicari in tam obscura antiquitate non potest. Poetis
Phryges Troes sunt, & *Phrygius*, Troianus, exempli gratia *Aeneid.*
1 vers. 467

Hac fugerent Graii, premeret Troiana iuuentus:

Hac Phryges, instaret curru cristatus Achilles.

Et eodem libro, vers. 181 - - - *Anthea si qua*

Iactatum vento videat, Phrygiasque biremes.

AEOLIS siue AEOLIA.

Sequitur AEOLIA, ab Aeolibus Græcis, qui in Asiam migrarunt, variis coloniis condita. Laxe si sumitur, Troadem omnem & Hellesponti oram vsque Propontidem complectebatur, quia in illis partibus multæ erant Aeoliorum coloniae. Sed Troadem, celeberrimam regionem, separauimus, vt plerique fecerunt geographi, Strabo maxime & Plinius, præstantiores ceteris. Aliis quoque angustior est Aeolia, licet de Troade forte dissentiat. Pomponius Mela hæc illustrat lib. I cap. XVIII. *Proxima, inquit, regio, ex quo ab Aeolis incolæ cæpit, Aeolis facta, ante Mysia, & qua Hellespontum attingit, Troianis possidentibus, Troas fuit.* Plinius lib. V cap. XXX sequutus est. *Aeolis, inquit, proxima est, quondam Mysia adpellata, & qua Hellesponto adiacet, Troas.* Scylax Caryandensis *Aeolidem* ad superiora refert, Scepsin, Neandriam, Pityiam: quæ in Troade supra exposuimus. Cetera quoque in hoc tractu nimis confusus turbatusque est, aut potius prauatus, vt vix aliquid certi de his regionibus ab ipso possimus expectare. Adi Vossium in illum.

Græce dicitur Αἰολίς, Latine *Aeolis & Aeolia*. Græcum nomen Latinitate donarunt Plinius atque Pomponius, vt modo vidimus: altera forma idem Plinius dicto loco vsus est. *Smyrnaum, inquit, conuentum magna pars Aeolia frequentat.* Liuius autem Græcus casus placuit lib. XXXVII cap. VIII de Antiocho dicenti: *filium Seleucum in Aeolide reliquerat cum exercitu ad maritimas continendas vrbes.* Populus, *Aeolii* dicuntur. Velleius lib. I cap. IV. *Et mox Aeolii, eadem profecti Græcia, longissimisque acti erroribus non minus illustres obtinuerunt locos, clarasque vrbes condiderunt, Smyrnam, Cymen, Larissam, Myrinam, Mitylenemque.* Herodotus lib. I cap. CXLIX, *Ἐνδεκα, undecim vrbes Aeolorum ἀρχαίας, antiquas nominatim numerat, Cumas, Larissas, Neon-Tichos, Temnon, Cillam, Notium, Aegiroessam, Pitana, Aegeam, Myrinam, Gryniam.* Plinius ex his plurimas memorat, & alias addit. Sic enim in Aeolide: *Ibi a Phocæa Ascanius portus. Dein fuerat Larissa: sunt Cyme, Myrina, quæ Sebastopolim se vocat: intus Aege, Attalia, Posidea, Neontichos, Temnos. In ora autem Titanus amnis & ciuitas ab eo cognominata. Fuit & Grynia, nunc tantum portus soli, insula adprebensa. Oppidum Elea, & ex Mysia veniens Caicus amnis, Oppidum Pitane, Canaius amnis. Intercidere*

Cana, *Lyfimachia*, *Atarneæ*, aliæ, supra in Troianis enumeratæ. Gravior nobis hæc descriptio est, quia maritima a mediterraneis, & deleta ab iis, quæ supererant, discernit. Quod vero & ei intermixta sunt, quæ Troadi ab aliis sunt adscripta, commodissima delineatio Ptolemæi est, qui inter Caicum & Hermum amnes Aeolidem regionem concludit.

In ora post Caicum fluuium, XII stadiis ab illo, est *Elea*, Straboni *Ελαία πόλις Αἰολική*, *Elea urbs Aeolica*. Eo situ etiam Melapontius ponit, quum dixit: *Caicus inter Eleam decurrit & Pitaneum*. Decurrit autem in proprium sinum, quem Strabo *κόλπον τὸν ἐλαϊτικὸν*, *sinum Elaiticum* vocat, qui pars est Adramytteni: regionem *Ελαϊτίδα*, *Elaitidem*, lib. XIII pag. 423. Addit *Eleam* nauale (*ἐπὶ νεῖον*) Pergamenorum regum fuisse, a qua ciuitate CXX stadiis remota est. Pausanias Boeot. cap. v in *Caici campo*, (*πεδίω*) sitam refert: & Frontinus lib. iv cap. v sect. 16 P. Crassum, bello Aristonici, *inter Eleam & Myrinam in hostium copias incidisse*. Sic enim legendum ibi, non *Aeliam*, vt editum, quæ nulla apud Myrinam: & omnes quos laudauimus, *Eleam* siue *Ελαίαν* dixerunt; etiam Polybius in Excerpt. Legat. XXI, Plutarchus in Phocione pag. 750, & Ptolemæus. Et Liuius, lib. XXXVI cap. XLIII *Eumenes Eleam ad suam classem profectus*.

Hinc intra centum stadia ἡ Κάνη, *Cana* est, promontorium Lecto oppositum; Adramyttenum sinum, qui inde a Lecto Troadis patet, finiens. Strabo sic singulari numero vocat: plurali oppidulum non procul inde, aut sub ipso situm promontorio. Κάναι δὲ, inquit, πολίχνιον Λοκρῶν τῶν ἐκ Κύνου, κατὰ τὰ ἄκρα τῆς Λέσβου τὰ νοτιώτατα, καί μενον ἐν τῇ Καναίᾳ, *Cana oppidulum sunt Locrensum ex Cyno, iuxta meridialia extrema Lesbi, situm in regione Canæa*, quæ a promontorio nomen habet. Ex quibus non obscure perspicitur, non proximum contiguumve promontorio oppidulum fuisse. Plinius *intercidisse* dixit, vt minus de situ iudicari possit. Liuius quidem etiam *Canas* memorauit, sed incertum, oppidum an promontorium intellexerit. Lib. XXXVI extremo: *Phocæam transmittunt. Ibi relictis ad praesidium urbis quatuor quinqueremibus ad Canas classis venit*. Et lib. XXXVII cap. VIII *Classis Romana, sicut ante dictum est, ad Canas hibernabat*. A promontorio magis, quam oppidulo non proximo, classis stationem denominari

nari crediderim. Et ipse Strabo, de plurativo numero consentit: ἔγω [Αἰξ] τὸ ὄρος ὅλον ἀνομάζετο, ὃ νῦν Κάνην καὶ Κάνας λέγουσι, Sic [Αἰξ, Capella] totus mons olim nominabatur, quem nunc Canam & Canas vocant. Herodotus lib. VII cap. XLII a Caico profectus, sinistrum habuit Κάνης ὄρος, Canæ montem. Pomponius Mela dicto loco: Tum in promontorio est Cana oppidum: quod prateruectos sinus excipit, non pronus, sed longe ac molliter flexus retrahensque paulatim oras usque ad ima montis Idæ. Sed Strabo oppidum a promontorio separavit. Sinus autem ille est Adramyttenus, de quo diximus.

Grynium excipit, Græce Γρύνιον, XL stadiis secundum Strabonem disiunctum a Myrina. Plinius alia forma Gryniam vocat. Fuit, inquit, Grynia, nunc tantum portus soli, insula adprehensa. Et Herodoto lib. I cap. CXLIX est Γρύνεια, Grynea, siue Grynia. Strabo dixit Myrinæorum πολίχνιον, oppidulum fuisse, cum templo Apollinis & antiquo oraculo in sacro luco: vnde Grynæi Apollinis cognomen est. Virgilius ecloga VI

*His tibi Grynæi nemoris dicatur origo,
Ne quis sit lucus, quo se plus iactet Apollo.*

Idem lib. IV Aeneidos vers. 345

*Sed nunc Italiam magnam Grynæus Apollo,
Italiam Lycia iussere capeffere sortes.*

Non audiendus est Seruius, qui apud Clazomenas hoc nemus Apollinis locauit: potior est Strabo, cui & ἱερὸν Ἀπόλλωνος, καὶ μαντεῖον ἀρχαῖον, καὶ νεὸς πολυτελὴς λίθι λευκοῦ, fanum Apollinis, vetusque oraculum, & splendidum fanum ex albo lapide, prope oppidum Grynium in Aeolide est. Lucus autem plerumque ad fana erat, & vbi oracula edebantur. Oppidum autem olim non minimum aut contemptum fuisse (quamvis suo ævo πολίχνιον, oppidulum, Strabo dixerit, & Plinius fuisse, id est periisse tradat) vel ex eo manifestum est, quia Parmenio, ut Diodorus lib. XVII cap. VII narrat, Γρύνιον πόλιν ἔλων κατὰ κράτος, urbem Grynium vi & expugnatione cepit. Et Xenophon lib. III Rer. Græc. sub initium Μυρναν καὶ Γρύνιον, Myrinam & Grynium non modo ut vicinas, verum etiam tamquam pares ciuitates coniunxit ita, ut minus dubitemus, ampliorem olim, quam tempore Strabonis, exstitisse. An idem sit Nepotis Grunium, Alcibiad. cap. IX, dubitatur, quia castrum vocat & in Phrygia collocat.

Inde post XL stadia secundum Strabonem *Myrina* est, Αἰολίς πόλις ἔχουσα λιμένα, *Aeolica ciuitas portum habens*, quam Ptolemæus etiam in Aeolicis numerauit. Plinius de ea lib. v cap. xxx, *Myrina, quæ Sebastopolim se vocat*. Mela dicto loco in Aeolide: *Primam urbium a Myrino conditore Myrinam vocant*. Primam, ratione originis & antiquitatis: cui proximam deinde Cymen ponit. Liuius lib. xxxiii cap. xxx in urbibus Asiæ memorat, ex quibus Philippus, pacem accipiens ab Romanis, iubebatur præsidium deducere. Vicinitas Grynii & huic aliquid de Apollinis religione contribuit. Martialis lib. ix epigram. xlii

campis diues Apollo sic Myrinis.

Myrini autem campi sunt apud Grynium, & ipsum Grynium Myrinæorum oppidum Strabo prædicto loco dixit. In illis etiam a Tacito annal. ii cap. xlvii *Myrina* numeratur, quas terræ motu concussas Tiberius Cæsar, in tempus remissis tributis, recrearit. Cicero etiam meminit lib. v epist. xx. *Memini, inquit, mihi a te Myrina litteras esse adlatas*. Accentum vocabuli, producta media phaleucus Martialis modo recitatus docet, & nummi, Gordiani & Iuliæ Domnæ, in quibus diphthongo scriptum est ΜΥΡΕΙΝΑΙΩΝ, *Myreïnæorum*.

Sequitur *Cyme*, Κύμη, antiqua vrbs, & pluribus laudata. Pomponius Mela: *Sequentem [urbem] Pelops statuit, victo Oenomaο reuersus ex Græcia. Cymen nominauit, pulsus qui habitabant, dux Amazonum Cyme*. Recentiores interpretes *Cuma* scribunt: veteres latini Nepos, Liuius, Mela, Plinius, Tacitus *Cyme*, Græcam formam retinentes; atque ita etiam in basi marmorea Colossi, Tiberio a quassatis Asiæ ciuitatibus erecti, Latine CΥΜΕ incisum legitur. Liuii quædam editiones, a Gryphio, Grutero, aliis adornatæ lib. xxxvii cap. xi habent *Cymæ* pluratiuo numero; Moguntina vero Scheferi *Cyma*, quod etiam in veteri suo libro Sigonius inuenit: at Gronouius etiam hoc loco ad veterem Latinorum scripturam reduxit. *Seleucus, legit, proditam Phœcam porta una per custodes aperta, recepit, & Cyme, aliæque eiusdem oræ vrbes ad eum metu defecerunt*. Huius causâ in inuidiam Alcibiades, post primum exsilium, incidit. Cornelius Nepos Alcib. cap. vii *Classē in Asiam profectus, quod apud Cymen minus ex sententia rem gesserat, in inuidiam recidit*. - - - *nam corruptum a rege capere Cymen noluisse,*

noluisse, arguebant. Terræ motu, vt diximus, cum aliis Asiæ ciuitatibus sub Tiberio concussa fuit. Tacitus annal. II cap. XLVII *Myrinam, Cymen, Imolum leuari idem in tempus tributis placuit.* Seruata Plinii æuo, qui ab euerfis distinguit ita: *dein fuerat Larissa: sunt Cyme, Myrina.* Et Ptolemæo Κύμη est in Aeolide inter Myrinam atque Phocæam. Et longo post tempore in Theodosiana Peutingeri tabula a Myrina v IIII millibus passuum seiuncta *Cyme* est. Incolæ Κυμαῖοι, *Cymæi.* Pluribus nummis exstat ΚΥΜΑΙΩΝ. Et Liuius lib. XXXVIII cap. XXXIX *Colophonis qui in Notio habitant, & Cymæis, & Mylasenis immunitatem [Romani] concesserunt.*

Inter Cymen & Phocæam *Larissa* fuit: quod ex Plinii & Strabonis positione clarum est. Ille lib. v cap. xxx *Ibi a Phocææ, Ascanius portus; dein fuerat Larissa: sunt Cyme, Myrina:* hic vero (Strabo) lib. XIII pag. 427 ἀπὸ Λαρίσσης διαβάντι τὸν Ἑρμὸν εἰς Κύμην, εἰςδομήκοντα στάδιοι· ἐντεῦθεν εἰς Μύριναν τετραράκοντα, *transgresso Hermum a Larissa ad Cymen sunt septuaginta stadia: inde Myrinam, quadraginta.* Et quia deleta fuerat, testante Plinio, prætermisit Ptolemæus. Herodotus quoque Homeri Vita cap. XI memoravit, ἀπὸ τοῦ Νέε τείχεος ἀπικέτο εἰς τὴν Κύμην διὰ Λαρίσσης τὴν πορείαν ποιησάμενος, *Cymen e Nouo Muro proficiscens per Larissam iter fecit.*

Hæc Larissa cognominibus distinguitur ab altera, quam supra in Troade explicabamus. Ait enim Strabo lib. IX sub finem, ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἢ τε Φρυγίᾳ [Λαρίσσαι] ἢ περὶ τὴν Κύμην· καὶ ἡ κατὰ Ἀμαξίτον τῆς Τρωάδος, *In Asia etiam Larissa Phriconis est prope Cymen: & alia iuxta Hamaxitum Troadis.* Illam lib. XIII quoque aliquoties *Larissam* τὴν περὶ Κύμην, *que ad Cymen est,* vocauit: Xenophon vero lib. III *Rer. Græc.* post principium Λαρίσσαν τὴν Αἰγυπτίαν καλεσμένην, *Larissam Aegyptiam cognominatam,* cuius munimenta laudat, quæ ab Lacedæmoniis non potuerint expugnari. *Phriconis* autem nomen illius tractus est, & vt mox ostendemus, Herodotus etiam Cymen *Phriconidem* cognominat lib. I cap. CXLIX. Fuit & tertia Larissa in Asia, quam Strabo τὴν Εφεσίαν Λαρίσσαν, *Ephesiam Larissam* lib. IX sub finem; & κόμην τῆς Εφεσίας ἐν τῷ Καῦσεῖον πεδίῳ, *vicum Ephesie regionis in Caystri campo,* vocat, quam olim urbem fuisse tradunt templo Apollinis *Larissæi* nobilitatam.

Nouus Murus autem, siue *Neontichos*, oppidum prope Hermum fuit, reductum a mari, colonia Cymæorum. Plinius: *In-*

tus Aegæ, Attalia, Posidea, Neontichos, Temnos. Vita Homeri cap. ix a *Smyrna Cymen* profecturus poeta, sic iter fecisse dicitur: πορευόμενος διὰ τῆς Ἑρμου πεδίου ἀπικνέεται ἐς Νέον τῆχος, ἀποικίην Κυμαίων, per *Hermi campum iter faciens, venit in Neontichos, Cymæorum coloniam.* Quem ordinem Herodotus etiam lib. I cap. CXLIX seruauit in urbibus Aeolidis: Κύμη, ἡ φερωνὶς καλεομένη, Ἀθήλαι, Νέον τῆχος, Τήμνος, *Cyme, Phriconis cognominata, Larissa, Noontichos, Temnos.* Originem Strabo dicto loco memorat, Græcos ex *Phricio, Locrorum* supra Thermopylas monte, in Asiam profectos confedisſe iis locis, ubi *Cyme* est, & quum Pelasgos Troiano bello adflictos offendisſent, Larissam tenentes; aduersus eos Νέον τῆχος, *Novum munimentum* xxx a Larissa stadiis exstruxisſe, ac regionem illam φερωνίδα, *Phriconidem*, a veteri illorum in Locris sede adpellatam.

Ceterorum Plinii, quæ intus erant, Aeolidis oppida præcipua fuerunt *Aegæ & Temnos.* Strabo dicto lib. XIII τοὺς νῦν Αἰολικοῦς πόλεις ἐτι καὶ τὰς Αἰγὰς προσληπτέον καὶ τὴν Τήμνον, *Aeolicis, quæ nunc sunt, urbibus addenda sunt Aegæ & Temnos.* Quas *Aegæ* Plinius & Strabo vocat, Herodoto lib. I cap. CXLIX sunt Αἰγῶναι, *Aegææ*, quod nomen videtur etiam in Colossi, quem diximus, marmorea basi fuisse, ut ex spatio litterarum, quæ detrita sunt, qui inspexere, iudicarunt: e quibus Laur. Theod. Gronovius Αἰγῶναι etiam Straboni restituendum existimat. At Scylax etiam Αἰγῶναι duabus syllabis: ὑπὲρ δὲ Κύμης, inquit, ἐν μεσογείᾳ πόλιν Ἑλληνίς ἐστιν Αἰγῶναι, *supra Cymen in mediterraneo tractu est urbs Græca Aegæ.* Gentile Αἰγῶνις, Herodoti lib. V cap. LXXVII; & *Ageata*, Taciti annal. II cap. XLVII: Αἰγῶνις Xenophontis lib. IV Rer. Græc. p. 313.

Temnos, Τήμνος, etiam in mediterraneis Aeoliæ. Strabonis & Plinii testimonia modo adlata sunt in *Aegis & Nono Muro.* Xenophon dicto libro IV Græc. rer. pag. 313 Τήμνος, ἡ μεγάλη πόλις, *Temnos non magna ciuitas.* De nomine fabulam Byzantius Stephanus narrat: vera addit, Τήμνος, πόλις τῆς Αἰολίδος· ἡ πολίτης Τημνίτης, *Temnus urbs Aeolidis: ciuis, Temnites.* Cicero pro Flacco cap. XVIII Heraclides ille Temnites, - - - Temni vsque ad illam etatem in senatum venire non potuit. Et cap. XX *Securus Hermippus Temnum proficiscitur.* Et cap. XXI *abduxisti Temno Apollonidem.* In nummis est ΤΗΜΝΕΙΤΩΝ, *Temnitarum*, diphthongo. Eosdem Tacitus

citus II cap. XLVII *Temnios* vocauit. Situm quodammodo Pausanias Eliac. I cap. XIII describit, a Sipylo monte proficiscenti Temnum, transeundum Hermum amnem esse. Peutingeriana in Tabula (nam ad eius tempora, seu Theodosii ætatem superfuit) XXXIII M. P. Temnus a Cyme in ortum remouetur. Quam vero Plinius paullo ante *in ore Hermi*, id est in ostio, *fuisse* Temnum aliam tradit, si vñquam fuit, a mediterranea nostra diuerta fuit, ignota ceteris, nec Plinii ætate superstes. nam, *fuit*, inquit, *in ore eius* [Hermi] *oppidum Temnos*. Interiectis paucis alterius meminit. *Intus*, inquit, *Aegæ, Attalia, Posidea, Neontichos, Temnos*.

Addidit mediterraneis Plinius *Attaliam & Posideam*: hæc ignota est; illa videtur Stephani *Attalea Lydia*, Ἀττάλεια πόλις Λυδίας, quæ antea Ἀγροίρα, *Agroira*, seu Ἀλλοίρα, *Alloira* fuerat dicta. Vir doctissimus Abr. Berkelius non Lydiæ apud Stephanum, sed Λυκίας, *Lycia* putat legendum esse, quia Lyciæ vrbs *Attalea* satis celebrata sit, etiam Act. Apost. XIV, 25 memorata. Quod vero provinciæ Lydiæ in Notitia Episcopatum etiam ὁ Ἀττάλειας, *Attalea* episcopus est; non videtur Stephani scriptura sollicitanda esse. Condita fuit, quod Stephanus addit, ab Attalo Philadelpho.

I O N I A.

IONIA, Ἰωνία, altera Græcorum magna colonia est, in Asiæ deducta post Aeolicam, duodecim ciuitatibus distincta, quarum decem in continente, duæ in insulis, Samos & Chios erant. Hæc Strabo lib. XIV ineunte. Enumerat τὰς δώδεκα πόλεις ἐν Ἰωνίᾳ, *duodecim vrbes Ionia* etiam Aelianus Var. Hist. lib. VIII cap. V hasce, *Miletum, Ephesum, Erythras, Clazomenas, Prienen, Lebedum, Teon, Colophonem, Myunta, Phocæam, Samum & Chium*. Urbium hoc numero comprobato, fines eius a Phocæa ad Miletum, vtrique adnumerata, extenduntur. Ptolemæus fluminibus, Hermo & Mæandro, definit: quo fit, ut Phocæam Aeolidi, Miletum, Pyrrham, Heracleam Cariæ adscribat. Quod vero Strabo, Plinius, Mela, & vetustior Herodotus lib. I cap. CXLII Ioniam a Phocæa ad Miletum & ultra ducunt, quia tam late vrbes, ab Ionibus conditæ, patent; cum iis potius, quam Ptolemæo, faciemus, quamuis ex ipsiis, quos laudauimus, auctores sint, qui Ioniæ partem, vbi Myus & Miletus sunt, in Caria positam esse adfirment. Vide Herodotum iam

dicto loco: verba infra proferemus: nunc incipiemus a finibus Aeolidis, hoc est a Phocæa.

Phocæam in Aeolide scripsit Ptolemæus, quia intra Hermum fluuium est, quem ipse terminum constituit. At Mela & Plinius Ionæ contribuunt. Ille lib. I cap. XVII extremo: *Phocæa Ionæ ultima*: hic lib. V cap. XXI *finis Ionæ Phocæa*. Et Stephanus: *Φώκαια, πόλις Ἰωνίας, Phocæa vrbs Ionæ*. Fuit quidem vrbs Ionica, ideoque Ionæ tributa, quod ex Herodoti etiam lib. I cap. CXLII elucet: eodem tamen loco Miletus quoque & Myüs & Priene Ionica ciuitates vocantur, quia ab Ionibus conditæ erant: de quibus vero ipse addit Herodotus: *αὐταὶ ἐν τῇ Καρίᾳ κατοίκοντα, hæc in Caria sita sunt*. Sic potest Ionica vrbs inter Aeolicas & in solo Aeoliorum sita esse, vt origine Ionæ, situ Aeolidi adnumeretur, quod haud dubie Ptolemæus respexit, Phocæam in Aeolide recensens, vt naturalem limitem in flumine Hermo inter Ioniam Aeolidemque constitueret. Liuius lib. XXXVII cap. XXXI eius situm describit ita: *Classis Romana ab Chio Phocæam traiecit. In sinu maris intimo posita hæc vrbs est, oblonga forma, duum millium & quingentorum passuum spatium murus amplectitur: coit deinde ex utraque parte in arctiorem velut cuneum. Lamptera ipsi adpellant. Mille & ducentos passus ibi latitudo patet: inde in altum lingua mille passuum excurrens, medium fere sinum velut nota distinguit. vbi coheret faucibus angustis, duos in utramque regionem versos portus tutissimos habet*. Multa præterea apud Liuium eodem libro est mentio, cap. IX sequentibus, & XXXII: & apud Herodotum lib. V cap. CLXXVIII, Velleium I cap. IV, qui itidem in Ionæ vrbibus numerant. Incolæ *Φωκαῖς, Phocæenses*: vide Liuium dicto loco cap. XXXII. Possessuum *Phocaicus*. Lucanus lib. II pag. 583

Phocaicis Romana ratis vallata carinis,
id est Massiliensibus, quia colonia Phocæa Massilia est: quamquam alibi eidem poetæ *Phocaicus* est *Phocicus*, quod a Phocenibus, Helladis populo in Phocide, denominatur: ideoque a Salmasio in Solinum pag. 66 notatus fuit.

Post Phocæam *Leuca* erat, Straboni *Λεύκαι Leucæ*, pluralinmero, lib. XIV pag. 445. *Κράτος, inquit, περὶ Λεύκας ἐπιθεμέων τῶν ἑπείκει ἐν μάχῃ, Crassus* [Mucianus pro consule in Aristonici bello, Vellei. II, cap. IV] *iuxta Leucas insidiis quorundam exceptus,*
cecidit

cecidit in prælio. Et mox: μετὰ δὲ Λεύκας Φωκαία ἐν κέλπῳ, *post Leucas Phocæa in sinu est.* Ab austro autem progreditur ex Ionía in Acolidem. ἔτα, addit, οἱ ὅροι τῶν Ἰωνῶν καὶ τῶν Αἰολέων, *Deinde [post Phocæam] termini sunt Ionum atque Acolum.* nam Strabo utramque, Phocæam & Leucam, in Ionía posuit. Mela & Plinius singulari *Leuca.* Ille lib. I cap. XVII extr. *In sinu Smyrneo est Hermus amnis, & urbs Leuca: extra Phocæa Ionía ultima: hic [Plinius] lib. V cap. XXIX Oppidum Leuce in promontorio, quod insula fuit; finisque Ionie Phocæa.*

Tandem fluuius *Hermus* est, ὁ Ἑρμος, e monte Dindymenæ sacro ortus, Mysiam attingit, & Combustam regionem perlapsus, per campos deinde vsque in mare decurrit. Pactolum desert, & Hyllum, & alios ignobiliore. Hæc Strabo lib. XIII pag. 430. De eodem Plinius iam dicto loco: *A Smyrna Hermus campos facit, & nomini suo adoptat. Oritur iuxta Doryleum Phrygiæ ciuitatem, multosque colligit fluuios, inter quos Phrygem, qui, nomine genti dato, a Caria eam disternat: Hyllum & Cryon, & ipsos Phrygiæ, Mysiæ, Lydiæ amnibus repletos. Prætermisit Pactolum, nobilissimum fluuium, quem & Strabo & Ptolemæus Hermo adfundi referunt. Vnde de campo, per quem delabitur Hermus post confluentem, Silius lib. I vers. 158*

- - - - - riguo perfunditur auro,
- - - - - atque illatis Hermi flauescit arenis.

Ideoquæ coniunxit Claudianus in Eutrop. lib. I vers. 214

- - - - - eunucho fluereut Pactolus & Hermus.

Quem *Phrygem* Plinius dicit, dubium, sitne diuersus a *Phrygio* Livii lib. XXXVII cap. XXXVII & sequenti, ac Appiani Syr. pag. 171. Straboni lib. XIII pag. 430 *Phrygius* est ipse *Hyllus*, quem Plinius a *Phryge* suo distinxit. καταφέρεται, inquit, ὁ Πακτωλὸς εἰς τὸν Ἑρμον, εἰς ὃν καὶ ὁ Ἴλλος ἐμβάλλει, Φρύγιος νυνὶ καλόμενος. *Deferitur Pactolus in Hermum, in quem & Hyllus infunditur, nunc Phrygius adpellatus.*

Post flumen Hermum prima *Smyrna* est, ἡ Σμύρνα, non quidem ex XII Ionicis, in eam autem societatem postea adlecta. Strabo sub initium libri XIV: αὐτὰ μὲν δώδεκα Ἰωνικὰ πόλεις· πρὸς ἐλήφθη δὲ ὕστερον καὶ Σμύρνα εἰς Ἰωνικὸν, ἐπαγαγόντων τῶν Εὐφροσύων, *He sunt XII Ionice urbes: postea etiam Smyrna in Ionicam societatem*

adsumta est auctoribus Ephesiis. nam antiquitus vna habitabant, vt Ephesus etiam aliquando *Smyrna* adpellata fuerit. Velleius Paterculus lib. I cap. IV cum Aeolicis vrbibus numerauit, conditamque ab Aeoliis dixit. Confirmat Herodotus lib. I cap. CXLIX, conditam quidem ab Aeoliis cum ceteris referens, sed dirutam postea ab Ioniis, qui sibi agrum vindicauerint. Hinc esse puto, quod Strabo dixit, cum Ephesiis aliquamdiu habitasse. Non longo autem post tempore restitutam ab Ionibus fuisse, exinde est manifestum, quia Herodotus Vita Homeri cap. V tradit, poetæ huius ætate ἐμπόριον ἢ ἡ Σμύρνη *emporium fuisse Smyrnam*, vnde plurimum frumenti, e vicinis agris conuecti, peregrini mercatores exportassent. Sed aliud post illa tempora subiisse fatum, Plinius lib. V cap. XXIX memorauit. *Ab Amazone*, inquit, *condita, restituta ab Alexandro*, in ora *Smyrne*, amne *Melete* gaudens, non procul orto. Missis fabulis Amazonum, Alexandri restitutionem vt propiorem, ita verisimiliorem iudicamus. Forte voluit & iussit Alexander restitui, nec vero ipso superstite restituta est, quia, quod Strabo XIV pag. 444 adnotauit, postquam CCCC annos a Lydorum vastatione *καωμηδόν*, per pagos habitata fuit, ἀνήγει-
 ρεν αὐτὴν Ἀντίγονος καὶ μετὰ ταῦτα Λυσίμαχος, *instaurauit eam Antigonus*, & postea *Lysimachus*, qui cœpta Antigoni perfecit & continuauit. Videntur alio loco a vetere XX stadiis remoto instaurasse, quod spatium itidem Strabo significauit, qui ibidem τὴν παλαιὰν Σμύρναν καὶ τὴν νῦν, *veterem & nouam Smyrnam* tanto separauit interuallo. Creuit ex eo tempore, & cum primis Asiæ ciuitatibus & *Smyrna* censa fuit. Cicero Agrar. II cap. XV *Commodum erit, Pergamum, Smyrnam, Tralles, Ephesum, Miletum, Cyzicum totam denique Asiam populi Romani factam esse dicere.* Splendorem etiam nummi plurimi sub imperatoribus augustis cusi, ostendunt, quibus inscriptum est ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. Etiam metropolis nominata, & prima & præstantissima Asiæ. Marmore Arundeleni, nunc Oxoniensi, quod Humphridus Prideaux pag. 47 vulgauit, scriptum est:

ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

ΚΑΤΑ ΕΨΗΦΙΣΑΤΟ Η ΚΡΑΤΙΣΤΗ ΒΟΥΛΗ
 ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ
 ΚΑΛΛΕΙ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΕΙ ΚΑΙ

ΑΑΜ-

ΛΑΜΠΡΟΤΑΤΗΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟ
ΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΡΙΣ ΝΕΩΚΟΡΟΤ ΤΩΝ
ΣΕΒΑΣΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΔΟ
ΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΕΡΩΤΑΤΗΣ
ΣΥΝΚΛΗΤΟΥ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΙΩΝΙΑΣ ΣΜΥΡΝΑΙ
ΩΝ ΠΟΛΕΩΣ.

Quæ eodem codice Anglicano ita Latine conuerfa leguntur: *Bona Fortune. Vt decreuit prestantissimum concilium primæ per Asiam pulchritudine & magnitudine, & splendidissima, & metropolis Asia, & ter editua Augustalium secundum decretum sanctissimi senatus, & ornamenti Ionie Smyræorum ciuitatis.* Disputat in Notis clarissimus editor, qui *primæ Smyrna Asia & metropolis* dici potuerit, quum postrema illarum, quas Iones habitarunt, fuerit. Primum ipsa inscriptione explicatum est, non simpliciter *primam* Asia, sed *primam pulchritudine & magnitudine* fuisse. Alterum ex voce νεωκόρου interpretatur, quo nomine leguntur Asia ciuitates insignitæ, quando curatrices erant sacrorum aut ludorum, in honorem Cæsarum aut numinis institutorum, vt τὸ κοινὸν τῆς Ἀσίας, *Communis Asiae solemnitas* tum apud ipsarum aliquam esset. quod quum fieret, *metropoleos* vice ea ciuitas fungebatur. Si nihil aliud, tamen magnitudinem vrbs & splendorem ex illa inscriptione intelligimus.

Quod vero Plinius addit, *amne Melete gaudere Smyrnen*, ea non simplex mentio illius fluminis est, sed cum honore & singulari dignitate, quia Homerus ibi sua carmina composuisse ferebatur. Pausanias Achaic. cap. v extremo Σμυρνάοις ποταμὸς Μέλῃς ὕδαρ ἐστὶ κάλλιζον, καὶ σπήλαιον ἐπὶ ταῖς πηγαῖς, ἔνθα Ὅμηρον ποιῆσαι τὰ ἐπὶ λέγῃσι, *Apud Smyræos longe pulcherrimus est amnis Meles: ad eius caput antrum, in quo Homerum tradunt sua carmina composuisse.* Quo Papinius Statius adlusit lib. ii Silv. carm. vii vers. 34 de Lucani poetæ, Hispania Bœtica oriundi, laudibus:

Graio nobilior Melete Bœtis.

Vnde Tibullus lib. iv eleg. i vers. 200 *Meleteas chartas* vocat Homericos libros. Fluuius autem prope muros decurrit. Strabo lib. xiv pag. 444 ἔσθ' ἡ πλησίον τοῦ τέγους ὁ Μέλῃς ποταμὸς, *prope muros labitur Meles fluuius.* Adde Stat. iii Silv. iii vers. 60. Fuit autem

&

& Smyrna in iis vrbibus, quæ de Homeri patria disceptauerunt. Cicero pro Archia cap. viii *Homerum Smyrnaei suum esse confirmant: itaque etiam delubrum eius in oppido dedicauerunt.* Strabo dicto loco Ὀμήρειον, *Homerium* illud delubrum vocat: & addit, fortius Smyrnæos, quam ceteros, Homerum sibi vindicare. ἀντιποιούντων, inquit, διαφερόντος τῆ ποιητοῦ: quod egregie cum Ciceronis verbis congruit. Adde Gellium lib. iii cap. xi.

A Smyrna ad Clazomenas, Κλαζομένας, venimus, quas in xii Ioniæ oppidis antiquis Herodotus, Strabo, Aelianus, Velleius, Plinius prædictis locis numerarunt: Strabo etiam & Ptolemæus situm ostendunt post Smyrnam in illo tractu primum atque proximum. Quibus Velleius addi potest lib. i cap. xvii. *Inde, inquit, latius abit in peninsula faciem. Super angustias hinc Teos, illinc Clazomena.* Locus aliquando variatus est. Strabo lib. xiv pag. 444 *χύτερόν ἐστι τόπος, ἐν ᾧ πρότερον ἴδρυντο Κλαζομέναι· ἂν δ' ἡ νῦν πόλις, νησία ἔχουσα περὶ κείμενα ὀκτώ γεωργοῦμενα, Chytrium ille locus dicitur, in quo prius Clazomena erant posita: deinde noua vrbs, quæ nunc est, cui octo parue insule præiacent, quarum ager colitur.* Primum in continente fuerunt Clazomena, postea, vt Pausanias Achaic. cap. iii refert, Clazomenii ἐς τὴν νῆσον διέβησαν κατὰ τὸ Περγῶν δέος, metu Persarum in insulam [e regione sitam] transferunt: Alexander vero, Philippi filius, χερρόνησον Κλαζομένας ἐργάζεσθαι, χώματι ἐς τὴν νῆσον ἐκ τῆς ἡπείρου, Clazomenas peninsula fieri, ducto aggere in insulam ex continente, præcepit. Atque sic in continente recensent Strabo, Ptolemæus, Plinius, alii. Romani & libertatem & insulam Drymusam donauerunt. Liuius lib. xxxviii cap. xxxix Clazomeniis [Romani] super immunitatem & Drymusam insulam dono dederunt. Thucydides quoque lib. viii pag. 563 memorauit. ὁ πεζός, inquit, παρῆν ἐπὶ Κλαζομενῶν τε καὶ Κύμης, peditatus abiit in Clazomenas & Cymen. Claritatem ciuitatis etiam nummi testantur, inscripti ΚΛΑΖΟΜΕΝΙΩΝ, Clazomeniorum. Singularis est in Regis Gallia cimelio, cum capite Augusti præferens ΚΛΑΖΟΜ. & ex auersa parte, ΘΕΑ ΛΙΒΙΑ, Dea Liua, vxor Augusti Cæsaris.

In peninsula longius recedunt, Chium versus, Erythra, Ερυθραὶ, etiam ex xii Ioniæ. Strabo lib. xiv pag. 443 *Ἐρυθραὶ πόλις Ἰωνικὴ, λιμένα ἔχουσα καὶ νησίδας περὶ κείμενας τέτταρας, Ἰωπῆς καλούμενας, Erythra vrbs Ionica, portum habens & quatuor paruas insulas*
ante

ante eum, quæ Hippí (id est Equi) adpellantur. Strabo Erythras in peninsula tradit sitas esse: in postrema eius parte, Ptolemæus. Confirmat Ammianus lib. XXXI cap. XLII dicens, *Erythrao oppido suppositum montem Mimanta, & Homerum scripsisse & Tullium, doctis referentibus, audiebat.* Mimantem vero montem poeta Chio insulæ opposuit Odyss. Γ vers. 172.

Ἡ ὑπέρεξε Χίοιο, παρ' ἡνεμόεντα Μίμαντα,

An sub Chio, ad ventosum Mimanta.

Committunt non nulli poetam & Marcellinum, tamquam pugnantes inter se: verum non pugnant, sed consentiunt, quia Erythras & Chium fretum interfluit, & illæ, freto adpositæ, Chium insulam prospectant: & forsan Tullius mentionem Erythrarum habuit. Sed de hoc monte postea: de Erythris nunc, quæ restant, adiicimus. A pluribus sunt memoratæ. Cicero in Verr. de Præt. vrb. cap. XIX *Chio per vim signa pulcherrima dico abstulisse: item Erythris, & Halicarnasso.* Liuius lib. XXXVII cap. VIII *Maritimas vrbes illinc a Pergamo Eumenes, hinc a Phocæa Erythrisque Romani sollicitabant.* Idem lib. XXXVIII cap. XXXIX *Chios quoque [Romani] & Smyrneos, & Erythraeos pro singulari fide, quam eo bello præstiterunt, & agro donarunt, & in omni præcipuo honore habuerunt.* Et Tacitus lib. VI cap. XII *post exustum socialibello Capitolium, quesitis Samo, Ilio, Erythris; & per Africam etiam ac Siciliam & Italicas colonias carminibus Sibulla, cetera. nam Erythraeos Herophilen Sibyllam, quæ inde Erythraa cognominatur, vindicasse sibi, Pausanias refert Phoc. cap. XII. Herculis templo antiquo nobilitatæ Erythrae.* Pausanias Achaic. cap. V *ἡθεὶς αὖ καὶ τῶ ἐν Ερυθραῖς Ἡρακλείῳ καὶ Ἀθηναῖς ἐν Πριήνῃ ναῶν τῶν μὲν τοῦ ἀγάλματος ἕνεκα, Ἡρακλείῳ δὲ τὸ ἐν Ερυθραῖς κατὰ ἀρχαιότητα, cum voluptate spectes Erythris Herculis, & Priene Diana delubra: hoc propter deæ signum; illud propter antiquitatem.* Quibus nummus Elagabali explicatur, inscriptus ΕΡΥΘΡΑΙΩΝ, & templum ingens præferens, in cuius medio imago Herculis cum claua & pelle leonina adparet. Portus Erythraeorum *Cyffus, Κυσοῦς*, vocatus fuit. Liuius lib. XXXVI cap. XLIII *Classis ad Cyffuntem, portum Erythraeorum, tamquam ibi aptius expectatura hostem, contendit.* Et cap. insequenti: *ad Corycum portum, qui super Cyffuntem est, conati sunt traicere.*

Erythris propinquus fuit *Mimas* mons altissimus, de quo iam ex Homero & Marcellino aliquid diximus. Strabo loco ante dicto: μεταξὺ τῶν Ερυθρῶν καὶ τῆ ὑποκρήμνα, Μίμας ἐστὶν ὄρος ὑψηλὸν, εὐθρεὺς, πολὺ δένδρον, *Inter Erythras & precipitem illum locum est Mimas mons excelsus, feris abundans & arboribus.* Plinius lib. v cap. XXIX *Promontorium Coryceon, mons Mimas CCL millia passuum excurrens, atque in continentibus campis residens. Quo in loco Magnus Alexander intercidi planitiem eam iusserat, VII mill. 10 passus longitudine, ut duos sinus iungeret, Erythrasque cum Mimante circumfunderet.* Addit Plinius: *Aleon fluvius, Corynaum Mimantis promontorium:* quasi pars Mimantis excurrens id nominis habuerit. At Melæ lib. i cap. XVII *Coryna est oppidum, ut videtur. In ipsa peninsula, inquit, est Coryna.* Ceterum mons Mimas in altissimis a poetis numeratur. Ovidius *Metamorph. II vers. 222*

- - - - - *Cynthus & Othrys*

*Et tandem Rhodope niuibus caritura, Mimasque
Ossaque cum Pindo.*

Et Silius Italicus lib. III vers. 494

*Mixtus Athos Tauro, Rhodopeque adiuncta Mimanti,
Ossaque cum Pindo, cumque Hæmo cesserit Othrys.*

Est & ibi *Κωρυκος ὄρος ὑψηλὸν, Corycus mons celsus*, quem Plinius *Coryceon*, quasi *Κωρύκειον* dixit, obsessus prædonibus, a quorum insidiis clancularios observatores *Κωρυκαίους, Corycaeos* dici, Strabo ibidem adnotavit, qui cum Erythris coniungit: Stephanus *πλησίον Τέω τῆς Ἰωνίας καὶ Ερυθρῶν, prope Teon Ionia & Erythras esse*, quasi inter utramque urbem mediam collocauit. Portum sub se habet. Liuius lib. XXXVI cap. XLIV *ad Corycum portum, qui super Cyssum est, conati sunt traicere.* Portum hunc proprio nomine *Κασύσην, Cassysten* Strabo vocavit, cui alium addit eodem, quo vrbs, nomine *Erythras* dictum.

Teos, Τέως, in australi peninsula latere sita, etiam antiqua vrbs Ionum fuit. Strabo ibidem: *καὶ ἡ Τέως ἐπὶ χερσονήσῳ ἰδρυται, λιμένα ἔχουσα, Et Teos in peninsula sita est, portum habens.* Patria hæc Anacreontis poetæ, & Hecataei historici, qui fuerunt *Τήιοι, Teii*. Anacreontis ætate Teii, non tolerantes Persarum contumelias, relicta Teo, Abderam, Thraciæ urbem, concesserunt: unde dictum manavit,

*Αβδηρα

Ἀβδῆρα καλὴ τῆϊων ἀποικία,
Abdera pulchra Teiorum colonia.

Postea vero quidam illorum in Asiam reuerterunt & Teum incoluere. Hæc Strabo dicto loco. Idem migratione hac Herodotus lib. I cap. CLXVIII refert laudatque Teios, quod loco cedere maluerint, quam pati seruitutem. Bene autem & postmodum Teos habitata fuit. Liuius lib. XXXVII cap. XXVII extremo: *naues Teum postero die accessere: & in portu, qui ab tergo urbis est* (Gerasticum ipsi adpellant) *nauib; constitutis prætor ad depopulandum circa urbem agrum milites emisit.* [cap. XXVIII] *Teii quum in oculis populatio esset, oratores cum insulis & velamentis ad Romanum miserunt, cetera.* Testes etiam nummi sunt variorum principum, Augusti, Neronis, Domitiani, Commodi, Valeriani, qui omnes inscripti sunt ΤΗΙΩΝ, *Teiorum.* Primus additum habet ΣΕΒΑΚΤΟΣ ΚΤΙΣΤΗΣ, *Augustus conditor*, forte quod is noua ornamenta ciuitati attulerat. Non autem nobis Plinius audiendus est, qui contra ceterorum omnium consensionem lib. V cap. XXXI Teon in insulis numerauit. *Clara*, inquit, *in alto* [insula] *Teos cum oppido, a Chio LXXI mill. IΩ passuum; tantumdem ab Erythris.* Aliter Mela, quem is plerumque sequutus est. *Inde*, inquit, *latius abit in peninsula faciem. Super angustias hinc Teos, illinc Clazomena.*

Vicinæ Teo fuerunt Ἐραι, *Era*, oppidulum Teiis subiectum, vel ab iis conditum. Strabo XI V pag. 282 Aldi, 742 Xylandri (nam Casauboni pag. 443 hic prauata est) Ἐραι πολίχνιον ἐστὶ τῆϊων, *Era oppidulum sunt Teium vel Teiorum.* Thucydides lib. VIII pag. 562 οἱ Χίοι Λέβεδον ἀπέβησαν, καὶ αὐτὸς Εἰργς, *Chii Lebedum ad defectionem induxerunt, & item Eras.* Et paucis interiectis: Atheniensis dux ἐσπίαστο τῆϊοις ὥστε δέχεσθαι καὶ σφᾶς καὶ παραπλεύσας ἐπὶ Εἰργς, καὶ περσβαλὼν ὡς ἐκ ἐλάμβανε τὴν πόλιν, ἀπέπλευσεν, *peripigit cum Teiis, se & illos recepturum: & illinc profectus Eras, quum urbem adortus expugnare non posset, inde nauigauit.* Ergo ad mare fuerunt, ac munitæ & maiori dignitate, quam tempore Strabonis qui πολίχνιον, *oppidulum*, dixit.

Succedit Myonnesus, Μυόννησος, inter Teum & Lebedum sita, non insula, sed mons seu promontorium, cuius pars habitata fuit. Liuius lib. XXXVII cap. XXVII *priusquam adpropinquaret*
 (K) 2 *classis,*

classis, Myonesum perfugerunt. unde se a portu ratus abstracturum naues, ignarus loci sequebatur prator. Myonesus promontorium inter Teum Samumque est: ipse collis est in modum mete in acutum acumen a fundo satis lato fastigatus: a continente arcta semita aditum, habet: a mari exesa fluctibus rupes claudunt, ita ut quibusdam locis superpendentia saxa plus in altum, quam quæ in statione sunt naues promineant. Strabo lib. XIV pag. 443 ἡ Μυόννησος ἐφ' ὧψος χεῖρ-
 ρονησιάζοντος κατοικεῖται, Myonesus in excelsa loco, peninsulam referente, habitatur. Thucydides lib. III pag. 192 littera simplici scripsit, περὶ τῶν Μυονήσῳ τῇ Τηίων, adpellens ad Myonesum Teiorum.

In Isthmo peninsulæ, aut prope illum, e regione Smyrnæ, fuit Λεβεδος, *Lebedus*, a Colophone, quæ extra peninsulam est, distans stadiis CXX secundum Strabonem. qui ibi ait, τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν, artificum circa Bacchum (scenicorum Latinus interpretes vertit) conuentum & habitationem ex omni Ionia fuisse, & annuum certamen in honorem Bacchi. Herodotus, Strabo, Mela in XII antiquis Ioniæ oppidis numerarunt. Thucydides lib. VIII pag. 562 οἱ Χίοι Λεβεδὸν ἀπέστησαν, Chii *Lebedum* ad defectiorem induxerunt. Plinius lib. V cap. XXIX *Colophon* *Haleso* adfluyente: inde *Apollinis Clarii* fanum, *Lebedos*. Nummus Getæ cum Bacchi effigie, ΛΕΒΕΔΙΩΝ. In Peutingeriana hic ordo est:

Smyrna XII. Teos XX. Lebedos XV. Colophon XX.

De Smyrnæ & Tei distantia dubites, si Ptolemæum sequaris, qui utique maiorem postulat: in ceteris fere consentit. *Lysimachus* euertit *Lebedum*, & incolas *Ephesum* deduxit, ut *Pausanias* tradit *Attic.* cap. IX. a quo tempore ægre resurrexit, & vicus potius quam oppidum fuit. *Horatius* lib. I epist. XI

An venit in votum Attalicis ex urbibus vna?
An Lebedum laudas odio maris atque viarum?
Scis, Lebedus quam Gabiis desertior, atque
Fidenis vicus.

Ptolemæus & *Peutingeriana* post *Lebedum* habent *Colophonem*. Strabo lib. XIV ἡ Κολοφῶν πόλις Ἰωνικὴ, *Colophon* urbs *Ionica*. Mela lib. I cap. XVII *Colophon*, quam *Mopsus*, eiusdem *Mantis* filius, statuit ad promontorium, quo sinus clauditur, quod

quod altera parte alium, quem Smyrnaum vocant, efficit, angustisque cervicibus reliqua extendit. Plinius lib. v cap. xxix *Ab Epheſo Manteium aliud Colophoniorum, & intus ipsa Colophon, Haleſo adfluente.* Cur intus sitam dicit, quam Ptolemæus in maritimis posuit? & Liuius lib. xxxvii cap. xxviii *Polyxenidas cum regia classe a Colophone profectus.* Videtur Scylacem sequutus Plinius, in cuius Periplo doctissimus Palmerius dispungit, *Κολοφῶν ἐν μεσογαίᾳ, Νότιον καὶ λιμὴν, Colophon in mediterraneo, Notion & portus.* Suspectum ἐν μεσογαίᾳ, siue cum Colophone siue Notio coniungas: vtrumque enim maritimum fuit. De Notio postea videbimus ex Diodoro & Liuiio: de Colophone testis Ptolemæus, vt dixi, atque itidem Liuius. Hic etiam paullo ante, cap. xxvi sedem vrbis mutatam fuisse significat. *Notium, inquit, abest a vetere Colophone duo ferme millia passuum.* Si vetus, ergo etiam noua, vtut propinqua veteri. Euertit enim veterem Lysimachus, bellum cum Antigono gerens, vt Ephesum amplificaret: quod Pausanias cap. ix Attic. refert. Ex eo videtur in alio & commodiore, propinquo tamen, loco restituta. Fuit & hæc in vrbibus, quæ de patria Homeri certarunt, vti ex Ciceronis pro Archia constat. nam & ibi versatus est aliquamdiu, quod Herodotus in Homeri Vita cap. viii narrauit. Inde Virgilius in Ciri, seu quisquis auctor, vers. 65

Que Colophonico Scyllæ dicuntur Homero.

Prouerbii, *Colophonem addere*, Strabo dicto loco hanc originem, docet, ἐν τοῖς δυσκαταλύτοις πολέμοις, ὅπῃ τὸ ἱππικὸν τῶν Κολοφώνιων ἐπικυρήσειε, λύεσθαι τὸν πόλεμον, *in difficillimis bellis, quando Colophonius equitatus accesserit, diremtam fuisse pugnam.*

Colophoniorum fuit lucus & templum cum oraculo Apollinis *Clarii*. Strabo xiv pag. 442 ἡ Κολοφῶν πόλις Ἰωνικὴ, καὶ τὸ πρὸ αὐτῆς ἄλσος τοῦ Κλαρείου Ἀπολλωνος, ἐν ᾧ καὶ μαντήιον ἦν πότε παλαιόν, *Colophon vrbis Ionica, & ante eam Clarii Apollinis lucus, in quo vetus quondam oraculum fuit.* Plinius lib. v cap. xxix *Intus ipsa Colophon Haleſo adfluente.* Inde Apollinis *Clarii fanum, Lebedos.* Si se ordo recte habet, inter Lebedon & Colophonem *Claros* fuit, lucus cum fano, an etiam oppidum, incertum. Græci scribunt ἡ Κλάρις, femineo genere, qua forma πόλις, vrbis, videri possit subaudiri. Thucydides lib. iii pag. 192 αὐτὸν ἰδοῦσθαι ἐν τῇ

κλάρω, *videntes ipsum in Claro*. Et Pausanias Achaic. cap. III ὡς κατὰ τὴν Κλάρον ἐγένοντο, *quum ad Clarum adpulissent*. Et sine præpositione. Thucydides dicto loco: ἐτι περὶ Κλάρον ὁρμῶν, *adhuc ad Clarum naues tenens*. Et Pausanias Phoc. cap. XII ἀφίκετο ἐς Κλάρον τὴν Κολοφώνιον, *venit Clarum Colophoniorum*. Ovidius Metamorph. I vers. 515 sub Phœbi persona:

- - - - - *mibi Delphica tellus,*
Et Claros, & Tenedos, Pataraeque regia servit.

Postiores oppidum expresso vocabulo dicunt. Scholiastes Apollonii ad lib. I vers. 308 Κλάρος πόλις πλησίον Κολοφῶνος, ἰερὰ Ἀπόλλωνος, καὶ χρηστήριον τοῦ Θεοῦ, *Claros oppidum prope Colophonem, sacra Apollini, eiusque oraculum*. Et Isaacius Tzetzes ad Lycophronis vers. 1464 Κλάρος, ὅρος καὶ πόλις Ἀσίας, περὶ Κολοφῶνα, ἀφ' ἧ καὶ Κλάριος ἢ Ἀπόλλων, *Claros, mons & oppidum Asia iuxta Colophonem, unde Clarius Apollo dictus*. Servius in Æneid. III vers. 360 *Clarum oppidum est in finibus Colophoniorum, ubi Apollo colitur: unde Apollo Clarius*. De monte, cuius modo Tzetzes mentionem faciebat, consentit Vibius Sequester in Montibus: *Clarius Colophonia, a quo Apollo Clarius*. Nos vero contenti sumus lucum & fanum huius nominis nosse: oppidum & montem quaerenda aliis relinquimus.

Notium, Νότιον, quoque vicinum fuit, oppidum an litus solum; item ab austro an septentrione, non perinde certum est. Straboni lib. XIV pag. 444 Νότιον ὕψος ἀγίαλος, *Notium litus est portubus idoneum*, quod Chium circumnavigantibus occurrat: nisi aliud Notium (nam commune nomen est, *australe* sonans) in ipsa insula Chio situm, geographo ibidem, uti videtur, curae est. Si enim continentis Ioniae esset, supra Lebedum, longe a Colophone, cui ceteri coniungunt, situm foret. Suidas & Harpocrates *Notium* dicunt esse χωρίον περικείμενον τῆς Κολοφώνιον πόλεως, id est, *locum vel oppidum* (nam utrumque χωρίον significat) *quod urbi Colophoniorum praeiaceat*. Thucydides lib. III pag. 193 παραπλέων πάλιν ἔρχεσθαι ἐς Νότιον τὸ Κολοφώνιον, τῆς ἀνω πόλεως ἐλαδικῆς ὑπὸ Ἰταμένους, *praeternavigans rursus Notium Colophoniorum tenuit, quod Colophonii inhabitabant, superiore urbe ab Itamene capta*. Iuxta Notium Athenienses, absente Alcibiade, a Lyfandro victi. Diodorus Siculus lib. XIII cap. LXXI τὰς πολλὰς ναῦς καθάρμισε περὶ Νότιον, *multis navibus circa Notium adpulit*. Inde digressus Clazomenas Alcibiades, quem

quem ille classi præfecerat, interea victo, πυθόμενος τὸ γένόμενον, διὰ σπεδῆς ἀνέκαμψεν εἰς τὸ Νότιον, audita clade, celeriter reuertit in *Notium*. Ex his autem, oppidum an litus fuerit, non aperte apparet. Oppidum autem alii dixerunt. Liuius lib. xxxvii cap. xvi. Ipse [Antiochus] copias ad *Notion* ducit. id oppidum *Colophonium* mari imminens, abest a vetere *Colophone* duo ferme millia passuum. Plinius lib. v cap. xxix Fuit & *Notium* oppidum. Et Stephanus: Νότιον πόλις Ἰωνίας, *Notium* vrbs *Ionie*. Et incolæ *Colophonii* fuerunt. Rursus Liuius lib. xxxviii cap. xxxix *Colophonis*, qui in *Notio* habitant, [Romani] immunitatem concesserunt. quod a Polybio est, qui Legatione xxxvi Κολοφωνίους τοὺς τὸ Νότιον οἰκοῦντας memorauit. Ex supra dictis clarum est, *Notium* in ora seu ad mare situm fuisse, neque *Scylacem* audiendum esse, apud quem vulgariter incisum est, Κολοφών, ἐν μεσογαίᾳ Νότιον καὶ λιμὴν, *Colophon*, in mediterraneo *Notium* & portus. Male sanus locus est, etiamsi ἐν μεσογαίᾳ ad *Colophonem* cum *Palmerio* referas, vt supra fuit demonstratum.

Inter *Colophonem* *Ptolemæus* & *Ephesum* *Caystri* fluminis ostia ponit, quod poetæ laudant ab oloribus, quos magno numero habeat. Ordinem sic etiam *Scylax* tenet, vt *Ptolemæus*. Fluvius Græce Κάυστος, Latine *Cayster* & *Caystros* vocatur. Mela lib. i cap. xvi post *Ephesum*: ibi *Caystros* amnis. Plinius lib. v cap. xxix Attollitur [*Ephesus*] monte *Pione*: adluitur *Caystro*, in *Cilbianis* iugis orto, multosque amnes deferente, & stagnum *Pegaseum*, quod *Phyrites* amnis expellit. Ouidius lib. v *Metamorph.* vers. 386

- - - - non illo plura *Caystros*

Carmina cygnorum labentibus audit in undis.

Et *Martialis* lib. i epigrammate LIV

Sic niger, in ripis errat quum forte Caystri,

Inter Ledaos ridetur cornus olores.

Vnde cygnus *Ouidii Trist.* lib. v eleg. ix vers. ii *Caystrius* ales dictus est. Ex *Homeri Iliad.* B vers. 460 desumta sunt:

- - - - ἡ κύκνων δολιχόδερων,
Ἀσιῶ ἐν λειμῶνι, Κάυστρου ἀμφὶ ῥέεθρα,

vel cygnorum longum collum habentium, *Asio* in prato, *Caystri* circa fluentia. Quæ *Virgilius* respexit lib. i *Georgicor.* vers. 383

Iam

*Iam varias pelagi volucres, & quæ Asia circum
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.*

A Caystro dictus Καύστριον πεδῖον, *Caystrius campus*, pars agri Ephesini. Strabo xiv pag. 427 Λάρισσα κώμη τῆς Εφεσίας ἐν τῷ Καύστριῳ πεδίῳ, *Larissa pagus agri Ephesi in campo Caystrio*. Eustathius ad Dionysii vers. 837 ἀπὸ τῆς Καύστρε καλεῖται καὶ πεδῖον Καύστριον, *a Caystro vocatur campus Caystrius*. Et Stephanus: Καύστριον πεδῖον τῆς Εφεσίας, ἀπὸ Καύστρε ποταμοῦ, ἐς διὰ τὸ ἔχειν τὴν κατακαυμένην χώραν πλησίον, ἐκλήθη, *Caystrius campus Ephesie, a Caystro fluuiio ita nominatus, qui ex eo dictus est, quod Combusta regioni vicinus fuit*.

Caystro proxima est Ephesus, Ἐφεσος, vt idem Stephanus dicit, πόλις ἰωνίας ἐπιφανεστάτη, *Ionie vrbs illustrissima*. Herodoto lib. i cap. cxlii *Lydia* vrbs est, quia Lydia olim fuerat, quæ a colonis vocata fuit Ionia: vel quia pars Lydorum regni fuit, licet non Lydiae propria, quam in mediterraneo definiuit Ptolemæus. Plinius lib. v cap. xxix *Lumen Asiae* dixit, & *opus Amazonum*. Splendorem addidit *Diana templum* toto orbe illustrissimum, situm inter urbem & portum, vt Strabo locum designat; cui Herodotum addas lib. i cap. xxvi. Idem Plinius lib. xxxvi cap. xiv *Magnificentia vera admiratio exstat templum Ephesie Diana, ducentis viginti annis factum a tota Asia*. Recte, *a tota Asia*, seu pluribus Asiae ciuitatibus: quod etiam Liuius lib. i cap. xlv confirmat. *Iam tum*, inquit, id est sub Seruio rege, *inclutum Diane Ephesie fanum: id communiter a ciuitatibus Asiae factum fama ferebat*. Exustum fuit ab Herostrato, sed ἄλλον (νεῶν) ἀμείνω κατεσκεύασαν, *aliud præstantius [templum] edificarunt Asiatici*, quod itidem Strabo dicto loco adnotauit, qui & sua ætate Ephesum fuisse dicit ἐμπόριον μέγιστον τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύρου, *emporium Asiae, eorum quæ sunt intra Taurum, maximum*. Incrementum mercaturæ Lyfandro debuit Lacedæmonio, de quo Plutarchus in Vita pag. 434: frequentia populi, Lyfimacho, qui, vt Pausanias Achaic. cap. iii obseruauit, urbem Lebedum euertit, vt cresceret Ephesiorum ciuitas: etiam muros circumdedit, quod Strabo addit. Nummi ciuitatis plures exstant inscripti ΕΦΕΣΙΩΝ, in quibus vnus Vespasiani maxime notabilis est, signatus hac epigraphe: ΕΦΕΣΙΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ, *Ephesiorum, qui primi Asiae, sacra [ciuitatis] & suis vincentis legibus*.

Inter

Inter Ephesum & Mæandri ostia nihil ponit Ptolemæus, nisi Τρωγύλιον ἄκρον, *Trogylum promontorium*: quæ Strabonis est lib. xiv pag. 438 ἡ Τρωγίλιος ἄκρα, simplici iota, *Trogilium promontorium*. S. Lucas Act. Apost. xx commat. 15 scripsit Τρωγύλιον, *Trogylum*. Est & huius nominis parua insula ante promontorium sita. Strabo ibidem: τῆς Τρωγίλις πρὸκειται νησίον ὁμώνυμον, *ante Trogilium iacet parua insula eiusdem nominis*. Et hanc videtur sacer scriptor, iam laudatus, indicasse verbis, μέναντες ἐν Τρωγυλίδῳ, *manentes in Trogilio*. Plinius tres nominat lib. v cap. xxxi, *Mycalæ* [ora habet] *Trogilias* tres, *Psilon*, *Argennon*, *Sanalion*. Forfan scopuli circumiecti numerum augment. Sed ex insulis in continentem reuertamur. Quod *Trogilium* vel *Trogylum* dictum est promontorium, pars est Mycales montis siue litoris. Strabo ibidem: καὶ αὕτη ἡ Τρωγίλιος ἄκρα πρὸς τοὺς τῆς Μυκάλης ἐστὶ, *ipsum Trogilium promontorium quasi pes Mycales procurrens est*.

Ipsa autem *Mycalæ*, Μυκάλη, est tractus montanus, & regione Sami insulæ iuxta Prienen urbem. Strabo ante dicto loco: *Post ostia Mæandri [septemtrionem versus] est Prienense litus, & supra illud Priene, καὶ ἡ Μυκάλη τὸ ὅρος εὐθροὺν καὶ εὐδενδρον. Ἐπὶ κεῖται δὲ τῇ Σαμίᾳ, καὶ ποιεῖ πρὸς αὐτὴν, ἐπέκεινα τῆς Τρωγίλις καλεμένης ἄκρας, ὅσον ἑπταστίδιον πορθμόν, & Mycale mons venationibus aptus atque arboribus. Imminet hic Samio agro, & aduersus eum trans Trogilium promontorium facit fretum v ii circiter latum stadia. Multis notus hic mons est & memoratus. Homerus Catalogo vers. 376*

Μαιάνδρεα τε ῥοαὶς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάκηνα,

Meandrique fluentia, Mycalesque alta cacumina.

Herodotus lib. i cap. cXLVIII τὸ Πανιώνιον ἐστὶ τῆς Μυκάλης χῶρος ἰσὺς πρὸς ἄρκτον τετραμμένος, *Panionium est Mycales locus sacer, a septemtrione eius, de quo plura postea dicemus. Idem lib. ix cap. CVI ἐς τὰ ἄκρα τῆς Μυκάλης, in cacumina Mycales. Scylax in Lydia sua, quam ad mare duxit: πρὸ τῆς Μυκάλης Σάμος ἐστὶ νῆσος, Ante Mycalen Samos insula sita: & mox, ἐπὶ τῆς Μυκάλης ἐστὶ πόλις Πριήνη, ad Mycalen vrbs Priene est. Thucydides lib. v iii pag. 599 seditio-nem in Samo esse nuntiabatur. Ergo Milesios κελεύσαντες πεζῇ ἐπὶ τῆς Μυκάλης παρῖέναι, ἔπλεον πρὸς τὴν Μυκάλην, iubentes pedestri itinere ad Mycalen adesse, ipsi nauigauerunt etiam ad Mycalen. Græci hic, Leotycho & Xanthippo ducibus, Xerxis exercitum extensione,*

facta vicerunt. Diodorus Siculus lib. xi cap. xxxiv *Perſæ ex Samio mouentes cum omnibus nauibus, κατὰρξαντες εἰς Μυκάλην τῆς Ἰωνίας, adpulerunt ad Mycalen Ionia, vbi naues in terram subducunt, impares nauali pugnae: Græci autem προσπλεύσαντες τοῖς ἐν τῇ Μυκάλῃ βαρβάροις, aduersus barbaros, in Mycale castra habentes, cursum dirigunt.* Meminit etiam Cornelius Nepos Cimone cap. ii apud *Mycalen* Perſarum classem deuictam eſſe, ſed confundit nauale prœlium apud Eurymedontem fluuium, quod Cimonis fuit, cum terreſtri apud Mycalen, quod Xanthippi Athenienſis & Leotychildæ Lacedæmonii, tum ſociorum. Stephanus Mycalen urbem *Cariæ* dicit: ſed vnde urbem fuiſſe probetur, non adparet: nec *Cariæ* fuit, quia hæc Mæandrum non tranſgreſſa ad Ephēſium vsque agrum; ſed fuit ceterorum conſenſu *Ioniæ*. Agathemeris lib. i cap. i in inſulis ſcripſit Mycalen. Credo *Trogiliam* Strabonis intellexiſſe, aut ex Plinii *Trogilis* vnam.

A Trogilio in Samum ſunt xl ſtadia ſecundum Strabonem, qui ſpatium illud, quod a freto ad Ephēſum eſt, neglectum ab aliis, deſcribendo compleuit. *Quum a Samio, inquit, freto, quod ad Mycalen eſt, nauigatur Ephēſum, ad dextram eſt Ephēſiorum ora; partem eius habent etiam Samii.* Primum in ora maritima illa eſt τὸ Πανιώνιον, τρισὶ ſταδίοις ὑπερκείμενον τῆς θαλάσσης, ὅπερ τὰ Πανιώνια, κοινὴ πανήγυρις τῶν Ἰώνων, συντελεῖται τῷ Ἑλικωνίῳ Ποσειδῶνι. *Panionium* tribus ſtadiis ſuper mare poſitum, vbi *Panionia*, id eſt ſolemne panegyrim Iones agebant Neptuno Heliconio. Adde quæ paulo ante ex Herodori lib. i cap. cxlvi de Panionio proferebamus, qui *Mycales* locum ſacrum a ſeptemtrione dixit adpoſitum, Sacris iis præſidebant Prienenſes.

Poſt Panionii locum fuit *Neapolis*, Strabo xiv pag. 440 εἶτα Νεάπολις, deinde *Neapolis* eſt, quæ ante Ephēſiorum fuit, poſt Samiorum, qui tradito *Marathēſio*, μαραθησίῳ, quod oppidum etiam Plinius lib. v cap. xxi memorauit, remotius permutauerunt cum propinquiore. εἶτα Πύγεια πολύχνιον, ἱερὸν ἔχον Ἀρτεμίδος Μενυχίας, Poſt, *Pygela* eſt oppidulum cum templo *Dianæ Munychiæ*. Stephanus etiam Πύγεια, *Pygela* ſcripſit: Mela autem lib. i cap. xvii, & Plinius dicto loco *Phygela* ſcribunt, & a fuga, Φυγῇ, deriuant, quaſi a fugitiuis conditum. Strabo vero aliunde nomen deduxit, quem conſulere licet. εἶτα λιμὴν Πάνορμος καλόμενος, ἔχων ἱερὸν

ἱερὸν τῆς Εφεσίας Ἀρτέμιδος· αὐτὴ ἡ πόλις. Deinde portus Panormus est, qui templum Ephesia Diana habet: post id est ipsa urbs Ephesus.

His addenda est Πριήνη, Priene, vetus vrbs Ionica, vna cum Myunte condita, quarum originem habes apud Pausaniam Achaic. cap. II. Et Herodotus lib. I cap. CXLII in Ionicis ciuitatibus numerat, quæ in Caria solo fuerint locatæ. Ideo forsan in Caria Ptolemæus scripsit, quod excusari potest: non autem quod in Caria mediterranea. Omnes alii ad mare ponunt aut prope illud. Scylax Prienenſibus duos portus tribuit, & in iis vnum clauſum. Pausanias Arcad. cap. XXIV θάλασσαν, mare memorat μεταξύ Πριήνης καὶ Μιλήτου, inter Prienen & Miletum. Et Dionysius Perieges. vers. 825 de Mæandri exitu,

Μιλήτη τε μεσηγὺ καὶ εὐρυχόρῳ Πριήνης,

Miletum inter & spatiosam Prienen.

Strabo quidem lib. XIV pag. 438 Μετὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Μαιάνδρου ὁ κατὰ Πριήνην ἐστὶ ἀγριαλός· ὑπὲρ αὐτῆς δ' ἡ Πριήνη καὶ ἡ Μυκάλη τὸ ὄρος, Post Mæandri ostia est Prienenſe litus: supra quod ipsa Priene & mons Mycale, vbi ὑπὲρ, supra, interiorum locum videtur notare; non autem reductior potest a mari esse, quia locus Panionii Prienenſium fuit, qui tribus a mari stadiis distabat: & Priene sub Mycale monte sita, quem omnes in maritimis posuerunt; ideoque Didymus ad supra dictum Homeri locum (Catalog. v. 376) Mycalen interpretatur ὄρος Πριήνης, ἀντικρὺ Σάμου τῆς νήσου, montem Prienes, ex opposito Sami insula. Pomponius Mela: Deinde rursus inflexa [Ionía] cingit urbem Prienen, & Gasi fluminis ostium: moxque, ut maiore circuitu, ita plura complectitur. Ibi est Panionium, sacra regio, & ob id eo nomine adpellata, quod eam communiter Iones colunt. Prienenſis fuit Bias, vnus ex septem sapientibus, ut præter Strabonem & Laertium, etiam testis est Cicero Paradoxo I. Laudabo, inquit, sapientem illum, Biantem, qui numeratur in septem: cuius cum patriam Prienen cepisset hostis; nota cetera. Gentile Πριηνεύς, Prieneus, tribus syllabis; vnde Herodotus lib. I cap. CLXX Biantem vocat ἄνδρα Πριηνέα.

Lustratis sic omnibus, quæ circa Ephesum in ora erant, venimus ad ostia Mæandri, fluminis nobilissimi, non lati, sed admodum profundi. Tortuosus & reflexus cursus maxime nobilitat. Plinius lib. V cap. XXIX Amnis Mæander ortus e lacu in monte

Aulocrene, plurimisque adfusus oppidis, & repletus fluminibus crebris, ita sinuosus flexibus, ut saepe credatur reuerti; Apamenam primum peruagatur, mox Eumeneticam, ac dein Bargyleticos campos: postremo Cariam placidus, omnesque eos agros fertilissimo rigans limo, ad decimum a Mileto stadium lenis illabitur mari. De distantia a Mileto infra dispiciemus. Ipsum Mæandrum, in flexibus suis mirandum, aliorum etiam relatione iuuat cognoscere. Ouidius lib. VIII Metamorph. vers. 162 de flexibus labyrinthi:

*Non secus ac liquidus Phrygiis Mæandros in aruis
Ludit, & ambiguo lapsu refluitque fluitque:
Occurrensque sibi venturas adspicit undas,
Et nunc ad fontes, nunc in mare versus apertum
Incertas exercet aquas.*

Et Seneca Hercule Furente vers. 683

*- - - qualis incerta vagus
Mæander vnda ludit, & cedit sibi,
Instatque; dubius litus an fontem petat.*

De fonte etiam Liuius lib. xxxviii cap. xlii *Mæander ex arce summa Calenarum ortus, media urbe decurrens, per Caras primum, deinde per Ionas, in sinum maris editur, qui inter Prienen & Miletum est. Arx illa vertex montis Aulocrenes, ut Plinius vocauit. Sinus, in quem exit Mæander, vnus est inter Prienen & Miletum comprehensus, ut non modo ex his Liuii verbis, sed Homeri etiam & Pausaniae, supra paullo in Priene adlegatis, clarum est: quod contra vulgares tabulas, etiam Agathodæmonis Ptolemaicam, notandum est, quibus diuersi sinus panduntur, alter in quem Mæander effluit; alter, cui adposita est Miletus.*

Ptolemæus hic finit maritima Ioniae Mæandri ostiis: etiam Scylax maritimam Lydiam, quæ ipsa est Ionia: quæ vero inde a Mæandro ad mare vsque Rhodium sunt, vterque Cariae adsignat. Cares sane ad Mæandrum vsque coluerunt, & ipse Herodotus lib. i. cap. cxlii non diffitetur, quum Ionicas vrbes enumerat, Miletum, Myunta, Prienen (quamuis hæc trans flumen erat) ἐν τῇ Καρίᾳ, in Caria esse positas. Quod vero hæc ab Ionibus fuerunt conditæ, ut omnes consentiunt, & ad Panio-

nii societatem pertinebant, Miletus etiam belli pacisque artibus inter Ionicas facile princeps erat; Strabo, Mela, Plinius in *Posideo* promontorio, quod ultra Miletum ad sinum Iassium est, terminum Ioníæ constituerunt.

Qui vero ordo locorum, & situs, & distantia inter Mæandri ostia & Miletum sit, maxima in eo dissensio geographorum est. Ptolemæus extendit spatium ad xx minuta gradus latitudinis, id est, quinque milliaria Germanica. Plinius contra paullo ante adductis verbis, decem tantummodo stadia habet inter Miletum & ostium Mæandri: quocum recenti peregrinatori Iacobo Sponio de Septem ecclesiis Asiæ pag. 272, situm Mileti prope Mæandrum ponenti, *proche du Meandre*, convenire admodum videtur. Strabo autem, qui perinde, ut Ptolemæus, inter Mæandri ostia & Miletum duo oppida Heracleam & Pyrrham interponit, singulorum tradit distantias, quæ non ultra cx stadia conficiunt, utpote xxx a Mileto Heracleam, totidem fere ab Heraclea Pyrrham, & inde quinquaginta ad ostium. Hæc vero per rectam lineam, extra sinuum flexus ac curvaturam. Ex quo pronum est conicere, excidisse centenarii notam apud Plinium, & cx *stad.* rescribendum, quem numerum sequendum putamus, quia cum cura Strabo intervalla illa dimensus est. Sponius autem deceptus est vnica inscriptione, reperta in loco, qui Palatscha vocatur, in qua sit ΠΟΛΙΣ ΜΙΑΗΣΙΩΝ. Georgius autem Wheler, eiusdem temporis peregrinator, a traiectu Mæandri duabus horis Palatscham profectus est, qui videns difficultatem, quam Strabonis rationes opinioni Sponianæ inferunt, ruinas illius loci ex Pyrrha Strabonis & Ptolemæi, quam ex Mileto esse, censet probabilius.

Isaacus Vossius, eruditus in Melam adnotationibus, Ptolemæum, & qui eum sequantur, reprehendit, *Mæandri ostium collocantes non inter Heracleam & Prienen, sed inter Ephesum & Pyrrham, unde quam longissime absit.* Verum non video, quid iure reprehendat, quum si numeri non fallant, qui alii in Græco, alii in Latino sunt, satis longe Mæandrum ab Epheso in mare deduxit: nisi forte Agathodæmonis tabula imposuit, in qua propius id flumen ad urbem

Epheſum accedit. Quod vero Prienen non tam prætermiſit Ptolemæus, quam ad interiora paullisper reduxit, ſi id crimen eſt, tantum vix eſt, quantum quod Voſſius poſthabuit Pyrrham, & inter Prienen & Heracleam Mæandrum fluuium emiſit, quum, Heraclea octoginta ſtadiis a Mæandro ſecundum Strabonem abſit.

Ab oſtio Mæandri in ſiniſtra ſive auſtrum verſus Mela primo loco *Hippum* habet, aliis ignotam. *Ionía*, inquit, *cingit Miletum*, - - - *Hippum*, *amnis Meandri exitum*. Addit Voſſius: *Hippus Pomponii eſt oppidum illud, quod vulgo adpellatur Gippo, imminens Meandri oſtio*. Videant alii de illo Gippo, quibus copia eſt inſpiciendi hodiernam Aſiam. Certior *Pyrrha* Strabonis & Ptolemæi in hac ora eſt, quinquaginta ab oſtio ſtadiis remota, quam etiam Plinius in Caria lib. v cap. xxxix agnoſcit, ſed turbato ordine poſitam in mediterraneis. Deinde *Heraclea* eſt ſub *Latmo* monte, vnde cognomen oppido. Strabo pag. 437 Ἐξῆς ἐστὶν ὁ Λατμικὸς κέλπος, ἐν ᾧ Ἡράκλεια ἡ ὑπὸ Λάτμῳ λεγομένη, πολίχνιον, ὕψος μὲν ἔχον, Deinde eſt ſinus *Latmicus*, in quo *Heraclea* ſub *Latmo* cognominata, oppidulum cum ſtatione. Ptolemæo eſt Ἡράκλεια πρὸς Λάτμῳ, *Heraclea ad Latmum*. Plinius dicto loco: *Inde mons Latmus: oppida, Heraclea montis eius cognominis; reliqua*. Et *Latmos*, ſicut mons, cui ſubiacet, olim vocata fuit, Strabone teſte: & *Stephanus Alcmani poetæ ita adpellatam eſſe refert*. Adde *Apollo-nii ſcholiaſten*, mox producendum. De monte *Pomponius Mela* i cap. xvii *Ionía cingit* - - - *Latmum montem Endymionis, a Luna, ut ferunt, adamati, fabula nobilem*. Cicero fabulæ interpres ſit lib. i *Tuſcul.* cap. xxxviii. *Endymion*, inquit, *ſi fabulas audire volumus, neſcio quando in Latmo obdormiuit, qui eſt mons Carie, nondum, opinor, eſt experrectus. num igitur eum curare cenſes, quum Luna labore, a qua conſopitus putatur, ut eum dormientem oſcularetur?* Ex eadem fabula *Endymion Latmius heros Ouidio Trift.* lib. ii verſ. 299, & *Latmius venator Valerio Flacco* lib. viii verſ. 28 dictus eſt. Tacemus poetas alios, in quibus etiam *Apollonius* eſt lib. iv verſ. 57, cuius ſcholiaſten tantum, Λάτμιον ἄντερον *Apollonii interpretantem, adiungo*. Λάτμος, inquit, ὅς ἐστι καὶ πῶλις, ἡ καρίας, ἐνθα ἐστὶν ἄντερον, ἐν ᾧ διέτριβεν Ενδυμίων. ἔστι δὲ καὶ πῶλις, ἡ λεχθεῖ-

λεχθεῖσα Ἡράκλεια, *Latmus mons est Caria, in cuius antro Endymio habitauit. Est & urbs eo nomine, alias dicta Heraclea.*

Præstantissima autem in hac ora fuit Μίλητος, *Miletus*, vrbs ex antiquissimis Ionicarum. Pomponius dicto loco *Miletum* vocat urbem quondam Ionie totius belli pacisque artibus principem. Plinius lib. v cap. xxi *Miletus Ionie caput*. Clara in primis fuit coloniis suis. Strabo xiv pag. 437 de Mileto: πολλὰ τῆς πόλεως ἔργα ταύτης· μέγιστον δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀποίκων· ὃ, τε γὰρ Εὐξείνου Πόντος ὑπὸ τέττων συνάκισται πᾶς, καὶ ἡ Περωποντὶς, καὶ ἄλλοι πλείους τόποι, *Multa, quidem huius ciuitatis præclara opera: nullum autem illustrius, quam multitudo coloniarum. nam & Euxinum Pontum coloniis omnem impleuit, & Propontidem, & multa loca alia.* Hæc Alexandro vrbs fere sola ex Ionicis restitit, nec nisi difficulter ab illo expugnata fuit: de quo Arrianus lib. i Expedit. consulatur. Patria Thaletis, vnius ex vii sapientibus, fuit, & Anaximandri physici. Ciues Μιλήσιοι, *Milesii*, vt, præter historias, etiam plures nummi testimonio sunt, ex quibus præcipuus facile est ille Augusti cum Apollinis, lyram tenentis, imagine inscriptus ΜΙΛΗΣΙΩΝ ΔΙΑΔΥΜΕΥΣ, *Milesiorum Didymeus*, de quo iam plura dicturi sumus.

Nam in Milesiorum agro oraculum fuit *Branchidarum* antea, a familia sacerdotum ita dictum, Apollini sacrum, cuius templum quum Xerxes combussisset, Milesii, vt Strabo refert, μέγιστον νεῶν τῶν πάντων, *templum omnium maximum* condiderunt, cuius ambitus κώμης, *pagi* amplitudinem æquaret. Mela lib. i cap. xvii *Post Basilicum [sinum] Ionía aliquot se ambagibus sinuat: & primum a Posideo promontorio flexum inchoans, cingit oraculum Apollinis, dictum olim Branchide, nunc Didymei; Miletum, cetera.* Plinius hunc sequutus ita expreffit prædicto loco: *Ionía ab Iasio sinu incipiens, numerosiore ambitu litorum flectitur. In ea primus sinus Basilicus, Posideum promontorium & oppidum; oraculum Branchidarum adpellatum, nunc Didymei Apollinis, a litore stadiis viginti. Et inde centum octoginta, Miletus Ionie caput.* Suspectus numerus CLXXX: propius urbem hoc templum fuit. *Posideum*, Strabonis ποσίδειον, in eunte libro xiv, & quidem τῶν Μιλησίων, *Posideum Milesiorum*, promontorium est & oppidum, vt Plinius iam referebat, inter Miletum & Iassium situm; terminus Ionie aduersus Cariam, propter

pter Miletum, Ionicam coloniam; alijs in ipsa Caria; sicuti etiam Miletus & Heraclea a multis in Caria censentur.

Intus nihil fere Iones condiderunt: omnia ad mare; nisi *Myuntem* mediterraneis, quia xxx stadiis a Mari fuit, adnumeremus. Strabo saepe dicto loco: ἀναπλεύσαντι δ' ὑπηρετικοῖς σκάφει τεράκοντα σταδίους, πόλις Μυῦς, μία τῶν ἰάδων τῶν δώδεκα, ἣ νῦν δὲ ὀλίγαν θάλασσαν Μιλησίοις συμπεπόλισται, aduerso [Mæandro] flumine per stadia xxx aëtuariis nauigiis si nauigatur, urbs Myūs est, duodecim Ionicarum una, nunc ob defectum hominum Milesiis adiecta. Quod clarius Vitruuius interpretatur lib. iv cap. i Myūs, inquit, olim ab aqua est denorata, cuius sacra & suffragium Milesiis Iones attribuerunt. Adde Pausaniae Achaica cap. ii. Hanc urbem Artaxerxes Themistocli ad obsonium dedit, quod præter Græcos Thucydidem lib. i pag. 92, & Diodorum xi cap. lvii, & Strabonem dicto loco, etiam Cornelius Nepos narrauit. Ei, inquit, rex donarat - - - Myuntem, ex qua obsonium haberet. Quamuis autem intus paullo reducta urbs Myūs fuit, tamen maritimis Diodorus propter vicinitatem adnumerauit. ait enim in historia illa Themistoclis: Μυῶντα εἰς ὄψον, ἔχουσιν θάλατταν εὐχθύν, Myuntem (rex ei dono dedit] in obsonium, quia piscosum mare habet. Incolæ Μυῆσιοι, Myusii dicti, & Μυουσία χώρα, Myusius ager, apud Pausaniam iam indicato loco.

Ultra Myuntem ad idem flumen est clara urbs *Magnesia*, cognomento ad *Meandrum*, vt a Lydiae sub Sipylo monte sita, Magnesia discernatur. Ptolemæo dicta μαγνησία ἢ πρὸς Μαιάνδρῳ, *Magnesia ad Meandrum*. Et Diodorus Siculus lib. xi cap. lvii tres vrbes tradit ab Artaxerxe Themistocli datas, & in his μαγνησίαν τὴν ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ, *Magnesium super Meandro*. Plinius in Ionia lib. v cap. xxix *Supra hac Magnesia, Meandri cognomine insignis, a Thessalica Magnesia orta. Abest ab Epheso xv m. passuum. Trallibus, eo amplius mmm.* Non autem proxime ad Mæandrum fuit, sed amnis Lethæus propior. Strabo xiv pag. 445 Πρώτῃ ἐστὶν ἐξ Εφεσίου Μαγνησία πόλις Αἰολίς, λεγομένη δὲ ἐπὶ Μαιάνδρῳ. Πλησίον γὰρ αὐτῇ ἴδεται πολὺ δὲ πλησιώτερον ὁ Ληθαῖος ἐμβαλλὼν εἰς τὸν Μαιάνδρον, τὴν ἀρχὴν ἔχων ἀπὸ Πακτύς τοῦ τῶν Εφεσίων ὄρους, *Prima ab Epheso est Magnesia, Aeolica urbs, cognomento super Meandrum. Vicina est enim illi flumini: sed vicinior urbi amnis Lethæus, qui ex monte*

monte Ephesiorum Paçtya ortus, in Meandrum influit. Scylax vocat πόλιν Ἐλληνίδα, urbem Græcam: Paterculus lib. I cap. IV coloniam, Lacedæmoniam: Plinius modo dixit a Thessalis Magnetibus conditam. an hi Aeolica dialecto consentiant, ut Aeolica vrbs fuerit secundum Strabonem, non est certissimum. Meminit in Homeri Vita Herodotus cap. I, tamquam urbem Homero antiquiorem: nec verò in Aeolicis urbibus lib. I cap. CXLIX eius mentionem fecit. Quod vero extra Aeolidem in solo Ionico sita & Græca fuit, Ionix adnumerauimus, sequuti Plinium, & forte ipsum etiam Strabonem, qui eam recenset ἐν τῇ μεσογείᾳ τῆς Ἰωνικῆς παρχίας, in mediterraneis Ionix maritime. Sæpe sine cognomento dicitur, quia illustrior est quam altera ad Sipylum, quæ eo indiget. Atque ita etiam in nummis est, nostra videlicet sine cognomine: illa numquam sine eo. Ex multis singularis est ille sub Gordiano percussus, & inscriptus ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΕΒΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ, Magnetum septima Asia. Erat enim in prouinciis ordo civitatum, ut Sulmo tertia in Pelignis erat, apud Ouidium lib. II Amor. eleg. XVI. Cuius μάγνης, μάγνητος, Magnes, Magnetis, secundum Stephanum. Tacitus annali III cap. LXII Magnetes constitutis nitebantur. Et lib. IV cap. LV Laodicenis & Magnetibus.

Meandropolis Plinii secundum Stephanum fuit μάγνησίας πόλις, in Magnetum regione: idcirco adiungere visum fuit. Tandem Vitruvius lib. IV cap. I, Ionix urbibus, quas enumerat, adiecit etiam Meliten, ab aliis prætermisam. Sed addit ipse: Hæc Melite propter ciuium arrogantiam ab his [Ionicis, quas enumerauerat] ciuitatibus, bello indicto, communi consilio est sublata. cuius loco postea regis Attali & Arsinoes beneficio Smyræorum ciuitas inter Ionas est recepta. Quo loco fuerit, non est memoratum.

C A R I A.

Sicut Ionix fines propter vrbes quasdam in Carix solo, Miletum & Myuntem, incerti erant; aut varii, dum alii Ioniam Mæandri ostio finiebant, Scylax Caryandensis (qui Lydiam dixit) & Ptolemæus; alii Posideum promontorium, ultra Miletum situm, terminum constituerunt, Strabo, Mela, Plinius: ita Carix fines etiam longius ab aliis proferuntur, ab aliis statuuntur an-

gustiores. Plinius lib v cap. xxviii maritimam Cariam ab Iaso & Halicarnasso ad Calyndam & Lyciæ fines extendit. Mela eosdem fines statuit, quem Plinius sequutus est. Strabo consentit in limite circa Halicarnassum Iassumque: in altero, qui Lyciam versus est, separavit *continentem Rhodiorum*, τὴν Ῥοδίων περσίδα, ἧς ἔστι τὰ Δαίδαλα, usque ad terminum, oppidum *Dadala*. Ptolemæus paucas vrbes maritimæ dat Cariæ ex illis Plinii & Strabonis Iassum, Bargyliam, Myndum: addit vero superiores, ab alijs Ioniæ adscriptas, Pyrrham, Heracleam, Miletum. Largior in mediterraneis est, xxvi oppida Cariæ late patenti adsignans. Et Scylax oram Cariæ ἀπὸ Μαιάνδρου ποταμῶς ἐπὶ τὸν Κράγον, ὁ ἐστὶ Κάριας ἀκρωτήριον, a *Meandro fluuio ad Cragum*, quod est *Cariæ promontorium*, ad fines Lyciæ. Incolæ *Cares*, singulari *Car*, apud Nepotem in Datame cap. i.

Ptolemæus Cariæ a Mæandri ostio tria oppida dat, inde in austrum versus sita, Pyrrham, Heracleam ad Latmon, & Miletum: Scylax Heracleam & Miletum. Hæc alii propter Miletum, ab Ionibus conditam, Ioniæ adiudicarunt, cum quibus supra etiam singula exposuimus. Post illa est prima *Iassus*, *Iassos*, geminata sibilante, Straboni, Polybio, Ptolemæo, & Stephano: e quibus Strabo xiv pag. 453 *Iassos ἐπὶ νήσῳ κῆται, περικειμένη τῇ ἡπείρῳ*, *Iassus in insula sita est, præiacente continenti terre*. Et Stephanus, *Iassos πόλις Κάριας, ἐν ὁμωνύμῳ νήσῳ κειμένη, Iassus oppidum Cariæ, in eiusdem nominis insula situm*. Insula autem illa continenti tam vicina & quasi contigua est, vt & Plinius & Ptolemæus in continente urbem censeant. Liuius itidem duplici, lib. xxxii cap. xxxiii postulabant præsidia deduci ab *Iasso*, & *Bargyliis*, & *Euromensium urbe*. Et lib. xxxvii cap. xvii *Iassensium unam mentem esse*. Plinius autem simplici elemento *Iassus* scripsit, & ipse ac Mela *sinus Iassus*, cui adiacet oppidum *Iassus* siue *Iassus*. & nummus Golzii ΙΑΣΣΩΝ.

Bargylia sequuntur ad eundem sinum, *Βαργύλια* Græce, plurali numero, vt Liuius modo a *Bargyliis* dixit. Strabo: *πλησίον δ' ἐστὶ τῶν Βαργυλίων τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν τῆς Μινδυάδος, prope Bargylia est templum Dianæ Mindyadis*. Stephanus geminam formam habet, *Βάργυλα*, & *Βεργύλας*, *Bargyla* neutro genere: & femineo, ἔκτισε *Βαργυλίαν*, condidit *Bargyliam*. Liuius lib. xxxiii cap. xviii videtur

Bargy-

Bargylas dixisse; sed dubitat de lectione Sigonius. Plinius in Caria, *Bargyla*, ut editum est: MSS. teste Harduino, *Bargilia*. Mela lib. I cap. XVI extr. *In Iasio* [sinu] *est Bargylos*. Gentile βαργυλιάτης, *Bargyliata*, apud Stephanum. Nummus Caii Cæsaris e Thefauro Golzii, ΒΑΡΓΥΛΙΑΤΩΝ: & alius Caracallæ, ΒΑΡΓΥΛΙΗΤΩΝ. Cicero lib. XIII epist. LVI *Bargyleta*, nisi, ut in nummo, *Bargylieta* est legendum.

Myndus, Μύνδος, Ptolemæi & Strabonis ordine succedit, vicina Halicarnasso, ideoque hanc oppugnans Alexander voluit etiam, ut Arrianus lib. I pag. 60 tradit, τὴν Μύνδον ἐξ ἐπιδρομῆς λαθεὶν καταχεῖν, *Myndum nocturna adgressione occupare*: nec vero subruta primo impetu turri vna, potuit vrbe potiri. Liuius lib. XXXVII cap. XVI *Ciuitates, quas* [C. Liuius] *præteruectus est* [Rhodum & in Lyciam iturus] *Miletus, Myndus, Halicarnassus, Cnidus, Cons.* *Coloniam Trœzeniorum fuisse*, Pausanias Corinth. cap. XXX narrat, cuius verba mox in *Halicarnassus* proferemus. Duas Caria Myndos tradit Stephanus, vbi alterutro loco Ἀρκადίας, *Arcadie*, Casaubonus Lect. Theocr. cap. III ex scholiis ad Theocriti idyll. II vers. 29, legendum censet: Berkellius autem antiquam Stephani lectionem defendi putat auctore Plinio, qui lib. V cap. XXIX *Inde Myndos, & vbi fuit Palamyndus*. In nummo Seueri ΜΥΝΔΙΩΝ, *Myndiorum*.

Post Myndum Ptolemæus suam *Doridem* inchoat ab Halicarnasso, & finit in Cauno. Herodotus lib. I cap. CXLIV *pentapolim & hexapolim Doricam* memorauit, sed illa societas non ad omnes *Dores* in Asia, sed ad sacrorum quamdam communionem pertinebat, ut infra in *Cnido* dicturi sumus.

Inter Myndum autem & Halicarnassum, in limine Doridis, Ptolemæus ponit Σκοπίαν ἀκρὸν, *Scopiam summitatem* seu promontorium, in ultimo angulo sinus Iassii, cui an arx etiam aut oppidum huius nominis adiectum fuerit, uti videtur, non est certum. Latinus interpres *Scopiam extremam* vertit.

Halicarnassus, princeps vrbs Cariæ, ab Argiuis, ut fertur, condita, portu, arcibus, opibus instructa, quæ Alexandrum Macedonem, obsidionem tolerando, fatigauit, regum sedes olim, præsertim Mausoli, cuius monumento facta est illustrior. De situ Plinius V cap. XXIX *Habitatur inter duos sinus, Ceramicum & Iassium*. Strabo XIV

pag. 451 Ἀλικαρνασός, τὸ βασίλειον τῶν τῆς Καρίας δυναστῶν, Ζεφύρα καλεμένη πρῶτον, *Halicarnassus regia dominorum Caria, quondam Zephyra dicta.* Pomponius Mela lib. I cap. XVI *Halicarnassos Argiuorum colonia est: & cur memoranda sit, præter conditores, Mausoleum efficit, regis Mausoli monumentum, vnum de miraculis septem, Artemisia opus.* De conditoribus Strabo: οἰκισαὶ αὐτῆς ἐγένοντο ἄλλοι τε καὶ Ἀνθης μετὰ Τερσιζηνίων, *conditores urbis cum alii fuerunt, tum Anthes cum Tersizeniis.* De Mausoleo idem: ἐνθαῦθα ἐστὶν ὃ, τε τῷ Μαυσῶλι τάφος, τῶν ἑπτὰ θαυμάτων ἔργον, ὅπερ Ἀρτεμισία τῷ ἀνδρὶ κατεσκεύασε, *Ibi Mausoli sepulcrum est, vnum de septem spectaculis, quod Artemisia marito edificauit.* Et Pausanias Corinth. cap. XXX ἐς ἀποικίαν ἐκ Τερσιζηνος θαλέντες, Ἀλικαρνασσὸν ἐν τῇ Καρίᾳ, καὶ Μύνδον ἀπαίκισαν οἱ γεγονότες ἀπ' Ἀετίου τῷ Ἀνθα, *qui ab Aëtio, Antha filio, originem ducebant, in coloniam missi, Halicarnassum & Myndum in Caria condiderunt.* Obsidionis difficultatem Arrianus scripsit lib. I Exped. Alexandri. Scylax portus laudat, alium *clausum*, κλειστὸν; alium περὶ τὴν νῆσον, *circa insulam* adiacentem. Arces memorat Strabo: ἔχει δ' ἀκρόπολιν ἢ Ἀλικαρνασός· πρῶται δ' αὐτῆς ἡ Ἀρκόννησος. *Habet etiam arcem Halicarnassus: ante quam iacet Arconnesus.* Arrianus dicto libro pag. 66 de obsidione illa: οἱ μὲν ἐς τὴν ἀκρὰν τὴν ἐν τῇ νήσῳ ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλμακίδα ἀκρὰν ἔτα καλεμένην, [obsessorum] *alii in arcem, quæ in insula est, refugerunt, alii in arcem Salmacidem, uti vocatur.* Hæc a fonte dicta fuit, cui nomen erat Σαλμακίς, *Salmacis*, infamis, quod bibentes μαλακίζουσα, *molles reddat*: quamquam Strabo censet, non ab aqua id vitium fuisse, sed a diuitiis hominum & victus intemperantia. Vitruvius lib. II cap. VIII aliam rationem profert. *Veneris, inquit, & Mercurii sanum ad ipsum Salmacidis fontem.* Is autem falsa opinione putatur Venereo morbo implicare eos, qui ex eo biberint. *Sed hæc opinio quare per orbem terrarum falso rumore sit peruagata, non pigebit exponere.* Non enim, quod dicitur, molles & impudicos ex ea aqua fieri, id potest esse: sed est eius fontis potestas perlucida saporque egregius. Hanc autem ipse rationem adfert, Græcos colonos ad fontem propter aquæ bonitatem tabernas exstruxisse, easque exercendo barbaros e montibus adlectasse, ut decurrentes in cœtus conuenirent, & consuetudine *mollescere*nt, hoc est, exuerent feros mores, & ad humanitatis leges, benignioresque ritus se-

compo-

componerent. Ovidius fabulam addit vulgari opinioni, de Salmacide nymp̄ha & Hermaphrodito, lib. IV Metamorph. fab. XI. Vnde idem lib. XV Metamorph. vers. 319

Cui non audita est obscena Salmacis unde?

quasi ipse fons vnam obscenam habeat, & efficiat obscenos. Quo & Ennius apud Ciceronem lib. I Offic. cap. XVIII adlulit,

Salmaci, da spolia sine sudore & sanguine.

Adi interpretes, & Pompeium Festum in vocabulo *Salmacis*, qui etiam Ennianum versum adlegat, sed aliam rationem suppeditat.

Gentile *Ἀλικαρνασσεύς*, *Halicarnassæus*, quinque syllabis, vt Dionysius historicus cognominatur, & Herodotus: Latine etiam *Halicarnassensis*. Liuius lib. XXXIII cap. XX *Rhodii causa libertatis fuerunt Cauniis, Myndiis, Halicarnassensibus Samiisque*. Nummus Seueri: *ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΟΣ*, *Halicarnassensium metropolis*. Quo Harduinus refert, quod Plinius scripsit: *sex oppida contributa ei sunt a magno Alexandro, Theangela, Sibde, Medmassa, Euranium, Pedasum, Telmessum*. Vix credi de Alexandro potest, ciuitati huic magnopere infenso: & numerus cum eo conuenit, quod Strabo lib. XIII pag. 420 tradit, Mausolum sex oppida in vnam Halicarnassum deduxisse. Alius nummus sub Geta percussus, *ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΝ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ*, *Halicarnassensium suis vtentium legibus*; testis est libertatis eorum, qua sub Romanis fruebantur.

Post Halicarnassum ad Ceramicum sinum est oppidum *Βάργασα*, *Bargasa*, cuius situm ita Strabo definiuit pag. 451 *ἔτα μετὰ Κνίδου Κέραμος καὶ Βάργασα, πολίχνη ὑπὲρ θαλάττης· εἰς Ἀλικαρνασσεύς*, *Deinde post Cnidum est Ceramus & Bargasa, oppida iuxta mare: deinde Halicarnassus*. Sita itaque in peninsula, quam Ceramicus sinus cum mari Rhodio facit; & ad ipsum sinum Ceramicum. Quum vero Ceramum ad medium sinum Ptolemæus locet, sequitur, vt *Bargasa* illo spatio fuerit ad eundem sinum, quod est inter Ceramum & Halicarnassum. Stephanus: *Βάργασα πόλις Καρίας, τὸ ἐθνικὸν Βαργασηνός*. *Bargasa, oppidum Caria: gentile Bargasenius*. In Thesauro Golzii nummis Commodi & Alexandri Seueri, *ΒΑΡΓΑΣΗΝΩΝ*, *Bargasenorum*, expressum est.

Deinde *Ceramus* ad medium sinum, quem denominat; Græce Κέραμος, Straboni & Ptolemæo, vti iam diximus. Pausanias Eliac. II cap. XIII meminit Κεράμου τῆς ἐν τῇ Θρακίᾳ Καρίας, *Cerami in Thracia Caria*: Verum Isaacus Vossius ad Melæ lib. II cap. II ex Suida probat, non Cariam hic Asiaticam, sed τὴν ἐν Θρακίᾳ Καρίαν, *Cariam in Thracia* sitam, quæ & portum *Cariam* secundum Melam habet, intelligendam esse. Sinum a nostra *Ceramicum* nominant Scylax, Mela, Plinius.

Cnidus, Κνίδος, secundum Scalycem πόλις Ἑλληνίς, *vrbs Græca*: secundum Melam, *in cornu peninsulae* sita, hoc est, vt Ptolemæus posuit, in intimo peninsulae recessu, vbi Ceramicus sinus ex Icario mari effunditur. Habet duos portus, & præiacentem insulam theatri forma, quæ aggeribus continenti iuncta Cnidum quasi διπολιν, *duas vrbes*, vt Strabō ait, faciebat, quia magna pars Cnidiorum illam insulam habitarunt. Pausanias Attic. cap. I Cononem Lacedæmoniorum classem vicisse refert περὶ Κνίδου τὴν ἐν Καρικῇ χερσονήσῳ, *circa Cnidum, quæ in Carica chersoneso est*. Idem Eliac. I cap. XXIV, τὸ πολὺ, *maiorē vrbis partem* in continenti Cariæ sitam tradit, alteram in insula præiacente, γεφύρα διαβατὸν, *ponte coniunctam continenti*. Plinii libris *Cnidos* per G expressum est, sed male; quia Græci constanter per κ scribunt, & in nummis ΚΝΙΔΙΩΝ exstat, id est *Cnidiorum*. De ipsa vrbe Plinius: *Est in promontorio Cnidos libera, Triopia, deinde Pegusa & Stadia adpellata*. Ad promontorium posita, non in vertice eius. Scylax Caryandensis in Caria: ἀκρωτήριον ἱερὸν Τριόπιον, Κνίδος πόλις Ἑλληνίς, *promontorium sacrum Triopium, Cnidus vrbs Græca*. Scholiastes Theocriti ad idyll. XVII vers. 69 Τρίοπον, *Triopon* promontorium illud vocat, in quo facer conuentus Dorienſium celebretur. ἀγεται, inquit, κοινῇ ὑπὸ τῶν Δωριέων ἀγῶν ἐν Τρίοπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. καλεῖται δὲ, Δώριος ὁ ἀγὼν, ὡς Ἀριστείδης φησί. Τὸ δὲ Τρίοπον ἀκρωτήριον τῆς Κνίδος, ἀπὸ Τριόπης τῆς Ἀβαντος. *Ludi Nymphis, Apollini & Neptuno communiter a Dorienſibus in Triopo celebrantur, qui Ludi Dorii adpellantur, vt Aristides ait. Triopon autem est promontorium Cnidi, a Triopa Abantis filio dictum*. Memorat hos ludos etiam Herodotus lib. I cap. CXLIV, vocatque τὸ Τριοπικὸν ἱερὸν, *Triopicum sacrum, &*
ἀγῶνα

ἀγῶνα τοῦ Τριπίης Ἀπόλλωνος, certamen Triopii Apollinis, ad quod non omnes Dores admittantur, sed tantum pentapolis, antea hexapolis Dorica, quarum quatuor in insulis Rhodo & Co sunt, sola Cnidus in continente, antea etiam, quum hexapolis esset, Halicarnassus, postmodum exclusa a sacrorum communione. Conditorem Cnidi Pausanias Phoc. cap. XI τριόπαν, Triopam, vocat: de cuius genere, ut ipse Diodorus Siculus fatetur, dissentiunt auctores. Id vero de illo tradit lib. V cap. LXI, πενίση εἰς τὴν Κνιδίαν, ἐν ἣ κτίσαι τὸ καλούμενον ἀπ' αὐτῆς τριόπιον, in Cnidiam regionem seu peninsulam, in qua Triopium, a se nominatum, condiderit. Eademne Cnidus & Triopia siue Triopium fuerit, ut Plinius censet, an Cnidus Triopium exhausserit, non certum est dicere. Præter hanc vero Apollinis vel Neptuni religionem, coluerunt Cnidii cum primis etiam Venerem, quæ inde Cnidia cognominatur, & Doritis, ut Pausanias Attic. cap. I refert. Eius simulacrum, Praxitelis opus, tantæ admirationis erat, ut, quod Plinius lib. XXXVI cap. V narrat, multi Cnidum, ut viderent, nauigarint: & illo signo Praxiteles nobilitauerit Cnidum, quamuis & ante in claris ea vrbibus numerata fuerat. Horatius quoque Veneris Cnidia mentionem fecit lib. III oda XXVIII de Venere:

- - - - - qua Cnidon

Fulgentesque tenet Cycladas, & Paphon
Iunctis visit oloribus.

A Cnido si Rhodum versus succedimus, in eadem chersoneso est ὄρε γνάθος ἄκρα, promontorium Onugnathos, siue Asini maxilla, ut Ptolemæus vocat: cui proxima in eodem litore est Λώρυμα, Loryma, quia sine additamento positum est, pro oppido habitum, quemadmodum Stephano etiam Λώρυμα, πόλις Καρίας, Loryma oppidum Caria est. Et in Augustana Tabula Lorimna, prauato quidem nomine, tamquam oppidum. Strabo lib. XI pag. 448 litus & maritimam oram vocat, sine oppidi mentione. Λώρυμα, inquit, παραλία τραχεῖα, καὶ ὅρος ὑψηλότατον τῇ ταύτῃ ἐπ' ἀκρῇ δὲ Φεούριον ὀμώνυμον τῷ ὄρει φοίνιξ, Loryma est litus asperum, & mons eorum, qui istic sunt, altissimus: in summo autem castellum Phœnix. Plinius verbis mox proferendis: locus Loryma, id est desertus locus sine oppido. Et Ptolemæo est φοίνιξ χωρίον, Phœnix

Phœnix vicus vel castellum, sed inter hoc & Lorymam Κρήσαν λιμένα, *Cressam portum* interiicit. Plinius dicto cap. XXVIII *Portus Cressa*, a quo Rhodus xx m. *Locus Loryma*. Strabo subiicit insulam *Eleusam*, quatuor stadiis a litore, ambitu VIII stadiorum.

Euthane Pomponii Melæ addenda, quam chersoneso prædictæ dat, incertum mediæ an in litore. *Inter Cnidum*, inquit, & *Ceramicum sinum in recessu posita Euthane*. Stephanus *Euthenas* vocat. Εὐθηναί, πόλις Καρίας, *Euthenæ*, oppidum *Cariæ*: Plinius autem *Euthenen* Doridis in sinu, & *Eutanen* Cariæ distinguit.

PERAEA RHODIORVM.

Rhodiorum *Peraea* regiuncula est maritima, pars Cariæ, insulæ Rhodo in continenti obiecta, quam Rhodii ab antiquis temporibus suæ ditionis factam possederunt. Meminisse iam Scylax Caryandensis videtur in Cariæ, eius australem oram ita recensens: Κνίδος πόλις Ἑλληνίς, καὶ χώρα ἡ Ροδίων καὶ ἐν τῇ ἡπείρῳ Καῦνος, Καρικὴ πόλις. quæ prauata videntur, ita fortassis restituenda: καὶ χώρα Ροδίων, ἡ ἐν ἡπείρῳ, καὶ Καῦνος Καρικὴ πόλις, vt hic sensus sit: *Cnidus Græca ciuitas*, & regio Rhodiorum in continenti, & Caunius vrbs *Carica*. Tanta Scylacis æuo fuit *Peræa*: Strabo etiam Caunum adiecit. Caunii enim ἀπέστησαν ποτε τῶν Ροδίων, defecerant aliquando ab Rhodiis: a Romanis post redditi eisdem, vt lib. XIV ille pag. 448 notauit. Ibidem, & pag. 458, τὴν Περαίαν τῶν Ροδίων, Rhodiorum *Peraeam* vocat. Polybius Excerpt. Legat. LXVII κῆρυαι ἐπὶ τῆς ἐσχάτης τῆς τῶν Ροδίων Περγίας, situm esse in extremis finibus *Peraæ Rhodiorum*, id est oppositæ continentis. Idem Excerptis libri XVII cap. II ὁ τῶν Ροδίων ναυάρχος τῆς μὲν Περαίας ἐκέλευεν ἐκχωρεῖν τὸν Φίλιππον, Rhodiorum nauarchus *Peraa* excedere Philippum iussit. Vfus hoc nomine etiam Liuius est lib. XXXIII cap. XVIII, Rhodii ceperunt sese ad castra. Satis constat, si confestim victores Stratoniceam petissent, recipi eam urbem sine certamine potuisse. Prætermittitur eius rei occasio est, dum in castellis vicisque *Peraæ* recipiendis tempus teritur.

Strabo pag. 448 totam hanc nobis *Peræam* hoc ordine descripsit, vt primum summam faceret, deinde singulas partes enarraret. Αρχὴ, inquit, τὰ Δαίδαλα τῆς Ροδίας χωρίον· πέρας δὲ τὸ καλούμενον ὄρος Φοίνιξ, καὶ τὸ τοῦ Ροδίας, *Initium Rhodia continentis sunt Daidala*

Dadala locus vel vicus: *finis mons Phœnix dictus, qui & ipse ad Rhodiam continentem pertinet.* Loco *χασίον* veteres libri, Casaubono teste, *χάρις*, id est *Rhodia regionis.* Ab ortu autem in occasum processit Strabo: nos versa vice ab occasu in ortum progrediemur. Initium ergo *Perææ Rhodiæ* nobis est *Phœnix* castellum, de quo ante paullo in *Loryma*, in quo litore situs est ille mons cum cognomine castello.

Deinde *Physcus*, *φύσκος*, oppidum cum portu & luco *Latonæ*: quo *Mylasii* emporio utebantur, quia propius mare non habebant, ut idem Strabo adnotavit pag. 453. *Ptolemæus* *φοῦσκα*, *Phusca* scripsit. Post hanc *Calbis* fluvius, Straboni & *Ptolemæo* memoratus, *ἔχων εἰσαγωγὴν*, quo aduerso naues possunt subuehi. *Ptolemæus* longius hoc flumen a *Cauno* reduxit in occasum: Strabo propius coniunxit. *εἶτα*, inquit, *Καῦνος, καὶ ποταμὸς πλησίον Κάλβης*, Deinde *Caunus* est, & prope amnis *Calbis*. Locum tamen, *Pisifili* nomine, interiectum dicit. *Plinius* hunc amnem videtur *Indum* vocare lib. v cap. xxviii ineunte: at *Indus* est alius, a *Liuvio* lib. xxxviii cap. xiv descriptus, cui id nomen *Indus* fecerit, ab elephanto deiectus. Hic a *Cibyra* delatus in *Calbin* effundi videtur: unde nominum confusio est *Plinio*.

Caunus *νεώρια*, nauale habet, & portum. Supra oppidum est castellum *Imbrus*, *Ἰμβρος*. Hæc ex *Strabone*. *Ptolemæus* extremam habet suæ *Doridis*. *Plinius* lib. v cap. xxviii oppidum *Caunos liberum*: deinde *Pynos*. Est *Pyrnus* etiam *Stephano*, tamquam *πόλις Καρίας* oppidum *Caria*, ignotum ceteris: *Caunus* autem nobilior. *Scylax*: *Καῦνος Καρική πόλις*, *Caunus* vrbs *Carica*, quod ex lingua genere seu dialecto probat *Herodotus* lib. i cap. clxxii. *Thucydides* lib. viii pag. 574 *ἐκ τῆς Καῦνης παραγίγνεται ἀγγελία*, a *Cauno* nunciatur: & mox, *ἔπειτα εἰς τὴν Καῦνον*, *Caunum* nauigauit. *Polybius* Excerpt. Virtut. ex lib. xviii pag. 1450 *ἐδῆτο τῶν Καυνίων βοήθειαν*, *Cauniorum* auxilium implorabat: qui vero negarunt *διὰ τὸ ταῦτε δαμ μεταρροδίων*, quia contributi *Rhodiis* essent. *Liuius* lib. xlv cap. xxv *Subidem tempus Caunii descinere ab his*, puta *Rhodiis*. *Stephanus*: *Καῦνος νοσώδης ἐστὶ*, *Caunus* morbis obnoxia. *Mela*: *secundum Calbin amnem Caunus oppidum, valetudine habitantium infame*. *Strabo* id calori & pomorum multitudini tribuit. *Adagium*, *ὁ Καῦνιος ἔρως*, *Caunius amor*, id est infelix, aut illicitus, ut

interpretantur Stephanus Byzantius & Suidas. Vfus & Aristoteles lib. II Rhetor. cap. XXVII hoc prouerbio.

Post Caunum Straboni est κάλυμνα πόλις, *Calymna vrbs*, quæ Ptolemæi κάλυνδα, *Calinda*, Stephani κάλυνδα, πόλις καρίας, *Calinda vrbs Caria*. In Herodoti libris ambigue scripta gentile & possessiuum. Lib. I cap. CLXXII Caunii dicuntur externa sacra ex vrbe profligasse μέχρι ὄψεων τῶν καλινδικῶν, *vsque ad Calindicos montes*: at lib. VIII cap. LXXXVII *navis Atticam fugiens ἐνέβαλε νηὶ Φιλίῃ, ἀνδρῶν τε καλυνδέων, impegit in nauem sociam, quæ Calyndensium erat*. Dein rursus est *Lucus Latonæ*, & post eum *Artemisium* promontorium cum fano: tum *sinus Glaucus*, portuosus: tandem τὰ δαίδαλα, *Dadala*, Perææ finis secundum Strabonem. Ptolemæo δαῖδδαλα τόπος, *Daddala locus* (vt supra χωρίον Strabo dixit) inter quem & Caunum ei sunt interposita Λύδαι & Καρύα, *Lyda & Carya*.

Sed hæc in litore. Intus quanta hæc Peræa fuerit, aut an in mediterranea adscenderit, non habemus cognitum: nisi forsan, quæ Ptolemæus amni Calbi adponit, *Pyssus, Thera, Idymus*, vel omnia, vel quædam Rhodiorum fuerunt. Hæc in Caria censuit Ptolemæus; at *Calindam, Lydas, Cariam, Dadala* in Lycia, sequutus suorum temporum geographiam, quibus desierat & libertas & possessio Rhodiorum in continente, & noua distributio provinciarum facta, idque a Vespasiani ætate, vti de Rhodo refert Suetonius cap. VIII. Bello Antiochi confecto auxerunt Rhodios Romani, donantes iis Lyciam & Cariam vsque Mæandrum, præter Telmissum, quæ Eumenii regi data fuit. Liuius lib. XXXVIII cap. XXXIX *Rhodiis adfirmata, quæ data priori decreto erant. Lycia & Caria date vsque Mæandrum amnem, præter Telmissum*. Exciderunt breui post eximio dono, quum bello Macedonico secundo viderentur regis partibus magis, quam Romanorum, fauisse, cessantes ab officio, quod proprium sociorum erat: ideoque, audita purgatione illorum, responsum legatis ita fuit, vt nec hostes fierent, nec socii permanerent, imperatumque, ex Lycia Cariaque deducere præfectos. Tum & Caunii descuerunt a Rhodiis. Hæc ex Liuii XLV cap. XX sequentibus, maxime ex XXV. Restituti in gratiam, Caunum receperunt, & Sylla insulas eis attribuit, vt Cicero refert lib. I ad fratrem epist. I cap. XI. Ademit rursus

rursus libertatem Claudius, vt Dio narrat lib. LX; idemque reddidit ob pœnitentiam delictorum, vt Suetonius cap. XXV. Vespasianus prouinciæ formam imposuit, itidem testante Suetonio cap. VIII.

CARIA MEDITERRANEA.

Late patebat *Caria* in mediterraneis, & Ptolemæus vsque ad Mæandrum & ultra, seu alteram ripam produxit, multasque vrbes in Caria censuit, quæ aliis vel Phrygiæ vel Lydiæ tribuuntur. Nos eas recenserebimus, quas indubitato constat fuisse Caricas: ceteras quasque suæ genti, in qua sitæ videntur, relinquemus. Difficile est, hic situm inuenire: Ptolemæum ergo vt plurimum sequemur, quia qui alius positionem monstrauerit, non habemus. A Mæandro initium faciemus, & inde magis magisque in austrum progrediemur.

Vt ita ab occasu in ortum procedamus, circa Mæandrum fluuium post Pyrrham & Heracleam, maritima oppida, est *Harpasa* Ptolemæi ad flumen *Harpasum*, vbi Mæandro a læua ripa infunditur. Liuius lib. XXVIII cap. XIII *Profecto ab Epheso consuli ad Magnesiam occurrit Attalus. - - Consul, collaudato iuvene, cum omnibus copiis ad Mæandrum progressus, castra posuit. - - Transgressi Mæandrum, - - - alteris castris ad Harpasum flumen ventum est.* Et Plinius lib. V cap. XXIX *Præter hæc sunt [in Caria] Coscinus; Harpasa, adposita fluuiio Harpaso, quo & Trallicon, quum fuit, adluebatur.* Deinde est *Amyzon* Plinii, Ptolemæi *Αμύζων*, de qua nihil præterea constat. Ex Ptolemæi positione remotior est a flumine: etiam quæ huic vicina *Bargaza*, *Βάργαρα*, eiusdem Ptolemæi: distincta ab illa, quam Strabo & Stephanus in peninsula Dorica ponunt, supra enarratam, quæ per Σ scribitur *Εάργασα*, *Bargasa*, inter Cnidum & Halicarnassum. Prope amnem Mæandrum fuit *Orthosia* Plinii, Ptolemæi *ορθωσιὰς*, *Orthosias*, qua forma etiam in Notitia Ecclesiæ est inter Cariæ episcopos *ὁ ορθωσιάδος*, *Orthosiadis episcopus*. Et in Notitia Hieroclis *ορθωσιὰς*, *Orthosias*, etiam O breui: Liuius autem lib. XLV cap. XXV *Mylassenses Alabandenosque circa Orthosiam acie vicerunt.* Et Strabo quoque lib. XIV pag. 447 *ορθωσία*, *Orthosia*, O magno. Postquam de Trallicis & Nyfa egerat, subdit: *περίκεινται ἀξιόλογοι κατοικήματα*

τῇ Μαιάνδρῳ, Κοσκινία καὶ Ορθωσία, *Circumiacent trans Mæandrum memorabiles pagi, Coscinia & Orthosia.* Alter Plinio est *Coscinus* lib. v cap. xxix.

Supra Orthosiam non longe ab eodem amne est Ptolemæi *Neapolis*, quæ an eadem ac illa sit, quam Pomponius Mela lib. i cap. xvi in maritimis Cariae cum Myndo & Caryanda *Neapolin* circa Iasium sinum scripsit, dubitamus, quia longiore spatio hæc duo loca disiuncta, sunt. In Notitia Ecclesiæ est etiam *Neapolis* circa Mæandrum, cum Orthosiade coniuncta, quæ eadem est Ptolemæi.

Succedit ad idem flumen *Apollonia* Ptolemæi, cum cognomine πρὸς Λαμβάνω, ad *Lambanum*, quod vel montis vel minoris fluminis vocabulum est. Hinc Plinii sunt *Apolloniata*. In Notitiis est *Απολλωνιάς*, *Apollonias*, eiusque episcopus, ὁ Απολλωνιάδης, *Apolloniadis qui est.* Adiacet alia *Heraclea*, Ptolemæo auctore, cum cognomine πρὸς Ἀλβάνω, ad *Albanum*, credo, montem: in Notitia Ecclesiæ corrupte *Σαλαβάνης*: & supra has celebrior vrbs *Aphrodisias* eiusdem Ptolemæi: inter Lydiam & Cariam Stephano sita, qui vero alibi in *Μεγάλη πόλις*, in ipsa locat Caria. δευτέρα, inquit, πόλις *Karías*, ἡ νῦν Αφροδισιάς, *Altera [Megalopolis] est vrbs Caria, quæ nunc Aphrodisias vocatur.* Eadem Suidas in *Νινῶν*, qui & *Ninnoen* illam quondam dicit vocitatam esse. In Notitia Hieroclis: *μετρώπολις Αφροδισιάς*, *metropolis Aphrodisias.* Ciues Plinio *Aphrodisiensis liberi*, lib. v cap. xxix. Et Tacitus lib. iii Annal. cap. lxii *Aphrodisiensis posthac & Stratonicensis dictatoris Caesaris ob vetusta in partes merita, & recens diui Augusti decretum attulere.*

Vltiora circa Mæandrum superiorem sunt *Trapezopolis* & *Antiochia*, Cariae etiam aliquando contributa. Ptolemæus enim *Τραπεζόπολιν*, *Trapezopolim* in Caria censet; etiam Plinius suos *Trapezopolitas*: at in Notitiis Episcopatum & prouinciarum scribitur in Phrygia Pacatiana: & Socrates lib. vii cap. xxxvi *Τραπεζόπολις τῆς Φρυγίας.* De Cariae *Antiochia* Ptolemæus, *Αντιόχεια πρὸς Μαιάνδρῳ*, *Antiochia ad Mæandrum.* Notitia Episcopatum in Caria: ὁ *Αντιοχείας τῆς Μαιάνδρου*, *Antiochia ad Mæandrum* thronus seu sedes episcopalis. Et Strabo lib. xiii pag. 433 ἡ τῶν *Αντιοχείων πόλις* τῶν ἐπὶ *Μαιάνδρῳ* τῆς *Καρίας* ἥδη, *Antiochenorum vrbs illorum, qui super Mæandrum sunt, nunc in Caria censa.* Si ἥδη, nunc, Strabonis ævo,
in

in Caria fuit, extra illius limitem oportet antea fuisse, ab Romanis autem Cariae contributam. Nummus Traiani Decii apud illustr. Spanhemium pag. 888 ANTIOXEΩN MEANΔPOC. Sic expressum est sine diphthongo pro *Μαιάνδρος*. Ait Harduinus, hanc Mæandri Antiochiam eandem esse, quæ Plinii & Stephani simpliciter dicta *Antiochia Caria*: De Plinio res certior, quia ipse se explicat. *Caria*, inquit, *interiorum nominum fama prænitet: quippe ibi sunt oppida, Mylasa libera; Antiochia, ubi fuere Seminethos & Cranaos oppida: nunc eam circumfluunt Meander & Orsinus. Fuit in eo tractu & Meandropolis*: de Stephano autem dubitatur. Berkelius vndecimam illius Antiochiam putat Alabandam esse, quia, eodem teste, Alabanda etiam Antiochia dicta fuerit. Sed quod vndecima etiam *Pythopolis* eodem auctore dicta fuit, potius ad Nysam videtur referenda. Ita enim idem: *Πυθόπολις Καρίας πόλις ἢ μετὰ ταῦτα κληθεῖσα Νύσσα, Pythopolis Caria urbs, qua postea vocata Nyssa*. At in *Αντιόχεια* dixerat: *ἐνκαυδεκάτη, Καρίας, ἢ τις καὶ Πυθόπολις ἐκαλεῖτο, Vndecima [Antiochia] est Caria, qua etiam Pythopolis dicta fuit*. Ergo *Nyssa*, seu *Nysa*, & *Antiochia Caria* est eadem, quia communi nomine *Pythopoli* conueniunt. Secundum Strabonem autem lib. xiv pag. 447 illa *Νύσσα, Nyssa* est prope Tralles.

Addo *Meandropolin* Plinii, cuius verba modo in *Antiochia* attulimus: quam Stephanus dixit *Μαγνησίας πόλιν, in Magnesia*, quæ ad Mæandrum est, *territorio sitam urbem*: nec *Μαιανδρόπολιν, Meandropolin* tantum, verum etiam *Μαιάνδρον, Meandrum* adpellari. Alia de situ non constant, vt ignoretur citra, vltra Magnesium fuisse, siue, ab ortu illam an occasu adspexerit. Nomen arguit prope flumen fuisse: & quia in Caria, ideo in ripa fluminis sinistra potius, quam dextra.

Hæc circa Mæandrum oppida: in austrum vergunt *Alabanda, Stratonicea, Alinda, Mylasa*. Prima & propior Mæandro, quam ceteræ insequentes, est *Alabanda, Αλάβανδα*, de qua Strabo, *Αλάβανδα δὲ καὶ αὕτη μὲν ὑπόκειται λόφοις, Alabanda subiacet tumulis*, singulari numero, vt Plinius quoque & Stephanus. Tumuli illi figuram *aselli clitellis instrati* fecerunt, quod Alabandenis ab Apollonio Malaco facere fuit obiectum. Conuentum iurisdictionis habuit sub Romanis. Plinius in Caria: *Alabanda libera, qua conuentum eum cognominauit. Felix ciuitas.*

vnde prouerbium apud Stephanum: *Aláβανδα Καρῶν εὐτυχέστατη*, *Alabanda Carum fortunatissima*. Liuius dixit plurali numero lib. xxxiii cap. xviii *Alabanda*, *ubi hostes erant, ducere pergit*. Et Iuuenalis Sat. iii vers. 70

- - - - *hic Trallibus aut Alabandis.*

Condita ab Alabando, quem ob id pro deo coluerunt. Cicero III Nat. deor. cap. xv *In Gracia multos habent ex hominibus deos: Alabandi, Alabandum; Tenedi, Tenem, cetera*. Et ibidem cap. xix *Alabandenses sanctius Alabandum colunt, a quo est urbs illa condita, quam quemquam nobilium deorum*. Gentile varium, *Alabandi & Alabandenses*, ut iam Cicero utrumque dixit: & lib. xiii epist. lvi *Alabandeis pecuniam Cluio debent*; Græca forma, *Alαβανδεῖς*: & in nummis Augusti & Claudii *ΑΛΑΒΑΝΔΕΩΝ*: etiam *Alabandeni*; Liuius lib. xlv cap. xxv *Mylassenses Alabandenosque acie uicerunt*.

Post Alabandam est *Stratonicea*, *Στρατονίκη*, ut Strabo, Polybius, Stephanus scribunt: siue *Στρατονίκη*, *Stratonice*, ut Ptolemæus. Sed præstat prior forma, quam etiam Latini sequuti sunt, *Stratonicea* transcribentes. Strabo lib. xiv pag. 454 *Στρατονίκη δ' ἐστὶ κατοικία Μακεδόνων ἐκασμένη δὲ καὶ αὕτη κατασκευαῖς πολυτελέσι ὑπὸ τῶν βασιλέων*, *Stratonicea est Macedonum colonia, & ipsa pretioso adparatu ornata ab regibus*. Quorum autem Macedonum? puta Syrorum Macedonum seu Seleucidarum, quia, ut Stephanus tradit, nomen habet a Stratonice Antiochi Soteris vxore. Liuius lib. xxxiii cap. xviii *& ab ipsa Stratonicea Theſſalorum auxiliariis deuocatis, Alabanda, ubi hostes erant, ducere pergit. & mox: qui Stratoniceam praesidio obtinebant*. Eteodem libro cap. xxx *Rhodiis Stratoniceam Caria dono datam*. Gentile *Στρατονικεῖς*: in nummo Getæ *ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΕΩΝ*: Latine *Stratonicenses*. Tacitus annali III cap. lxii *Stratonicensēs dictatoris Caesaris & diui Augusti decretum attulerunt*. Liuius xxxiii cap. xviii *in Stratonicensi agro*. Ut Stephanus refert, ab Hadriano urbs instaurata fuit & *Ἀδριανόπολις*, *Hadrianopolis* vocata. Sed præualuit vetus nomen, etiam in Notitiis episcopatum & prouinciarum. Alia *Stratonicea*, Strabone tradente ad Taurum est, incertum autem quo loco, aut qua prouincia. Tamen propter hanc Liuius, verbis modo prolatis, dixit *Stratonicea Caria*, discriminationis causa, quia

tertia,

tertia, quam ex Ptolemæo aut deprauato Stephano in Macedonia quidam quæsiuerunt, nulla est, vt Salmasius ad Solinum pag. 588 demonstrauit. Prope Cariæ Stratoniceam fuit fanum τοῦ Χρυσαιορέως Διὸς, *Iouis Chrysaorei*, commune Caribus, quod conuentum Carum habuit, in quo etiam Stratonicensis fuerunt, quamquam non essent Cares genere, sed quia pagos Caricos possidebant. Fuit in agro illo etiam aliud fanum *Hecata* clarissimum, quod itidem πανηγύρις, conuentus celebriores habuit. Hæc ex Strabone.

In Stratonicensi agro fuerunt etiam castella. Vnius nomen erat *Tendebe*, porrecta media. Liuius lib. xxxiii cap. xviii Cum bis copiis Pausistratus *Tendebe*, in Stratonicensi agro locum peropportunum, occupauit. Stephanus: τένδεβα, πόλις καρίας ἀρχαία, *Tendebe*, vetus *Cariæ* oppidum. Alterum *Astragon* fuit. Liuius ibidem: *Dinocrates*, regius præfectus, recuperandi castelli causa castra ad ipsa *Tendebe* mouit, inde ad alterum castellum, item Stratonicensis agri: *Astragon* vocant.

Sequitur meridiem versus oppidum *Alinda*, quod vocabulum in Plinii & Stephani libris corruptum fuit, vt ibi lib. v cap. xxix *Alidienses* & *Halydienses* legantur, qui debent esse *Alindienses*; hic Ἀλινᾶ, *Alina*, qui vero quod Gentile scripsit Ἀλινδεὺς, non dubitandum, quin Ἀλινδα, *Alinda* legendum sit, vt bene Berkeley restituit. Pure nomen seruauit Ptolemæus Ἀλινδα, *Alinda*: & Arrianus lib. i Exped. Alexandri, qui plurali numero τὰ Ἀλινδα formauit. De *Ada* Cariæ regina dicit: Ἀδα δὲ Ἀλινδα μόνον κατέχευε, χωρίον τῆς καρίας ὀχυρώτατον. *Ada* vero unum oppidum *Alinda* tenuit, munitissimum *Cariæ*. Et mox: Ἀλέξανδρος τὰ τε Ἀλινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε, *Alexander Alinda* ei [Adæ] concessit.

In eo tractu fuit etiam Ὑδισσα, *Hydissa* Ptolemæi; Ὑδισσοὺς, *Hydissus* Stephani: vnde Plinii *Hydissenses* sunt. Fuit & Εὐρώμος, *Eurómus*, quod oppidum Strabo inter mediterraneorum ignobiliora numerat, lib. xiv pag. 453, & ante pag. 437 de situ dicit, a Milesio agro in ortum versus Euromum fuisse positam, ἀπὸ τῆς μιλησίας πρὸς ἑω διὰ τῆς καρίας μέχρι Εὐρώμου. Etsi autem Strabonis æuo ignobilior fortasse fuit; satis clara tamen olim fuerat, etiam sub tempus Macedonici belli, adeo, vt etiam oppida alia sibi subiecta possideret. Liuius lib. xxxiii cap. xxx bis, qua in

Asia

Asia essent, Euromo, Padasisque, & Bargyliis, & Iasso praesidia Philippus deduceret. Et lib. XLV cap. XXV Mylassenses Euromensium oppida occuparunt: & paucis interiectis: Euromensium provincia adempta. Hanc prouinciam Euromensium Polybius Legat. XIII vocat τὰς ἐν Εὐρώμῳ πέλεις, oppida in Euromensi territorio. Plinio hæc vrbs est dicta Eurome lib. V cap. XXIX.

Propius ad mare, quod ab occasu est, accedunt *Mylasa* siue *Mylassa*, disiuncta a mari & nauali suo octoginta stadiis, vt Pausanias Arcad. cap. X notauit, qui plurali numero id nomen enuntiat, Καρῶν οἱ Μύλασα ἔχοντες, qui *Cares Mylase tenent*: etiam Strabo XIV pag. 453 τὰ Μύλασσα ἰδρυται ἐν πεδίῳ σφιδρα εὐδαίμονι, *Mylassa iacent in opulento campo*: & Herodotus lib. I cap. CLXXII ἐν Μυλάσσοισι Διὸς Καρίου ἱερὸν ἀρχαῖον, in [vrbe] *Mylassis antiquum Iouis Carii sanum est*. Vrbs nobilis, templis & porticibus ornata, quam ibidem Strabo inter Cariae mediterraneæ tres ἀξιολόγους, memorabiles numerauit: ceteræ sunt Stratonicea & Alabanda. Plinius in Caria: *Mylasa libera*, Romanis concedentibus. Ciues Μυλασσεῖς Pausaniae dicto loco: Liuius lib. XLV cap. *Mylassenses*. Scripserunt simplici littera Μύλασα, *Mylasa*, Pausanias, Stephanus, Plinius & Hierocles, in Notitia: gemina, Μύλασσα, *Mylassa*, Herodotus, Strabo, Liuius, Ptolemæus. Sed præstat simplici, quia sic nummi etiam habent, Augusti, ΣΕΒΑΣΤΩ ΜΥΛΑΣΣΕΩΝ: & alio Augusti ΜΥΛΑΣΣΕΩΝ: item Hadriani & Getæ, ΜΥΛΑΣΣΕΩΝ: ex quibus Strabo: Liuius, Ptolemæus, si placet possunt emendari. In vrbe templum fuit *Iouis*, quem *Oso* vocant indigenæ, vt Strabo XIV pag. 453 nominat: siue Ογῶα, *Ogoa*, vt Pausanias Arcad. cap. X: extra urbem in monte ad vicum *Labrandam*, templum *Iouis Labrandeni*, cum simulacro Διὸς Στρατίε, *Iouis Stratii* seu *Militaris*. Sic ibidem Strabo: at Lactantius lib. I Diuin. Inst. cap. XXII a *Labrandeo*, hospite Iouis & in bello adiutore, nomen deducit. Forfan is etiam *Labrandam* κώμην vicum condidit, aut nomine insigniuit. Adde modo dictum *Iouis Carii* templum ex Herodoto: quod Straboni τρίτον ἱερὸν, *tertium templum Iouis* est apud *Mylasenses*.

In Halicarnassensi agro fuerunt τὰ Πήδασα, *Pedasa*, & tractus circa ea Πήδασις, *Pedasis* dictus. Hæc Strabo lib. XIII pag. 420, qui notanter dicit τὰ Πήδασα ἢ πέλις, *Pedasa fuerunt oppidum*, sed

sed decreuerant Strabonis æuo. Addit, Πήδασον δὲ καὶ ἐν τῇ νῦν Στρατονικεῶν πολίχνιον ἐστὶ, *Pedasum autem etiam nunc in Stratonicensi agro oppidulum est.* Non diuersa *Pedasa* & *Pedasum*: sed quæ olim *Pedasa* fuerant *Halicarnassensium*, post in vicum redacta & *Stratonicensibus* contributa mutato nomine in singulare. *Plinius* v cap. xxix tradit, *Halicarnasso* ab *Alexandro* sex oppida fuisse contributa, quæ sunt *Theangela*, *Sibde*, *Medmassa*, *Euranium*, *Pedasum*, *Telmessum*. *Polybius* Legat. ix in senatusconsulto de pace cum *Philippo* ineunda: Εὐρωμον, καὶ Πήδασα, καὶ Βαργύλια, καὶ τὴν Ἰασσέων πόλιν ἐλευθέρας ἀφαιναί, τὰς Φρέγας ἐξ αὐτῶν μετασησάμενον, *Euromum* & *Pedasa*, & *Bargylia*, & *Iassum*, deductis inde praesidiis, liberas esse sinat. Quæ *Liuius* lib. xxxiii cap. xxx vertit: praesidia *Philippus* deduceret *Euromo*, *Padasisque*, & *Bargyliis*, & *Iasso*: eas quoque placere liberas esse. *PADASIS* libri habent: legendum *Pedasis*, vt *Polybius*, quem *Liuius* sequutus est, scripserat. Corrupte *Ptolemæus* Βαδησσός, *Badessus*. Incolentes Πηδασεῖς, *Pedasenses*. *Herodotus* lib. vi cap. xx *Agrum Milesium* vrbi circumiectum atque planitiem ipsi *Persæ* obtinuerunt: ὑπεράκερα ἔδοσαν Καρσί Πηδασεῦσι ἐκτῆσαι, *montana Caribus Pedasensibus possidenda dederunt.* E quibus de situ simul iudicari potest, haud longe ab agro *Milesiorum* abfuisse.

Cetera, quæ *Plinius* dixit, ab *Alexandro* ciuitati *Halicarnassensi* tributa oppida, sunt pleraque obscuriora. *Theangela*, etiam *Stephano* nota, cui Θεάγγελα πόλις Καρίας, *Theangela Caria oppidum* sunt. Videtur nomen a ludorum & spectaculorum præconio esse, quod proprium forte huic ciuitati, vt ipsa præconis vice fungeretur, & τὸ κοινὸν societatem ad communem panegyrium conuocaret. Gentile habet *Athenæus* lib. vi cap. xx Φίλιππος δὲ Θεαγγελεὺς ἐν τῷ περὶ Καρῶν καὶ Δελέγων συγγράμματι, *Philippus Theangelenus in Opere de Caribus & Lelegibus.* De oppido *Sibde* nihil est quod referamus, nisi quod *Stephanus*, Σίβδα πόλις Καρίας, *Sibda*, vrbs *Caria*: nec plura de *Medmassa*, nisi quod idem, Μεδμασσα, πόλις Καρίας, *Medmasa*, oppidum *Caria*. Nihil autem omnino de *Caria Euranio*, præter *Plinii* memoracionem, inuenimus.

Telmessum superest ex *Plinianis*, quod *Stephano* *Telmessus*, Τελμισσός scribitur, vrbs multis eadem visa, quæ *Lyciæ* *Telmessus* vel *Telmessus*, quasi sit in limite prouinciæ vtriusque. At duas

oportet esse, quia Lyciæ Telmessus iuxta Patara est sita; Cariæ, in agro Halicarnassensi, aut non longe ab illa vrbe. Suidas diiudicet controuersiam: Τελμισίς, inquit, ἔστι οἰκοῦσιν ἐν Καρίᾳ, ἀπέχοντες ἑξάδια Ἀλικαρνασσοῦ, ὡς Πολέμων. Τελμισσὸς δὲ πόλις ἐν Λυκίᾳ, *Telmisenses. Isti habitant in Caria distantes sexaginta stadiis ab Halicarnasso, vt Polemo tradit: Telmissus autem est vrbs Lyciæ.* Cariæ ergo oppidum simplici littera secundum Suidam; Lyciæ autem duplicata scribendum est.

L Y C I A.

Vltima maritimarum regionum cis Taurum est LYCIA, inter Cariam ab occasu, Pamphyliamque ab ortu contenta. Ptolemæus in septemtrione amplificat, *Milyadem & Cabaliam* regiones adiiciens: alii arctiores fines in illo tractu faciunt, & Milyadem fane Cabaliamque ipse Strabo excludit, & alia quoque, quæ in Lyciæ mediterraneis ponit Ptolemæus, Pisidiæ vindicantur. Ab occasu in ora Ptolemæus quædam ex Caria adscripsit suæ Lyciæ, quæ Caribus aliorum consilio reliquimus, & supra cum Cariæ exposuimus oppidis. Plinius lib. v cap. xxvii triginta sex oppida Lyciis attribuit: Strabo lib. xiv pag. 457 tantummodo τρεῖς καὶ ἑκοσι, *viginti tria*, & in iis sex numerat, quas cum Artemidoro dicit μέγιστας πόλεις, *maximas vrbes*, quæ erant *Xanthus, Patara, Pinara, Olympus, Myra, Tlos*. Harum ciuitatum & totius Lyciæ laudat ibidem æquitatem & rempublicam, ac cum primis in piratico tumultu abstinentiam, qua meruerint, vt libertatem illis Romani confirmarent.

Prima euntibus ex Caria in litore est *Telmessus* siue *Telmessus*, de qua Pomponius Mela lib. i cap. xv *mons Cragus, ἔ, quæ Lyciam finit, vrbs Telmessos*. Repetiit Plinius lib. v cap. xxvii, *quæ Lyciam finit, vrbs Telmessus*. Vterque ab ortu processit in occasum, vnde finem vocant, quod nobis est principium. Vterque etiam vocali secunda scripsit in medio, vt etiam Ptolemæus Τελμησσός, *Telmessus*. Ceteri tertia vocali *Telmissus* expresse-
 runt. Strabo lib. xiv pag. 457 Τελμισσὸς πολίχνη Λυκίων, καὶ Τελμισσὸς ἄκρον, λιμένα ἔχουσα, *Telmissus oppidum Lyciorum, cum promontorio eiusdem nominis ἔ portu*. Scylax eodem modo scripserat, vti ex reliquiis adparet, quamquam prima syllaba apud ipsum est deprava-
 vata.

vata. Liuius lib. xxxviii cap. xxxix ter memorauit: *Consul Q. Fabio Labeoni, qui classi praeerat, scripsit, ut Patara extemplo profisceretur, quaeque ibi naues regia essent, concideret cremaretque. Profectus ab Epheſo, quinquaginta tectas naues aut concidit aut incendit. Telmiſſum eadem expeditione, territis subito aduentu classis oppidanis, recepit. Ex Lycia protinus per insulas in Graciam traiecit. Et paucis interiectis: Rhodiis Lycia & Caria data, prater Telmiſſum. Et mox: Eumeni nominatim vrbes [adiecerunt] Tralles, atque Epheſum, & Telmiſſum.* Nitida quidem Gronouiorum editione loco primo *Telmessus* exscriptum est, secus ac posterioribus, sed errore. Veteri Moguntina Scheferi, quæ facile prima in Germania fuit, omnibus tribus locis est *Telmissus* vocali tertia. Etiam in SC. quod Liuius lib. xxxvii cap. lvi recenset, bis *Telmissus* scriptum est, & *castra Telmiſſum*. Strabo refert, Telmiſſum urbem, Eumeni tum donatam, recepisse Lycios, regno illius in formulam provinciae redacto. Ciues sunt *τελμισσῆς*, *Telmissenses*. Arrianus Expedit. Alex. lib. i pag. 69 *ἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν, Τελμισσῆς μὲν ὁμολογία πρὸς ἡγάγετο*, *Lyciam ingressus, Telmissenses pacto sibi conciliauit.* Quod testimonium iis accedit, quod de media vocali i seu iota iam attulimus, cuius sic facile maior in hoc vocabulo est auctoritas, quia Scylax, Strabo, Liuius, Arrianus, Stephanus, & forte etiam Herodotus, in ea conueniunt. Nam hic lib. i cap. lxxviii tradit, Crœsum consuluisse *τὰς ἐξηγητάς Τελμισσῆων*, *coniectores Telmissensium*, de quibus ibidem agit tamquam præcipuis diuinis & haruspicibus Asiæ. Tres autem huius nominis vrbes sunt, in Caria, prope Halicarnassum, de qua supra: in Lycia, prope flumen Xanthum, de qua iam agimus: & in Pisidia, quæ etiam nomine leuiter mutato *Termessus* vocatur. Cicero lib. i de Diuinat. cap. xli *Telmessus in Caria est: qua in vrbe excellit haruspicum disciplina.* De prima Cariæ, utpote obscuriori, vix intelligi tanta fama & disciplinæ nobilitas potest: neque de tertia, quia longius abest a Caria: relinquitur ergo, ut de media interpretemur, sita in Cariæ Lyciæque confinio: quemadmodum etiam Stephanus *Telmiſſum*, quam ipse *καρίας πόλιν*, *Cariæ urbem* describit, a Strabone dicit Lyciæ adsignari. Adde Holstenii ad Steph. adnotationes, quibus plane nobiscum vir summus ille consentit. A Tel-

misso sinus Telmissicus nominatur, qui uno latere Cariam, altero Lyciam contingit, vt Liuius descripsit lib. xxxvii cap. xvi.

Sequitur Xanthus fluuius, Ξάνθος, olim Sirbes dictus secundum Strabonem. Ptolemæus post Telmessum, Ξάνθε ἐκβολαί, Xanthi ostia. Arrianus dicto loco: περὶ τὸν Ξάνθον ποταμόν, traiecto Xantho fluuiio. De vrbe Xantho, ad hunc fluuium posita, dicemus infra in mediterraneis.

Post flumen sunt Patara, Πάταρα, caput gentis, vt Liuius vocat lib. xxxvii cap. xv, vrbs nobilis, & oraculo Apollinis clara, qui inde Παταρεὺς, Patareus, tribus syllabis, cognominatur. Pomponius Mela lib. i cap. xv de Lycia: vt multa oppida, sic, prater Patara, non illustria. Illam nobilem facit delubrum Apollinis, quondam opibus & oraculi fide Delphico simile. Lycophron. vers. 920

Εὐρὸς Ἀλαίης Παταρεὺς ἀνακτόρων,
E regione templorum Alai Patarei.

Et Horatius lib. iii Carminum oda iv

- - - qui Lycia tenet
Dumeta, natalemque siluam,
Delius & Patareus Apollo.

Oraculum autem hibernis mensibus erat Pataris: æstiuus apud Delum. Virgilius Aeneid. iv vers. 143

- - ubi hibernam Lyciam, Xanthique fluenta
Deferit, ac Delum maternam inuisit Apollo.

Seruius ibi: Constat Apollinem sex mensibus hiemis apud Pataram, Lycia ciuitatem, dare responsa, vnde Patareus Apollo dicitur; & sex mensibus æstiuus apud Delum. Hæ Lycia illæ sortes, quas Virgilius Aeneid. iv vers. 346 dixit,

Italiam Lycia iussere capeffere sortes.

Atque hæc de oraculo. De vrbe & portu Liuius lib. xxxiii cap. xli oram Asia [Antiochus] legens, peruenit in Lyciam, Patarisque cognito viuere Ptolemæum, nauigandi in Aegyptum omissum consilium est. Et lib. xxxvii cap. xvi Omissa, Patara amplius tentandi, spe, Rhodii domum dimissi sunt. Et cap. xvii Aemilius vocatos Rhodios quum percunctatus esset, vtrumnam Pataris vniuersa classis in portu stare posset, cetera. Idem lib. xxxviii cap. xxxix Consul Labeoni, qui classi præerat, scripsit, vt Patara extemplo profisceretur, quæque

ibi

ibi naues regia essent, concideret cremaretque. Sita vrbs in peninsula, quam Λυκίων χερσόνησον, Lyciorum chersonesum Stephanus vocat, qui etiam de vrbs nomine eiusque origine agit. Nummus Gordiani apud Patin. p. 375 ΠΑΤΑΡΕΩΝ, Patarensium, cum Apollinis imagine. Παταρεῖς enim ciues sunt: Παταρεῖος, Patareius, possessuum, auctore Stephano: & inde femininum Παταρεῖς apud Dionysium perieg. vers. 507 de Chelidoniis insulis,

Τρεῖς νῆσοι, μεγάλης Παταρείδος ἐνδοθεν ἄκρης,

Tres insula magnam intra Patareidem summitatem:

potius enim de *summitate* circa portum, quam de procurrente promontorio interpretandum censet Salmasius in Solin. pag. 550. Ptolemæus Philadelphus hanc urbem quum auxisset, ab vxoris nomine, quod Strabo adnotauit, Ἀρσινέην ἐκάλεσε τὴν ἐν τῇ Λυκίᾳ ἔπειράτησε δὲ τὸ ἐξαρχῆς ὄνομα, Arsinoen Lyciæ denominauit: *verum antiquum nomen obtinuit*, nec nouum illud in vsum venit.

Post Patara in Ptolemæi serie est *Antiphellus*, Ἀντίφελλος, ad mare, cui intus opponitur φέλλος, *Pbellus*, siue vt Plinius ait, *in recessu Pbellus*. recedit enim a litore, vbi Antiphellus est, in interiora & mediterranea. Scylax etiam Phello portum tribuit, qui an Antiphellus sit, incertum. Videant alii. Strabo quidem vtrumque in mediterraneis videtur censere; ἐν τῇ μεσογαίᾳ φέλλος καὶ Ἀντίφελλος, *in mediterraneo Pbellus & Antiphellus*: sed de Phello est interpretandum, cui cognationis causa Antiphellus adiungitur. Vtriusque etiam meminit Stephanus de Urbibus, & auctor Notit. Episcopatum. Plura interponit Ptolemæus inter Patara & Limyri amnis ostia, videlicet *Andriacen & Aperras*. Vtriusque etiam Plinius mentionem ita habet: *Andriaca ciuitas, Myra: oppida, Apyre, Antiphellos, quæ quondam Habessus; atque in recessu Pbellus*. Ptolemæi Ἀπέρραι, *Aperra*, sunt Plinii *Apyre*.

Strabo a Pataris ad *Myra & Limyra* progreditur: tum demum ad Phellum & Antiphellum. Ptolemæo *Myra & Limyra* sunt mediterranea: quod vero vtrumque Strabo tantum viginti stadiis a mari abesse dixit; nihil obstat, quo minus etiam in litore ac maritimis censere possimus: si modo numerus in *Limyris* satis certus est, qui quod idem in *Myris* est, suspectior adparere possit, tamquam repetitus ex priore. De *Myris* autem res certa est.

Strabo: ἔτα μύρα, ἐν ἑκοσι σταδίοις ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐπὶ μετεώρῳ

λίφθ, Deinde Myra sunt, viginti stadiis supra mare in excelsa colle. Portum vero ad mare habuit, in quo Paullus Alexandrinæ naui fuit impositus. Act. apost. xxvii, 5 *Emensi mare Cilicium & Pamphylum*, κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας, *venimus in Myra Lycia*. Suidas: Μύρα, τόπος τῆς Λυκίαν ἐπαρχίας, *Myra, locus est provincia Lycia*. At minime obscurus locus erat, sed in sex μεγίσταις, *maximis* Lyciæ ciuitatibus numeratur a Strabone, vt supra percepimus: & in Notitia Eccles. ὁ Μύρων, *Myrorum* episcopus memoratur. Nummus quoque Gordiani ΜΥΡΕΩΝ præfert inscriptione, quia Μυρεὺς gentile est secundum Stephanum, id est *Myrensis*.

Post Myra Strabo habet ostia *Limyri* amnis, & super illa viginti per stadia oppidum τὰ Λίμυρα, *Limyra*. Plinius: *Iuxta mare, Limyra cum amne, in quem Arycandus influit*. Sic ergo etiam in maritimis ponit, vt minus dubitari possit de Strabonis numero. αἱ δ' ἡ ἐκβολὴ τῆς Λιμύρου ποταμοῦ, καὶ ἀνιόντι περὶ ἑκατὸν ἐκατοῖς, τὰ Λίμυρα πόλιν, Deinde, inquit Strabo, *est ostium amnis Limyri, & si terra stadiis xx inde adscenderis, oppidum Limyra*. Dicit περὶ, *pedestri itinere*, siue terra, quia fluuius inter oppidum & ostia tortuosus forsan est & longioris ambitus: per rectam vero lineam citius peruenitur in oppidum. Prope mare fuisse, confirmat etiam Paterculus lib. ii cap. cii, tradens, Caium Cæsarem, quum ex vulnere, in Armenia accepto, ægrotaret, εἰς Λυκίαν ἐν Ὀλκᾷ, quod Zonanas addit pag. 167, *in Lyciam tractoria naui peruectum, Limyris diem obiisse*. Haud longe ergo a mari fuit, vt ibi descendere navigantes potuerint. Inuitus, inquit Velleius, *reuertens in Italiam, in urbe Lyciæ (Limyram nominant) morbo obiit*. Sic Lipsius, Vossius, Boeclerus singulari numero: vetus liber *Limyra* plurali forma, quam in *Limyran* Nic. Heinsius mutauit, quod consueuerit Velleius casus Græcos sequi. At *Limyra* illius vetusti exemplaris sunt itidem Græce dicta τὰ Λίμυρα Strabonis. Sed dixerit Velleius singulariter, quia & Ouidius eo numero vsus est lib. ix *Metamorph.* vers. 645

Iam Cragon, & Limyren, Xanthique reliquerat undas.

Inde Ptolemæo proxima est ἱερὰ ἀκρᾶ, id est *Sacrum promontorium*, quod ita etiam Strabo, Chelidoniis obiectum, nominauit: de quo non dubitat Salmasius ad Solin. pag. 551, quin *Tauri promontorium* sit, & *Chelidonium*, quod Latini vocant *geographi*.

graphi. Pomponius lib. I cap. xv *Lycia Sida portu & Tauri promontorio grandem sinum claudit.* Et Plinius dicto cap. xxvii *Iunctum ei [Pamphylia] mare Lycium est, gensque Lycia: unde vastum sinum Taurus mons, ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio determinat.* Igitur idem est Tauri promontorium & Chelidonium & Sacrum, quia ab nonnullis ex eo putabatur Taurus initium habere.

Excipit *Olympus* vrbs nobilis, cum monte eiusdem nominis. Strabo prædicto loco: ὁ Ὀλύμπος, πόλις μεγάλη καὶ ὅρος ὁμώνυμον, ὃ καὶ φοινικῆς καλεῖται. *Olympus* vrbs magna, & mons eodem nomine, qui & Phœnicus nuncupatur. Ante paullo in sex maximis Ciliciæ numerauerat. Seruilius Isauricus expugnauit. Cicero in Verrem de Præt. Urb. cap. xxi P. Seruilius, vir clarissimus, *Olympum* vi, copiis, consilio, virtute cepit, urbem antiquam, & omnibus rebus auctam & ornatam. Et Eutropius lib. vi cap. iii *Seruilius Lyciæ vrbes clarissimas oppugnauit & cepit; in his Phaselidem, Olympum, Corycum.* Ab eo tempore decreuit, & tandem castellum superfuit. Plinius: *Oppidum Olympus ibi fuit; qua formula intercidisse urbem significatur.* Clarius Solinus cap. xxxix *Olympos quoque inter alia ibi oppidum fuit nobile, sed intercidit: nunc castellum est, infra aquæ regia ob insigne floris spectaculo sunt visentibus.* Illud castellum in monte *Olympo* erat, separatum ab vrbe, quæ ad mare videtur fuisse. Strabo lib. xiv pag. 462 κατὰ τὰς ἀκρωρείας τοῦ ταύρου, τὸ ζηνικέτε πειρατήριον ἐστὶν ὁ Ὀλύμπος, ὅρος τε καὶ φερέριον ὁμώνυμον, ἀφ' ἧς κατοπτέυεται πᾶσα Λυκία, καὶ Παμφυλία καὶ Πισιδία. *Ad montis Tauri extrema Olympus est mons, & castellum Zeniceta prædonis arx: unde omnis Lycia, Pamphylia & Pisidia conspicitur.* Urbem autem euerit Isauricus, de quo Florus lib. iii cap. vi *Phaselin & Olympum euerit.* Non memoratur, instauratam esse: certe Plinii ætate nulla fuit.

Ptolemæus nihil inter *Olympum* & *Phaselidem* interponit: Strabo autem *Corycum litus*: sicut ante *Olympum* posuit *Crambusam*, aliis ignotam in Lycia. Hunc enim ordinem habet a *Sacro promontorio*: *Crambusa, Olympus* - - - εἶτα Κώρυκος Αἰγυιαλός· εἶτα Φασηλὶς· deinde *Corycum litus*: & ultra, *Phaselis*. Et interiectis quibusdam pag. 462 de *Zeniceta prædone*: ταῦτα ἦν καὶ ὁ Κώρυκος, καὶ ἡ Φασηλὶς, καὶ πάλιν τῶν Παμφύλων χωρία, *Huius quoque fuit Cory-*
cus,

cus, & Phaselis, & multa loca Pamphylia. Eutropius, dicto loco, inter oppida refert, sed male tribuit Ciliciæ, cum cuius Coryco confudit, quasi vnus locus esset. *Seruius*, inquit, *Ciliciam subegit, Lycia vrbes clarissimas oppugnauit, & cepit: in his Phaselidem, Olympum, Corycum Ciliciæ.* Sed neque is Ciliciam propriam, ab Isauria distinctam, subegit, neque Corycum Ciliciæ cepit, sed Lyciæ: inde etiam cum Lyciæ oppidis ibidem componitur: siue litus fuit vicatim habitatum; siue etiam oppidum, quema dmodum Dionysius vers. 855 inter πόλεις, oppida, æque vt Eutropius numerauit.

Tandem *Phaselis*, φασηλῖς, vrbs vltima est Lyciæ ad fines Pamphylia, secundum Scylacem, Strabonem & Ptolemæum: quam Mela, & hunc sequutus Plinius in Pamphylia censent. Ille enim lib. I cap. XIV *Phaselis, a Mopso condita, finis Pamphylia*: hic lib. V cap. XXVII in Pamphylia: *vltima eius ora Phaselis.* Sed maior nobis est Græcorum Asiaticorum Scylacis & Strabonis, quibuscum & Ptolemæus facit, probata fides & auctoritas, præsertim de antiquis si iudicandum sit temporibus: quibus & Cicero accedit Verrina VI cap. X verbis mox proferendis: deinde postea fieri potuit, vt Lyciæ prouinciæ adempta contribueretur Pamphylia: atque de eo tempore interpretandi sunt Mela, Plinius, Stephanus, & ipse Dionysius periegeta vers. 854

Ἄλλαι δ' ἐξείης Παμφυλίδες εἰσὶ πόλεις,
Κώρυκος, Πέργη τε, καὶ ἡνεμόεσσα Φασηλῖς
*Alia autem deinceps Pamphylia sunt vrbes,
Corycus, & Perge, & ventis exposita Phaselis.*

Hic Corycum etiam in Pamphylia oppidis numerauit, vt Lyciæ terminus vrbs Olympus ei fuerit. Causa discrepantiæ & mutationis fuit, quia Phaselis in limite vtriusque prouinciæ erat. Livius lib. XXXVII cap. XXIII *In confinio Lyciæ & Pamphylia Phaselis est: prominet penitus in altum, conspiciturque prima terrarum Rhodum a Cilicia petentibus, & procul nauium præbet prospectum.* Græca ciuitas, & Dorica genere, quod Herodotus prodidit lib. II cap. CLXXVIII. Isauricus hanc etiam cepit, vt ex Floro & Eutropio supra in *Olympo* cognouimus. Confirmat Cicero Verrina VI de Signis cap. X, & causam belli etiam describit. *Phaselis illa, inquit, quam cepit P. Seruius, non fuerat vrbs ante Cilicum atque prædonum: Lycii illam,*

illam, Græci homines, incolebant. Sed quod erat eiusmodi loco, atque ita proiecta in altum, ut & exeuntes e Cilicia prædones sæpe ad eam necessario deuenirent: & quum ex hisce se locis reciperent, eodem deferrentur; adsciuerunt illud sibi oppidum piratæ primo commercio, deinde etiam societate. Sic magna antea & florens ciuitas propter prædonum societatem fuit capta, deleta, saltem ita adflicta, ut rara postmodum & ægre habitaretur. Lucanus lib. VIII vers. 249 de Pompeii fuga:

- - - Pamphylia puppi

Occurrit tellus: nec se committere muris

Ausus adhuc vllis; te primum, parua Phaselis,

Magnus adit. nam te metui vetat incola rarus,

Exhaustaque domus populis: maiorque carina,

Quam tua, turba fuit.

Apud Phaselidem est mons Climax, ὄρος κλίμαξ καλέμενον, quasi scala dictus, Pamphylia mari imminens, faciensque angustias ad mare, per quas Alexander exercitum, hiberna tempestate mari exundante, traduxit tam periculose, ut milites μέχρι ὀμφαλῆ βαπτίζομενοι, usque ad umbilicum immersi iter facerent: quod Strabo scripsit lib. XIV pag. 458, eumque locum περὶ Φασηλίδας, circa Phaselin esse dixit: ideoque cum vrbe illa & nobis hic mons commemorandus erat. Est eius quoque mentio apud Polybium lib. V cap. LXXII. οἱ Σελγῆς συνέντες τὴν παρασίαν τῆς βοηθείας, πρὸς κατ-ελάβοντο τὰ πρὸς τὴν καλεσμένην Κλίμακα τῷ πλείονι μέρει τῆς ἐαυτῶν δυνάμεως, Selgenses ut aduentare auxilia senserunt, maiore copiarum suarum parte fauces ad Climacem, quam vocant, occuparunt. Sunt autem hæ fauces inter duos montes, prope urbem Selgen, atque ita aliæ atque diuersæ ab eiusdem montis faucibus maritimis, quæ inter montem Climacem & mare apud Phaselidem sunt. Claudius Salmasius utrasque descripsit in Solin. pag. 551. Mons autem Climax est a Phaselide in ortum, & Phaselidem transgressus Alexander venit in illas angustias. Plutarchus Vita eius pag. 674 Alexander in epistolis suis ὁδοποιῆσαι φησὶν τὴν λεγομένην Κλίμακα καὶ διελθεῖν ὁρμήσας ἐκ Φασηλίδος, iter narrat fecisse se per ita dictam Climacem, atque ex Phaselide progressum eam peragrassæ.

Eodem circa Phaselidem tractu aut paullo citra eam fuit Marmarensium rupes, inexpugnabilis visa, quam Alexander op-

pugnauit. Diodorus Siculus lib. xvii cap. xxviii τῆς Λυκίας περὶ τὰς ἐσχάτας πέτρας μεγάλην ὀχυρότητι διαφέρουσαν ἔκουν οἱ Μαρμαρῆς ὀνομαζόμενοι, *In extremis Lycia finibus magnam quamdam & insigniter munitam petram incolebant Marmarenses*, qui quum transeuntes Macedonas adflixissent, rex rupem oppugnauit aliquot diebus. Obsessi desperantes rebus suis, igni subiecto domibus, noctu erumpentes per media castra euaserunt in montes circumiectos.

Antequam ex litore decedamus, de initio *Tauri* montis, quod plurimi in Lycia ponunt, quidam in Caria, alii in Pamphylia, nobis disquirendum est. Strabo lib. xi pag. 358 de Taurο: Τὸ ὄρος τῷτο ἀρχεται ἀπὸ τῆς Καρίας καὶ Λυκίας, ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν ἔτε πλάτος ἔτε ὕψος ἀξιολογεῖν δέκνυσιν· ἐξαίρεται δὲ πολὺ πρῶτον κατὰ τὰς Χελιδονείας. *Hic mons a Caria & Lycia incipit: sed neque latitudine ibi, neque altitudine insigni spectatur. Primum adsurgit alie apud Chelidoneas insulas.* Idem lib. xiv pag. 458 de Sacro promontorio, quod Chelidoneis obiectum est: ἐντεῦθεν νομίζουσιν οἱ πολλοὶ τὴν ἀρχὴν λαμβάνειν τὸν Ταῦρον, διὰ τε τὴν ἀκρὰν ὑψηλὴν εἶσαν καὶ καθήκασαν ἀπὸ τῶν Πισιδικῶν ὄρων τῶν ὑπερκειμένων τῆς Παμφυλίας. *Hinc plerique putant Taurum incipere, quia & sublimis est promontorii vertex, & producitur a Pisidicis montibus supra Pamphyliam.* Addit mox: Τὸ δ' αἰληδὲς ἀπὸ τῆς Ροδίων περᾶς ἐπὶ τὰ πρὸς Πισιδίαν μέγῃ συνεχὲς ἐστὶν ἡ ὄρευνῇ, *Sed re vera continui sunt montes e continente Rhodiorum vsque ad Pisidiam, qui & ipsi nomen Tauri gerunt.* Et Pomponius Mela lib. i cap. xv *Lycia Sida portu & Tauri promontorio grandem sinum claudit. Taurus ipse ab Eois litoribus exsurgens vaste satis attollitur, cetera.* Plinius hæc imitatus dicto loco, *Iunctum, inquit, Pamphylia mare Lycium est, gensque Lycia, vnde vastum sinum Taurus mons, ab Eois veniens litoribus, Chelidonio promontorio determinat.*

Hi consentiunt in eo, quod a Sacro siue Chelidonio promontorio mons Taurus initium suum habeat, quamuis per Cariam ad Rhodi vsque Peræam continua illa iuga sint, non autem tam alta & vasta, vt ingentis *Tauri* nomine satis digna videantur. Liuius autem lib. xxxviii cap. xxxix in Pamphylia caput *Tauri* montis videtur constituisse. *De Pamphylia, inquit,*

inquit, *disceptatum inter Eumenem & Antiochi legatos quum esset, quia pars eius citra, pars ultra Taurum est; integra res ad senatum reicitur.* Si ad litus vsque diuisio illa facta fuit, aliud initium Tauri, quam in Chelidonio promontorio, quærendum est, in ipsa videlicet Pamphylia: si transversim diuisam intelligit hoc monte Pamphyliam, potuit initium idem esse, quasi tantum superior & septemtrionalis pars in dubium vocata fuerit. Sed Pisidia imminet, cuius montes etiam cum Tauro connexi sunt, quæ vix maiorem latitudinem, & secundum illam, diuisionem prouinciæ concedet. Difficile igitur in continuis his montibus definitur, quinam sint Tauri, & qui tantummodo eidem cohærentes.

LYCIA MEDITERRANEA.

Pauciora de *mediterraneis Lycia*, quam de maritimis certo constant, nec facile quidquam memorari potest, quam nomina, ex geographis; situs ex Ptolemæo maxime: historici & alii scriptores fere silent. Secatur Xantho fluuio in duas quasi partes diremta, quarum vna cis flumen est; trans illud altera.

Ab austro in septemtrionem si adscendimus, in Carum limite est primum oppidum *Araxa*, Ἀραξᾶ, Ptolemæo collocante: cuius etiam Stephanus ex Alexandro, scriptore τῶν Λυκιακῶν, *Rerum Lyciacarum*, mentionem fecit; nec non Notitia episcopatum. Deinde Πινάρα, *Pinara*, vna ex sex maximis Lyciæ secundum Strabonem, qui & mox de illa: ὑπὸ κατὰ τῷ Κράγῳ Πινάρα ἐν μεσογείᾳ τῶν μεγίστων ὄντων πόλεων ἐν τῇ Λυκίᾳ, *Infra Cragum montem iacent Pinara, vna de Lyciæ maximis urbibus in mediterraneo.* Stephanus praeue *Cilicia* exscripsit pro *Lycia*. De Crago conuenit, nisi quod ὑπερκείμεναι, *super montem vel in monte* dicit positam: etiam alibi in voce Ἀρτύμνηςος, partem Xanthiorum ait ἐν τῷ ὄρει λόφον τετραγύλον κατοικήσαν, καὶ καλέσαι τὴν πόλιν Πινάραν, *in monte collem rotundum inhabitasse, vocasseque urbem Pinaram.* nam Πινάρα rotunda lingua Lyciorum sonant. Credo in radice montis Cragi, & inferiore quodam colle fuisse positam, vt tamen etiam ὑπὸ, *sub* summo Crago fuerit. Fuit quidem in Crago oppidum, sed eiusdem nominis, id est *Cragus* dictum, Strabone auctore: magnam autem urbem *Pinaram* in eo sitam fuisse, credibile non est.

Ceterum mons *Cragus* ex vastis & siluosis est montibus, ἔχων ἄκρας ὀκτώ, *octo vertices habens*, & urbem cognominem, ut modo ex Strabone cognouimus. Scylax Cragum ἀκρωτήριον, Plinius *promontorium* vocat; at Strabo & Ptolemæus ponunt in mediterraneis. Salmasius, cui Vossius consentit, apud Scylacem Κάσος legit, non Κράγος: & Plinium voce ἀκρας deceptum fuisse iudicat, quæ sæpe quidem *promontorium* sonat: sed nec raro *verticem* aut *summitatem*, quales octo in Crago fuisse iam dictum fuit. Horatius lib. I oda XXI

Nigris aut Erymanthi

Siluis, aut viridis Cragi.

Huic monti fabula *Chimæra* adfingitur, teste Strabone, & sub eo Φάραγγς, vallis ad litus vsque decurrens, quæ Χίμαιρα, *Chimæra*, ut idem refert, vocitatur. Mela dicto loco: *Lycia infestata olim Chimæra ignibus*. Et Plinius in Lycia: *mons Chimæra noctibus flagrans: Hephestium ciuitas, & ipsa fragrantibus iugis*. Vox χίμαιρα autem, *chimæra*, adpellatiua, sonat capram hieme natam, ideoque strigosorem ceteris.

Ad Chimæra fabulam quod attinet, ea tergeminum monstrum fingitur, ex leone, capra & dracone concrementum. Notus Hesiodi versus 323 ex Theogonia:

Πρώτῃ λέων, ὅπθιν δὲ δράκων, μέσῃ δὲ χίμαιρα,
quem Lucretius lib. v num. 903 ita Latine vertit:

Prima leo, postrema draco, media ipsa chimæra.

Mons Lyciæ est igniuomus, cui hæc fabula adfingitur. Seruius ad illud Virgilii Aeneidos VI vers. 288

- - FLAMMISQVE ARMATA CHIMAERA;

Re vera mons est Lycia, cuius hodieque ardet cacumen, iuxta quod sunt leones: media autem pascua sunt, quæ capris abundant: ima vero montis serpentibus plena. Sic vetus editio: recens Batava Sicilia. At non modo geographi omnes, verum etiam Ovidius lib. IX Metamorph. vers. 646 Chimæram in Lycia posuit:

Caras, & armiferos Lelegas, Lyciamque pererrat.

Iam Cragon, & Limyren, Xanthique reliquerat undas,

Quoque Chimæra iugo mediis in partibus ignem,

Pectus & ora lea, caudam serpentis habebat.

Quod si illa est in Lycia, uti est; rursus in disceptationem venit,
in

in qua parte Lyciæ, citeriore ad Cragum, vel in isto monte, vt Strabo tradidit; an vltiore ad Phaselidem. Plinius fane lib. II cap. CVI *Flagrat in Phaselitide mons Chimæra, & quidem immortalis diebus ac noctibus flamma.* A Cnidio Ctesia accepit, vt ipse fatetur: cuius autem verbis, a Photio cod. LXXII pag. 68 vtcumque servatis, nihil de Chimæra est; tantummodo dicit ὅτι πῦρ ἐστὶν ἐγγὺς Φασήλιδος ἐν Λυκίᾳ ἀθάνατον, quod ignis iuxta Phaselidem in Lycia sit immortalis. Scylax quidem scripsit etiam in Phaselidis regione: ἰερεὺς Ἡφαίστου ἐν τῷ ὄρει, καὶ πῦρ πολὺ αὐτόματον ἐκ τῆς γῆς καίεται, καὶ ἔδ' ἐποτε σφέννεται, Fanum Vulcani in monte, multusque ignis terra editus ardet sua sponte, neque unquam exstinguitur: quod haud dubie est Plinii Hephæstium, supra dictum; vt adeo, Salmasio iudice ad Solin. pag. 552, Plinius Chimæram & Hephæstion, seu Vulcani fanum, (quod vox illa sonat propriè) transmouisse ac permutasse videatur, Hephæstium ad Cragum constituens, Chimæram ad Phaselidem, quæ inuersa ratione sunt ponenda. nam expositis illis, Scylax subiicit: εἰὰν δὲ περσέλθῃς ἀπὸ θαλάσσης ἀνωτέρων, ἐπὶ Φασήλιδος πόλιν καὶ λιμὴν. Si vero a litore ad superiora concesseris, occurret urbs Phaselis cum portu. Chimæram autem satis firmiter cum Crago monte Strabo coniunxit, longo a Phaselide interuallo, intercurrente illo iugo, quod ex Pisidiæ montibus deductum, ad Sacrum seu Chelidonium promontorium pertinet. Ad posteriorem locum, seu campum Phaselidis, sunt quoque referenda, quæ Seneca epistola LXXIX tradit. In Lycia, inquit, regio notissima est, Hephæstion incolæ vocant, perforatum pluribus locis solum, quod sine vlllo nascentium damno ignis innoxius circuit. Lata itaque regio est & herbida nil flammis adurentibus, sed tantum vi remissa ac languida refulgentibus.

Hæc de Chimæra in Crago, vel prope illum. Strabo ex eo iugum aliud deducit, quod, vt adparet, occasum versus procurrat, quod vocat Ἀντίκραγον, Anticragum, sicut Antitaurus in Cappadocia, Antilibanon in Syria, excursions sunt montium ex sui nominis maioribus iugis ac montibus in aliam plagam productæ. Post Dædalorum & Telmisi explicationem sic infit: εἰθ' ἐξ ἧς ὁ Ἀντίκραγος, ὁ ὄρειον ὄρος, ἐφ' ᾧ Καρμυλησσὸς χωρίον, ἐν Φαράγγει κείμενον, καὶ μετὰ τῶτον ὁ Κράγος, deinde Anticragus, præceps mons, in quo oppidulum Carmyleffus in parua valle situm est: & post hunc ipse Cragus.

gus. Quia ab occasu procedit ortum versus, utique *Anticragus* Cariae propior est quam Cragus, seu in occasum versus ab ipso *Crago* proprie dicto procurrit: oppidum autem *Carmyleffus* a nemine præterea, quantum scimus, est memoratum.

Circa Cragum & alia oppida a Ptolemæo sunt exposita *Sidy-
ma*, & *Tlos*, & *Symbra*. Plinius, in monte, *Sidy-
ma*. Stephanus, *Σίδυμα*, πόλις Λυκίας, *Sidy-
ma*, oppidum Lyciae. Quod vero Epipha-
nius Haresi LXXIII pag. 874 in subscriptionibus memorat Eustathiu-
m ἐπίσκοπον Πινάρων καὶ Διδύμων, episcopum Pinarorum & Didymo-
rum; & Hierocles in Lycia *Δίδυμα* siue *Δίδυμα*, *Didyma* oppidum,
recenset; sunt nonnulli, qui etiam apud Ptolemæum censeant *Δί-
δυμα*, non *Σίδυμα* legendum esse, ac Holstenius etiam ad Orteli-
um in voce *Pinara* fere coeperat de Ptolemæo dubitare. Quum
vero non Ptolemæus tantum, sed Plinius quoque & Stephanus *Si-
dyma* legant, & in Notitia ecclesiæ sit in Lycia ὁ Σιδύμων, *Sidymo-
rum* episcopatus; ac in ms. Hieroclis *Σίδυμα* quoque legatur;
idem Holstenius in *Sidy-
ma* eius vocabuli lectionem confirmavit,
ut adeo vel ab Epiphanio erratum fuerit, vel episcopus ille ali-
quid innouarit adlusionis causa in ecclesiæ suæ nuncupatione.
Addit Harduinus in Emendat. Plin. LXVIII libri v subscriptionem
in Concilio Quinisexto, Zemarchi episcopi πῶλεως Σιδύμων ἐπαρχίας
Λυκαονίας, ciuitatis *Sidymorum* in prouincia *Lycaonia*: lege *Lycia*, quia No-
titia nihil huius nominis in *Lycaonia* habent; utique vero in *Lycia*.

De *Tlo*, τλω, altera Ptolemæi circa Cragum vrbe, etiam
Strabo præclare sentit, numerans cum Artemidoro inter sex ma-
ximas prouinciæ Lyciæ ciuitates: situm etiam quodammodo o-
stendit, sitam κατὰ τὴν θέσιν τὴν εἰς Κίβυρρον, in positione, qua in *Ciby-
ram* versus eatur. Rectus casus est τλω, *Tlos*, apud Plinium & Ste-
phanum & Ptolemæum: apud Hieroclem τλω, *Tlo*: in Notitia
veteri ὁ τλω, scilicet episcopus vel thronus, quod Latina versio,
quasi plurale sit, *Tlorum* exponit. Strabo quartum casum format
τλω, *Tlon*; Porphyrogenetus lib. I them. xiv τὴν τλω, *Tlo*, cum
Hierocle vocabuli casu consentiens. Oppidum *Symbra*, Σύμβρα Pto-
lemæi, nescimus an ab alio commemoratum sit.

In occasum seu Cariae limitem eidem Ptolemæo inclinant *Comba*
& *Octapolis*. De priore, quæ κόμβα est, hoc solum habemus, quod in
Notitia ὁ κόμβων *Comborum* episcopatus in Lycia censeatur: de *Octa-
poli* minus nobis est cognitum. In septemtrionem adsurgit *Cydna*,
κύδνα,

κόδνα, & ipsa soli Ptolemæo, quantum constat, memorata: nisi Plinii sint *Cyanea*, quod Harduino videtur, non autem vero est simile. In Notitia eccles. ὁ κυανέων, *Cyanearum* episcopus. Et *Telandrus* Plinii in hoc tractu fuit, quia Τήλανδρον suam Stephanus attribuit Cariae.

Trans flumen Xanthum Ptolemæus, præter Myra, Limyra, Phellum, quæ in maritimis, quod breui spatio a mari aberant, explicauimus; *Arendas* ponit (Pal. cod. *Trebendas*) vt incertas lectione, sic etiam alibi ignotas: deinde *Rhodium*, ῥοδία, Rhodiorum forte coloniam, quæ etiam Stephano ῥοδία, *Rhodia* dicta, & in Lycia censa: Plinio autem eadem est *Rhodiopolis*: in Notitia, ῥοδιάπολις *Rhodiapolis*, quasi separatim ῥοδία πόλις scriptum ab auctore fuerit. In montanis sitam esse, Plinius prodit. Nunc, inquit, sunt montana, *Gage*, *Corydalla*, *Rhodiopolis*.

Reliquarum primum sunt *Gage*. Sic etiam Stephanus, γάγου, πόλις λυκίας, *Gage oppidum Lyciæ*. Hieroclis Notitia, γάγα, *Gaga*. An Scylax etiam mentionem fecerit, non liquidissimum est. Videtur tamen Vossio, qui corruptam eius vocem λυγία πόλις reducit ad γαγία πόλις. At *Corydalla* Plinii sunt Ptolemæi κορύδαλλος, *Corydallus*: Notitiæ, ὁ κυροδάλλων, *Cyrodallorum* episcopatus, transpositis errore elementis. Mons quoque *Massycites* ex Plinii positione, quam contra Ptolemæum Salmasius tuetur, huc pertinet. Iuxta mare, inquit, *Limyra* cum amne, in quem *Arycandus* influit: & mons *Massycites*. De Ptolemæi autem sententia, qui μασικυτος, *Masicytus* scripsit, & terminum Lyciæ ad Pamphyliam fecit, infra sub finem huius capituli disputabimus. Dum vero *Arycandum* fluium in Limyrum influere dixit Plinius, oppidi etiam *Arycanda*, a fluuio nominati, & haud dubie ad eundem positi, mentionem facere non alienum est. Stephanus: ἀρύκανδα, πόλις λυκίας, *Arycanda*, oppidum Lyciæ. Et Pindari scholiastes ad Olymp. vii vers. 35 ἐν λυκίᾳ ἐστὶν πόλις ἀρύκανδα καλεμένη, in Lycia vrbs est *Arycanda* dicta.

Addit Ptolemæus *Sagalassum*, sed, ceterorum iudicio, loco alieno. Plinius enim lib. v cap. xxvii, Strabo lib. xii, Arriani lib. i, & Stephanus, etiam Ecclesiæ Notitia, in Pisidia locant, longe ab loco Ptolemæi: nec credibile, duas huius nominis fuisse vrbes, quia eius, quæ in Lycia sit, nemo, præter Ptolemæum, mentionem facit: & quam alii omnes in Pisidia ponunt, quum illam prouinciam ipse recenset, prætermisit.

Vltiora sunt *Simena* Plinii, Σίμωνα Græce apud Stephanum. In Lycia, inquit Plinius, a promontorio eius [Tauri] oppidum *Simena*, mons *Chimæra*.

Chimæra. A promontorio, puta introrsum, vbi ipse Chimæram montem ponit: non litore, quod accurate ab aliis expositum, nullam huius oppidi mentionem habet. Deinde Plinio in hoc tractu laudata *Canas*, quasi *Κανὰς*, *ἄδος* Græce; in Notitia *ὁ Κανῶ*, *Canis* episcopatus: Ignoti situs sunt eiusdem Plinii *Ascandalis*, *Ame-las*, *Noscopium*. Tandem *Massycites* mons est Plinii, qui *Μασίκυ-τος*, *Mascytus* Ptolemæi, quem hic terminum ponit inter Lyciam & Pamphylia; Plinius autem citeriorem facit. *Iuxta mare*, inquit, *Limyra cum amne, in quem Arycandus insluit: Et mons Massy-cites: Andriaca ciuitas, Myra*. Quod vero vltimum illum mon-tem Lyciæ ad Pamphylia oram Strabo non *Mascytum*, sed *Clima-cem* lib. XIV vocat, vt supra ostensum est; etiam Polybius lib. V cap. LXXII; inde Salmasius in Solin. pag. 552 erroris incusat Ptolemæum, & montem illum cum Plinio ad citeriora re-vocat.

Adiungit Ptolemæus mediterraneæ Lyciæ duas regiunculas, *Milyadem* & *Cabaliā*, quarum illa pars maxime septemtrionalis est Lyciæ ab occasu seu Cariæ finibus: hæc inde magis ortum ver-sus ad Pisidiā, & septemtrionalem Pamphylia est porrecta: quas dubitare ad Lyciam referendas esse, nisi oppida illarum & Plinius & auctor Notitiæ episcopatum inter Lyciæ vrbes re-censerent: Strabo autem lib. XIII extremo, quidquid vtriusque nominis est, a Lyciā separauit.

CABALIAE Ptolemæus tria oppida dat, quæ sunt *Bubon*, *Oeneanda*, *Balbura*, Græce *Βύβων*, *Οινειάνδα*, *Βάλβυρα*; quartum, vnde nomen sit regiunculæ, prætermisit, quod Straboni sub fi-nem lib. XIII est *Καβαλὶς*, *Cabalis*, vt Stephanus nomen illud con-seruauit. nam prauatum apud Strabonem est *Καβαλλίς*, & mox *Κα-βαλαίς*: Stephanus autem ad Strabonem prouocat, eiusque vti-tur auctoritate. Addit chorographus: *ἡ γενικὴ Καβαλίδος*, geniti-*uus Cabalidis*. Commune ergo nomen regionis & vrbis est. Stra-bo priori loco: *μέχρι τῆς Κιβυράτιδος καὶ τῆς Καβαλίδος*, vsque ad *Cibyratidem* & *Cabalidem*; vbi regionem significat: altero loco, *τὰ δὲ πρὸς νότον ἡ Κιβυρά ἐστιν ἡ μεγάλη, καὶ ἡ Σίνδη, καὶ ἡ Καβαλὶς, μέχρι τῆς ταύρου καὶ τῆς Λυκίας*, meridiem versus sunt *Cibyra magna*, *Sinda*, *Cabalis*, vsque ad *Taurum* & *Lyciam*: hic vrbis nomen est. Forsan vrbs interciderat, quia nec Plinius eius rationem habet in Cabaliæ descri-

descriptione lib. V cap. xxvii. *Comprehendit*, inquit, [Lycia] in *mediterraneis Cabaliam*, cuius tres vrbes, *Oenoanda*, *Balbura*, *Bubon*. Conuenit ergo cum Plinio Ptolemæus, & ad horum consensum utique Strabo lib. xiii extremo corrigendus est. Ait Ciby-
ratis esse tres finitimas vrbes, quæ ipsæ sunt, quas Plinius & Pto-
lemæus tribuerunt Cabaliæ: *περὶ τοὺς τρεῖς πόλεις ὁμοίων, Βα-
βώνων, Βαλβύρων, Οἰνοάνδων, τετραπόλις τὸ σύστημα ἐκλήθη*: lege
cum Casaubono, *Βαλβώνων, Οἰνοάνδων*, vnde sic vertendum: *ac-
cedentibus [ad Cibyrat] tribus finitimis urbibus, Bubone, Balburis,
Oenoandis, conuentui huic nomen Tetrapolis est factum*.

Primum oppidum Ptolemæi *Bubon* est, quod præter Plini-
um, etiam Stephanus agnoscit. *Βουβών*, inquit, *πόλις Λυκίας, Bu-
bon oppidum Lyciæ*. Exstat etiam in Notitia, quæ Hierocli tribui-
tur: in alia corrupte *Bobus*, *ὁ Βόβος*, obliquo casu. *Oenoanda*, vt
Plinius & Stephanus scripserunt; siue *Oeneanda*, vt Ptolemæus;
in dicta Notitia *Ηνείανδα*, corrupta prima littera; notiora sunt.
Liuius lib. xxxviii cap. xxxvii *A Perga L. Manlio fratre cum
quatuor millibus militum Oenoanda ad reliquum pecunie ex eo, quod
perpigerant, exigendum misso, ipse - - - Apameam exercitum reduxit*.
Vulgo lectum *Oroanda*: sed verum nomen Sigonius, duce Ste-
phano, indagauit, quod in textum recepit Gronouius. Postrema
Βάλβυρα, *Balbura*, sunt Plinii, Ptolemæi & Stephani: in
prædicta Notitia excidit littera, dum *Βάλβυρα* scriptum est pro
Balbura.

MILITAS regiuncula ita descripta est a Strabone lib. xiii
extremo: *Μιλυάς δ' ἐστὶν ἡ ἀπὸ τῶν κατὰ Τερμησσὸν στενῶν, καὶ τῆς εἰς
τὸ ἐντὸς τῆς Ταύρας ὑπερθέσεως δι' αὐτῶν ἐπὶ Σίνδα παρατείνεσα ὁρεινὴ μέ-
γας Σαλασσὴ καὶ τῆς Απαμείων χώρας. Milyas est, quæ ab angustis a-
pud Termessum & transitum Tauri ad interiora per eas angustias por-
rigitur ad Sindam, montana regio, usque ad Sagalassum & Apamea
territorium. Et paullo ante: ἀπὸ Πισιδίας καὶ τῆς ὁμοῦς Μιλυάδος
ἕως Λυκίας, a Pisidia & contermina ei Milyade usque ad Lyciam.*
nam Strabo, vt supra diximus, & Cabaliam & Milyadem a Lycia
propria separauit, quum utramque alii in ipsa Lycia comprehen-
dant. Stephanus: *Μιλυά, οἱ πρῶτερον Σόλυμοι, καὶ ἡ χώρα Μιλυάς.
λέγονται καὶ Μίλυες, Milyæ, antea Solymi dicebantur (teste Timagene)
& regio Milyas: adpellantur etiam Milyes.*

Oppida, quæ Ptolemæus attribuit, sunt primum *Podalia*, vno lamda, vt Plinius & Stephanus scribunt, ille *Podalia*, quocum Notitiæ ecclesiarum consentiunt, itidem *Ποδαλία* præferentes; hic [Stephanus] *Ποδάλεια*, *Podalea*: Ptolemæus autem *Ποδαλία*, *Podallia*. Situm dat prope Xanthi fontes in summo septemtrione huius regionis: eique in austrum paullo vergentem subdit *Nisam*, *Νίσαν*; & *Choma*, *Χῶμα*, obliquo *Χώματος*; de quo Plinius in Lycia: *Podalia*, *Choma*, præfluente *Adefa*. Notitia vetus, ἡ *Χώματος*, *Chomatis* episcopatus. In ortum magis & austrum simul reduxit Ptolemæus *Κόνδυβα*, *Condyba*. Stephanus, *Κάνδυβα*, οὐδετέρως, πόλις *Λυκίας*, *Candyba*, neutro genere, oppidum *Lycie*. Et Plinius dicto loco: *Candyba*, vbi laudatur *Oenium nemus*. Et Hierocles *Κάνδυβα*, *Candyba*, prima vocali: quo consensu efficitur, vt Ptolemæi *Κόνδυβα*, vocali o, vitiatum esse minus dubitemus.

Hæc de vtraque regiuncula, Cabalia & Milyade ex Ptolemæi positione: de qua omnino est, quod possimus dubitare. Strabo enim sub finem libri XIII Cabalidem regionem cum Cibyratide coniungit: & Milyadem cum Pisidia. Iam vero Cibyra occidentalior est: Pisidia, ex ipso Ptolemæi positu, ab enarratis Milyadæ oppidis longe admodum in ortum remota. Liuius quoque lib. XXXVIII cap. XXXIX, quasi ab ortu in occasum progrediens, & *Lycaoniam*, & *Milyada*, & *Lydiam* enumerat, Eumeni ab Romanis dono datas, Antiocho deuicto. Nec Polybius aliter Milyadem regionem collocavit lib. V cap. LXXII de duce Garsyere dicens: ἐμβαλὼν εἰς τὴν Μιλυάδα, καὶ καταστρατοπεδεύσας περὶ τὴν καλουμένην Κρητῶν πόλιν, ingressus Milyadem, castra admoovit vrbī, quam Cretopolin vocant. Cretopolin autem ipse Ptolemæus in Pamphylia ora posuit. Et eiusdem libri cap. LXXVII *Ἀχάως* δὲ ποιητάμενος ὑφ' ἐαυτὸν τὴν Μιλυάδα καὶ τὰ πλεῖστα μέρη τῆς Παμφυλίας ἀνέζευξε, *Achaus*, quum Milyadem & partem Pamphylia maximam sui iuris fecisset, inde discessit. Clarius hæc explicantur a Strabone lib. XIV pag. 458 ὑπέρεκαται δ' αὐτῆς [Φασήλιδος] τὰ Σόλυμα ἕως, καὶ Τέρμιος Πισιδικὴ πόλις, ἐπικειμένη τοῖς τενοῖς δι' ὧν ὑπέμβασις ἐστὶν εἰς τὴν Μιλυάδα. *Supra Phaselidem est mons Solyma*, & *Termissus Pisidica urbs*, posita super fauces, per quas transitur in Milyadem. Hæ fauces sunt inter montes ad septemtrionalem partem montis Climacis, sicut inter eiusdem latus australe sunt aliæ fauces, ibidem a Stra-

a Strabone descriptæ. De prioribus etiam Polybius intelligendus est, quum lib. v cap. LXXII dixit, οἱ Σελγῆς περκατελάβοντο τὰ στενὰ τὰ περὶ τὴν καλεσμένην Κλίμακα, *Selgenses occuparunt fauces montis, qui Climax vocatur.* Agitur enim ibi de expeditione mediterranea, non maritima. Consuli etiam de vtrisque Salmasius potest in Solin. pag. 551.

Ex quibus conficitur, Ptolemæum alieno loco circa Xanthum posuisse *Milyadem*, quæ potius ad fines Pisidarum & Pamphyliorum erat proferenda. Nec Herodotus Ptolemæum iuvat, qui lib. I cap. CLXXIII scripsit: τὴν νῦν Λύκιοι νέμονται, αὕτη τοπαλαίων ἦν Μιλυάς. *Quam nunc Lycii [γῆν, regionem] tenent, olim erat Milyas.* Non credibile, totam Lyciam fuisse *Milyadem*; neque id Ptolemæus dixit. Si de parte loquitur Herodotus, illa ad orientem potius, quam ad occiduam Lyciæ plagam fuit, quia addit, *Milyas* olim *Solymos* vocatos fuisse. *Solymi* autem ad ortum, non ad occasum fuere, Plinio in Pisidia; mons *Solyma* Straboni super Phaselidem. Male ergo in citeriore Lycia Ptolemæus posuit *Milyadem*, quæ potius ad fines Pisidarum Pamphyliorumque in extrema Lycia constituenda erat. Nihilominus Ptolemæi quoque vrbes *Milyadicas*, etiam *Cabaliæ* omnes exposuimus, quia Stephanus illas, & auctores Notitiarum, & ex parte maiori etiam Plinius in Lycia censuerunt.

C A P V T I V

DE

ASIAE CIS TAVRVM ANTIQVO
STATV IN MEDITERRANEIS.

HActenus de Asia cis Taurum, quæ ad mare est: nunc de mediterraneis regionibus, quæ ad mare non excurrunt, nobis dicendum est, in quibus sunt Lydia Propria, & Phrygia, & Galatia, & Lycaonia: quod non solum ex situ cis Halym constat, quem cap. I descripsimus; verum etiam ex bello Antiochi, cui Phrygia, Lydia & Lycaonia ab Romanis fuere ademta & Eumeni donata: ipsi vero intra Taurum permissum fuit regnare. Polybius Legat. xxxvi, & Liuius lib. xxxviii cap. xxxix, quæ

(Q) 2

huius